

1. **KAZNENO PROCESNO PRAVO
i KAZNENI POSTUPAK**

1. Kazeno pravo u Jireu smislu
2. Inkriminacije i kaznene sankcije
3. Realizacija: kazneni postupak + postupak izvršenja
4. Značaj PRAVNIH PROPISA (kazeno pravo u Jireu smislu)
5. Pravne grane:
  - **MATERIJALNO** (suštinsko) kazeno pravo
ili kazeno pravo u užem smislu
  - **PROCESNO** kazeno pravo
  - **IZVRŠNO** kaz. pravo ili pravo izvršenja
kaznenopravnih sankcija

www.nasoturus.com

KAZNENO PRAVO U JIREM SMISLU

- **inkriminacija**
- **kaznene sankcije**
- **kazneni postupak**
- **postupak izvršenja**

obuhvaća 3. različite pravne grane:

- ① **MATERIJALNO** koje regulira inkriminaciju i kaznenopravne sankcije
 L rješava suštinska pitanja
 — što je kazeno djelo i koja je sankcija za njega
 → što je odgoj, država i premo počinjenj
- ② **PROCESNO (POSTUPONO)**
 L regulira pitanje: je li djelo počinjeno i tko on je počinio
- ③ **IZVRŠNO**
 L regulira postupak izvršenja kaznenopravnih sankcija
 i premo nekimi stručnjacima dio je materijalnog procesnog
 čine pravni propisi koji određuju NAČIN POSTUPANJA
 PRAVNIM TJELOMA - koja utvrđuju je li djelo počinjeno i
 kako se odvojiti premo počinjenj.

KAZNENI POSTUPAK

- saštinski stav države je određeni materijalnim pravom
KAZNENIM POSTUPKOM → se realizira ovo što je određeno materijalnim pravom.

u vjerojatnost počinjenjs — tada je vjerojatno da je počinjeno kaz. djelo postavlja se pitanje tko ga je počinio, koje piše na njega primjeniti kaznenopravna sankcija i koja.

→ u KAZNENI POSTUPAK gledamo sa 2. različita aspekta:

① u kaz. postupku se vrše PROCESNE RADNJE
↳ kaz. postupak → je skup PROCESNIH RADNJI koje vrše KAZNENA TIJELA (organi)

② kaz. postupak → je skup ODNOSA koji čine društveni radnja kaznenog postupka (skup različitih pravni odnosa u koje spadaju sudionic i kaznenopravni odnosi).

3. vrste odnosa: ① odnos TUŽITELJA i SUCA (odnos među državnim tijelima)

② odnos SUCA i ostalih sudionika (državno tijelo)

③ PREAUMATIVELA (odnos OKRIVLJENIK - SVJEDOK)

česnici:
} sudac, tužitelj
} okrivljenik
} svjedoci

→ POJAM KAZNENOG PROCESNOG PRAVA (party podloga)

KAZNENO PROCESNO PRAVO — ^{ovo je formalno} jer ^{odnosi se} formalno je forma postupanja!

čine PRAVNI PROPISI koji pisano reguliraju ono osobno određena državna zakonom pravu.
↳ nužno regulira KAZNENI POSTUPAK.

— pravni odnos postoji samo onda kada postoji pravni propis koji ga uređuje, inače se radi o društvenom odnosu.

ODNOS KAZNENOG POSTUPKA I KAZNENOG PROCESNOG PRAVA međusobno su ovisni.

KAZNENI POSTUPAK → čine PROCESNE RADNJE

a KAZNENO PROCESNO PRAVO čine PROPISI
↳ predmet KPP je KAZNENI POSTUPAK!

— ODNOS MATERIJALNOG I PROCESNOG KAZ. PRAVA
materijalno kaz. pravo — regulira VINKRIMINACIJU i KAZNENOPRAVNE SANKCIJE

a procesno kaz. pravo — regulira KAZNENI POSTUPAK
↳ osobno određena realizaciju materijalno kaz. prava.

ilicij: ① RAZLIČITI PREDMET, a ISTI CILJ
② MEDUSOBNA OVISNOST (materijalno i procesno) kaz. prava
cilj — je spriječavanje i sužbijanje kaz. djela kaznjavajući počinilce

→ Neka teorijska shvaćanja o pojmu kaznenog postupka

① KAZNENI POSTUPAK kao pravni odnos

! čitav kaz. postupak može se smatrati pravim odnosom
! tijekom kaz. postupka ^{u stvari} ~~razvijaju se~~ različiti pravni odnosi
~~postaju~~

! ti odnosi su i različito trajaju jer nema njih jednog
pravnoo odnosa koji traje koliko i kazneni postupak.

- ovo shvaćanje je nepriljubivo, ali se o njemu ipak raspravlja

① nema pravnoo odnosa bez SUBJEKTA

! ako je netko u odnosu ima i prava koja može koristiti
(npr: prava otkriješevika)

② moraju se pravno regulirati PRAVA OKRIJEŠEVNIKA
u KAZNENOM POSTUPAKU.

! u ovoj uočili se žite prava zovjeka u kaz. postupku.

② KAZNENI POSTUPAK kao pravni položaj

! pravni položaj se u okviru tog stajališta objašnjava kao
PRAVNO OSNOVAN PRAVO ZA POSTIZANJE Povoljnih PRESUDA

- tijekom kaz. postupka ovisi o pravnom položaju teke od stvaraka

- nedostaci ovog stajališta: nije pravni već stvarni položaj
(slobodna ocjena - iskustvo, načelo disponibilitete)

! slobodna ocjena dokaza → SUB je u ovisanu
pri odlučivanju (nije kategorički određeno postupanje)

→ slobodna sudacka uijerenje (ZAKONSKA)

- suprotno tome je FORMALNA OCJENA DOKAZA
zakonom se točno određuje koliko i kakvih
dokaza mora postojati da bi se donijela
osudjujuća presuda

(npr: u parizjati su bila potrebna 2 svjedoka za
osudjujuću presudu)

→ ZNANOST KAZNENOG PROCESNOG PRAVA
PROVEDBENI KAZNENI PROCESNO PRAVO

- ① METOD (generalizirajuća apstrakcija)
- ② PREDMET

! uopćava ono što je zajedničko, a zanećmarje ono što je
različito među pojavama

npr: KRAĐA — nema opće krade, uglavnom je konkretna krada,

može se ukrasti bicl, kočavik, auto ...

pa apstrahiramo to i stvaramo novi pojam
tako da generalizirajućom apstrakcijom KRAĐU
definićamo kao ODUŠMANJE TUĐE POKRETNJE STVARI U
NAMJERI PRIBAVLJANJA PROTUPRAVNE IMOVINSKE KORISTI

② PREDMET kaz. proc. prava — su PROPISI koji
govore o SADRŽAJU određenoo pojma.

znauost — proućava i nastvauak tj. pojma
kaz. proc. prava, no znauost mora biti usmjerenis prema
BUDUĆNOSTI.

2. TEMELJNI PROCESNI POJMOVI

PROCESNE RADNJE (PONAJANJE UČESNIKA + UČINAK + FORMA)

da bi RADNJA bila procesna mora KUMULATIVNO ispunjavati 3 karakteristike:

1. PONAJANJE UČESNIKA (obuhvaća činjenje; nedimenzije)
2. mora izazvati određeni PROCESNOPRAVNI UČINAK
3. mora biti propisano zakonom → FORMA

FAZE ili STADIJI KAZNENOG POSTUPKA

(kaz. postupak ima svoje trajanje)

1. FAZA ili STADIJ kaz. postupka — je poseban dio kaznenog postupka u kojemu se traži ispunjenje određene cijlj kako bi postupak prešao u sljedeću fazu

KAZNENI POSTUPAK može se sastojati od 4. FAZE:

1. ISTRAGA
2. OPTUŽIVANJE
3. GLAVNA RASPRAVA s DONOŠENJEM PRESUDE
4. POSTUPAK PO ŽALBI

⇒ u Zakonu o kaznenom postupku (ZKP) regulira se tijek kaz. postupka prije i nakon ove 4. faze

u tu ulogu izvodi kaz. djela koje provodi policija

(da se ne doopdi samovoljno postupanje policije potrebna je i ove radnje koje ne spadaju u kaz. postupak regulirane ZKP-4.

— regulirani su i izvanredni pravni lijekovi

— su oni sudionici u kaznenom postupku bez kojih se kazneni postupak ne bi mogao pokrenuti ni trajati.

KAZNENOPROCESNI SUBJEKTI (jiti pojam)

— su nositelji temeljnih kaznenoprocesnih funkcija (TEMELJNI KAZNENOPROCESNI SUBJEKTI)

1. OVLAŠTENI TUŽITELJ — nositelj funkt. kaz. progona
2. OKRIVLJENIK — nositelj funkcije obrane
3. SUD

TEMELJNE PROCESNE FUNKCIJE — djelatnosti koje se vrše u kaznenom postupku

— djelatnosti bez kojih NEMA KAZNENOG POSTUPKA

(bez kojih nema procesa)
— mogući se pojaviti u svakom postupku.

B. TEMELJNE PROCESNE FUNKCIJE:

1. funkcija KAZNENOG PROGONA (tužitelj)
2. funkcija KAZNENE OBRANE (okrivljenik)
3. funkcija KAZNENOG SUDENJA (sud)

KAZNENOPROCESNE STRANKE (uči pojam)

— su kaznenoprocesni subjekti koji su međusobno SUPROSTAVLJENI

— ovlašteni TUŽITELJ

— OKRIVLJENIK

(sve STRANKE su SUBJEKTI, ali svi SUBJEKTI nisu STRANKE)
STRANKE — su uči pojam od subjekata

SUDIONICI (koji su pojam)

— sve STRANKE / SUBJEKTI su SUDIONICI, ali su SUDIONICI i nisu STRANKE / SUBJEKTI.

upr: svjedoci, očevidci — su sudionici u postupku

KAZNENA STVAR (causa criminalis)

↳ svaki događaj (koji se događa u stvarnosti) povodom kojeg je pokretno KAZ. POSTUPAK
može postojati i bez kaz. djela

(temeljni kriterij: pokretanje KAZ. POSTUPKA BEZ KAZ. POSTUPKA prema KAZNENE STVARI)

KAZNENO NELO

↳ pojmovi koji se međusobno razlikuju, ali se mogu i poklapati
↳ kaznja otkriva — je da se u što više slučajeva kaznena stvar; kazneno djelo poklapaju.

KAZNENA STVAR — može postojati i bez KAZNENOG DJELA (pr. samoubojstva)

KAZNENO NELO postoji, ali nema KAZNENE STVARI → ^{SAVRŠENI} _{ZLOČIN}

(npr. ubijak nekoga ali za to nitko ne sazna)

— teži se tome da bude što manje kaz. djela bez kazne stvari, te što manje kaz. stvari bez kaz. djela.

3. OPĆI PREGLED POVIJESNOG RAZVITKA KPP-9

svaki kaz. postupak može se klasificirati u jednu od 3. grupe kako danas u svijetu tako i u prošlosti.

3. VRSTE (OSNOVNA TIPI) KAZNENOG POSTUPANJA

1. akuzatorski tip kaz. postupanja
2. inkviziციjski
3. uvjetovani

① AKUZATORSKI TIP KAZ. POSTUPANJA

↳ liči kontradiktornij kaz. postupak
KONTRADIKTORNOŠĆ
↳ može činiti izvođenja suprotno
↳ pravo izvođenja suprotno od onoga što je izjela druga strana

predstavljaju SPOR ravnopravnih strana koje se riješava pred sudom.

(NAPU: lat accusator → tužitelj)

↳ NAČELO AKUZATORNOŠĆI — bez SAHITJEVA ovlaštenog tužitelja nema pokretanja kaz. postupka.

tužitelj — nije najvažniji subjekt u kaz. postupku ali bez njegovog zahtjeva ne može se pokrenuti ni voditi kaz. postupak.

Za pokretanje KAZ. POSTUPKA — treba postojati SAHITJEV ovlašteno tužitelj

2. sustava određivanja ovlaštenog tužitelja (akuzatora)

① sustav PRIVATNE TUŽEBE

↳ ovlašten tužitelj je OSTEČENIK (istjinciro)
— o VELI oštećenika (o ugroznoj rođi) ovisi hoće li se pokrenuti kaz. postupak ili ne (u slučaju ubojstva — bliski srodnik)

— danas ovaj sustav nije prihvaćen.

2) SUSTAV POPULARNE TUŽBE (lat. populus - narod)

ovlasteni tužitelj — može biti BILIKO IZ NARODA

(bilo tko iz naroda — može preuzet funkciju kat. progona jer je to u javnom (općem) interesu.)

→ sadržaj funkcije kat. PROGONA

ovlasteni tužitelj vršeci funkciju kat. progona mora dokazati da je osuđenik počinio kat. djelo

TERET DOKAZA (u akuzat. postupku) je na ovlastenom tužitelju

prava obveza subjekta dokazat da je osuđenik počinio kat. djelo. Ukoliko to ne može utvrditi (ne izvrši svoju funkciju) dolazi se oslobađajućem presudi.

ovlasteni tužitelj — mora dokazat osnovanost svoje tužbe
TERET DOKAZA — je na ovlastenom tužitelju.

→ sadržaj funkcije kat. OBRANE

optuženik — nije dužan vršiti funkciju obrane

— nije dužan braniti se (odgovarati na pitanja...)

ima obvezu UPUNJANJA — pojaviti se pred sudom

— jedina obveza optuženika!

— teret dokaza nije na optuženiku!

→ sadržaj funkcije kat. SUĐENJA (funkcija suda)

osigurava se OBJEKTIVNOST SUĐA

u akuzatorskom postupku (tipu) sud je najobjektivniji!

1) AKUZATORIJUOST (akuzatorstvo)

— osigurava OBJEKTIVNOST!

SUD — ne pokrće kat. postupak; u pravo zbog toga može biti objektivniji!

osigurava kuwulaciju dužnosti,
— vrši samo funkciju SUĐENJA. (tako da može objektivniji; oslobađajuću presudu)

2) PASIVNOST suda

— osigurava OBJEKTIVNOST SUDA!

aktivne su stranke / SUD je pasivan!
— nametne mišljenje...

političke značajke akuzatornog postupka

— u ovom se tipu kat. postupka polazi od pretpostavke da je OKRIVJENIK možda kriv (optuženik može objektivniji)

— ima izraknu mogućnost obrane

— mogućnost otkrivanja da se brani (otkrivajuć se može braniti jer je različit od akuzatora)

prihvataju se 3. načela

- 1) načelo USMERNOSTI
- 2) — — NEPOSREDNOSTI
- 3) — — JAVNOSTI

— neposrednost znači da se dokazi u glavnoj raspravi izvođe u originalnom obliku / u originalu

vrlo djelotvoran tip postupka

2. INKVIZITorni TIP KAZNENOG POSTUPKA

sastoji se u jednostavnom uređivanju istraživač tijela (nema spora) koja su točno uređena te ona određuju ima li kaznenog djela ili ne.

- nema spora
- nema stranaka

način: lat. iuguritto - istraga

- 2. dijela - istraga - je važnija od sudstva
- sudjenje - utiču se spis koji se proučava i na temelju tog donosi se odluka (suci) odluke donose na osnovi spisa.

- Istraga

POSEBNO DRAVNO TIJELO (inkvizent) - utvrđuje

je li ili nije počinjeno kaz. djelo
- provodi istragu po službenoj dužnosti (učeće) utvrđuje činjenice (je li počinjeno kaz. djelo, tko je počinilac)

sve što uradi zapisnički konstatira → piše ZAPISNIK o svemu, te stvara SPIS PREDMETA (acta)
↓
osnov za donošenje presude

- dok traje istraga NEMA - SPORA ni - STRANAKA
- na osnovi SPISA istrage donosi se odluka → PRESUDA (što nije u spisu, ne postoji na svijetu)

- sudjenje (krajem SPISA istrage odlučuje se)
3. odluke: (3 mogućnosti)

- 1) okrivljenik nije počinio kaznenog djela
- rijetko, inkvizent nastoji doći do dokaza da je okrivljenik kriv.
- mora dokazat svoj stav (pa se može biti objektivno) (mora doći do dokaza o krivnji okrivljenika)
- LIBERATORNA ILI OSLOBODILAČKA PRESUDA

presuda:

- 2) okrivljenik počinio kaz. djelo
OSUĐILICA ILI KODENATORNA PRESUDA
- 3) ne zna se je li okrivljenik počinio ili nije počinio kaz. djelo, pa dolazi do tzv. OTPUŠTANJA ISPOD NUBENJA (uadležnosti)
- nesigurnost o KRIVNJI kompenzira se BLAŽIM KAZNOM
(jer posto nije sigurni sud ne može nekoga osuditi)
npr: smrtu kaznu... doživotnu zatvoru
- danas je ta mogućnost nevažna, zbog PRESUMPCIE NEVINOŠTI (danas se prihvaća presumpcija NEVINOŠTI)

INSTITUT FALBE

FALBA → nije postojala u autoritativnom postupku (jer bi onda morali provesti novu glavnu raspravu)
u inkvizitornom - javlja se taj institut, vrlo rako - trebaju hteti samo spis predmeta (ZAPISNIK) propisat og te donjet odluku (odluč o falbi)

NAČIN DOKAZIVANJA

- 1) ZAKONSKA OCJENA DOKAZA
- zakonom se točno utvrđuje koliko i kakvih dokaza mora postojati da bi se nekog osmenica smatrala utvrdenom (dokaznom)
- služi da se okrivljenik zaštiti (da se ne osudi samo na temelju sudije)
- pa je potrebno npr: najmanje 2. svjedoka ili olakšite okolnosti
- sudicij - u ovom postupku nema dokaz mogući postojati jači dokazi / najmanje 2. svjedoka koji su nos vidjeti...
- služe zaštiti okrivljenika (da ga sud ne bi mogao pogrešno osuditi)
- danas se ne primjenjuje (danas - SLOBODNA OCJENA DOKAZA)

tortura se može primjenjivati samo ako postoji (suditi) -

neki dokazi da je taj počinilac počinio kaz. djelo (kao postupak na to)

moogućnost primjene TORTURE

TORTURA (MUCENJE) - pravo regulirani instrument za utrođivanje činjenica
lovisi o civilizacijskom nivou

Inkuirent - frazi dokaz ^{otomu} da je doveo pravu odluku
kao je potrebno kaz. postupak, ps
primjenjuje tortura kada nema dokaza

tada se smatrala opravdanom te se uutila u
SUDSKIM ISPITIVANJEM

- mogla se primjenjivati samo ako su postojali
INDICIJI da je netko počinio kaz. djelo

INDICIJI - je pravno irelevantna činjenica na temelju koje
se može doći do pravno relevantne činjenice.

POLITIČKE ZNAČAJKE

polazi od pretpostavke - **DJELOTVORAN (EFIKASAN) KAZ. POSTUPAK**

- može dovesti do osude nekoga tko inače je proivnik (značajan politički instrument za nametnuti volju.
(npr. spaljeno 300.000 žena pod optužbom da su vjerske)

odgovara onome tko je na vlasti jer je kaz. postupak postao instrument vlasti (može se skriviti odoga tko je protiv vlasti)

uvode se NAČELA: - **TAJNOSTI**
- **PISMENOSTI** (ono što je napisao postoji, ono što nije napisao ne postoji)
- **PASREDNOSTI** (otkriveni su nitko lista le pita)

POZITIVNE ZNAČAJKE → postoje i značajke inkvizitorskog postupka koje se primjenjuju i danas.

→ **RACIONALNA DOKAZNA PREDSTAVA**
(sredstva upotrebljena za dokazivanje činjenica (racionalni dokazi))

→ **SUSTAVNI KAZNENI PROGOON POČINITELJA KAZ. DJELA**
inkuierent - neće o volji oradavilno ovisiti koće li se voditi kaz. postupak (kaz. progou) danas orlo zueoju

→ **NAČELO OFICIJELNOSTI**
- inkuierent - mora po službenoj dužnosti pokrenuti kazneni postupak

→ **ISTRAENA (INEVICIJENKA) MAKSIMA**
(pravo (suda) da utrođuje činjenice neovisno o prijedlohu strauaka (svi u interesu utrođivanja materijalne istine.
SUD - sam utrođuje **ČINJENICE** - aktivna, i time je stvarajuca objektiivna sudova i neposredna posljedica.

→ **FALSA** - u odnosu na presudu, se može sudjet tajnost.

RAZLIKE između **AKUZATORNOG** i **INKVIZITORSKOG** KAZ. POSTUPKA

1) inkvizitorski postupak → **KUMULACIJA FUNKCIJA**
(**inkuierent** orli više funkcija) (jedna te ista osoba orli više funkcije) (kazneni progou po službenoj dužnosti)

akuzatorski postupak → **ODVOJENOST TEMELJNITI PROCESNITI FUNKCIJA**
(funkcije odvojene. svaki (kati) u procesu i subjekt orli svoju funkciju)

2) inkviz. post. → **nema (STRANAKA) nema (SPORA)**

akuzatorski post → **(STRANKE) (SPOR) među njima su RACIONALNI**

3) različiti su DRUŠTVENI UVJETI u kojim se primjenjuje - inkviz. post. (u doba Carstva) - akuz. post. (u doba Republike)

Ateus → Periklo - akuz. post. (svi su građani ravnopravni)

Rim → Republika - slabost Carstvo → inkvizicioni post.

Franc. - Luj XIV - inkvizicioni (dobro za regulaciju pol. ideja) Sve do Francuske revolucije

Engleska - uvijek akuzatorni postupak

KONTINENTALNA EUROPA do Franc. revolucije - inkvizicioni postupak

3. MJEŠOVITI TIP KAZNENOG POSTUPANJA

VOLTAIRE - traži da se uvede akuzatorni kat. postupak uveo je na ideje Francuske revolucije.

HPS u Franc. - se djelomično UKIDA inkvizicioni postupak (1801) 2. odnatom - se potpuno UKIDA!

ZAKON O KAZNENOJ ISTRAGI (1808)

Uvodi se MJEŠOVITI TIP KAZNENOG POSTUPKA.

Karakteristike MJEŠOVITOG POSTUPKA

(djeli se na 2. dijela:

1. istraza
i jedne
od
karakteristike

1. istraza funkcija oficijelnosti - bez kumulacije funkcija - sličan inkvizicionom preko inkvizicione karakteristike, bliži akuzatornih

2. glavna rasprava (sudenje) - neposredno se izvođe dokazi - preko akuzatorne karakt. bliži inkviz.

1. istraza - prihvaća se učelo oficijelnosti

POSEBNO DRASTIČNO
TJELO

eliminiira se KUMULACIJA FUNKCIJA - služben je figura - DRASTIČNOG ODVJETNIKA (tužitelj) (javni tužitelj)

izvršava zadaća: VRŠENJE
KAZNENOG PROGONA

ne vodi istraza nego potkrepe kat. progona.

tijelo koje postupka po učelo oficijelnosti → po službenoj dužnosti vodi kat. progona.

1. istraza (vodi istragu sudac (objektivna (nije samostalni) dužnosti

- vrši KAZNENI PROGON po službenoj dužnosti

- ne spada u okvir suda zbog toga ima odvojenu funkciju

Funkcija progona je odvojena od funkcije SUDA

- učelo akuzatornosti.

sržna istraza - je PRIPREMI DOKAZE za kasniji glavnu raspravu (utvrditi ima li dokaza te nastavak postupka)

(dok se u inkvizitorstvom postupku već u istrazi smatra da je kriv)

ima li i nema. svista vodit glavnu raspravu

istraza je TAJNA (tokom istrage otkrivljati ne želi)
za što se istraga vodi
(podaci nisu potvrditi, ne zna o dokazima)

funkcija OBRANE - otkrivljati!

② glavna rasprava

↳ predstavlja SPOR 2. stranke

- odluka se donosi na osnovi spisa
- mogućnost ispitivanja

nema samo akuzatorne elemente
ima i inkvizitorne elemente

↳ ISTRAŽNA MAKSIMA

↳ (sud)vođa sam uterđivat činjenice

- dokazi se izvođe neposredno

IV. RAZVITAK HRVATSKOGA
KAMENOG PROCESNOG PRAVA

① Razvitak do 1852. g.

- nejedinstvenost kaznenog procesnog prava na području
dovršuje Hrvatske

prilježna PARTIKULARNOG
PRAVA

različito
pravo na
različitim
područjima

- litra i delegacija

- austrijski sekret
- statutarno pravo

- kontinentalna Hrvatska

- običajno pravo
- biskupske uredbice

- slavonskijs

- ugarsko pravo

primjenjuje se
na pojedinih
delovima područjima

- u isto u korak s vremenom
(upr: MJEŠOVITI POSTUPAK je u Evropi bio već 1808. g.)

② AUSTRIJSKI ŽKP iz 1852. g.

↳ jedinstvena prilježna inkvizicijskog načina postupanja
osim u vojnoj krajini Liato bez torture

- dolazi do pojave novih ideja i novijem pravu

AUSTRIJSKI ŽAKON donesen 1852. g.

↳ repulita KAZ. POSTUPAK

- prilježna inkvizitorski postupak

③ AUSTRIJSKI ŽKP iz 1873. g.

↳ MJEŠOVITI tip postupanja primjenjuje se samo u - litri i delegaciji

2. od. kasnije

④ KAMENI POSTUPNIK iz 1875. g. (ban. i uval. i) MAENTALIC

↳ kopija austrijskog ŽKP-a iz 1873. g.

- prilježna MJEŠOVITOG tipa postupka u

na području Vojne krajine i Međimurja
nema mješovitog tipa

kontinentalnog
hrvatskoj
slavonskijs

112/99 - PRITVOR nakon istrage čisti do pravomoćnosti
prema

17/ave iznesue pred (otražujući odvjetnik) PRITVOR
i pod zakonskim uvjetima uoči bit PRITVORU VALJAN
DOKAZ

58/02 - MERE PROTIV ODGOVORNOSTI POSTUPKA
(- dodatni (suobli) krivični)
- dopuna strauka o sastavu suda
Δ (sudac pojedinač do 10. god)
- smanjenje broja članova sudskog vijeća
i nekim slučajevima (umjesto 7 sada je 5)
- odlučivanje o izuzeću predsjednika suda
(zaključak predsjednika kojega su odstupili)
- uvođenje BUČNOG PRITVORA
- dječak najviše pritvoru ovisno o prijetećoj kazni
- proširenje KAZNE SURTOVITOSTI (oportuniteta)
KAZ. PROGONA.

- dopuna strauka o izuzeću iz odlučuje prema
u istraž; zaštite uvođenju sujedoka
- otkaz odzoka iz uvođenju teksta

143/02 - ispravak umjesto čl. 442 treba biti 442 a
62/03 - ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO HRVATSKOG SABORA
dokosi neobčuju, PROTIV teksta ZKP-a
L zbog problema, numerirajući zakonodav
odlučuju.

5) ZAKONIK O KRIVITNOM SUDSKOM POSTUPKU iz 1979
i komej uu je bio austrijak ZKP iz 1873. p.

- 1. put dolazi do potpune CIELOVITOSTI KAZ. PROC.
PRAVA
na području HRVATSKE

jedinstvenost
na državu području

- u odgovoru području HRVATSKE provodi se
KAZ. KAZ. POSTUPAK (VJEŠTOVANJE)

1948. i. Jugoslavija
L ZAKON O KRIVITNOM POSTUPKU
- spojiti i struci
- JAVNI VJEŠTELJI (Jivote odvjet.) -
prijetiti kao nije
KAZ. postupak
i na velike odvjet.

(određuje PRITVOR) (a ne sud)
- može odrediti pritvor čak iu neodređenom
trajanju kod ujetih katučenih djela.

7) ZAKONIK O KRIVITNOM POSTUPKU iz 1953.
(kako je vlast tekstu izakon
2000 kopane javnuju promjene) → KAZNA VLAST
d dolazi do bitne promjene 1967 - 1973. p.
L uređuje i u maoi akatativni
postupci
- priznaju je, muos prava
obrišujućih

8) ZAKON O KRIVITNOM POSTUPKU iz 1976. p., a kobe rca
je 1981. - u cijm je RH ušla u katere postupke

9) POSIBNE VREDBE sa zakonikom suapou iz 1991. p.
L uovne su bile primjenjivane od strane drže. tijela
iako nitko drugi se nije tuao.

10) ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU
L objavljuje 21. 10. 1997. (MH. 110/97)
L stupio u g snagu 01. 01. 1998 (vocto logis i izvuceo i)
L istarsak uetli pojave i gacuančkil poverjaks MKZ/198

ODNOS DRŽAVE I GRAĐANA U KAZNENOM POSTUPKU

značaj priznavaju temeljnih prava građana u kaznenom postupku — propisi (KAZNENOG PROCESNOG PRAVA)

služe da se zaštiti pojedivac od države (od posredstva države u njegovu osobnu slobodu)

cilj: zaštiti osoba protiv koje se vodi kaz. postupak (jer je moć države zlorabljena u najveću mjeru u kaznenom postupku)

— težnja prema DJELOTVORNOSTI KAZ. POSTUPKA (ostvarenje materijalne pravne stava učinkovitost (djelotvorost).

učinkovit kaz. postupak — je onaj koji omogućuje da se svaki počinitelj kaz. djela okalja i osudi

— učini odjeđavanja POSTUPKA — utjecaj na svjedoke
— uništenje dokaza
— dovođenje fiktivnoj obrani (kada ima više sudionika treba bit odvojeno saslušanje)

spriječavanje izigravanja postupka
— pravni propisi — kojima se ograničavaju temeljna prava

ali time se smanjuje priznavanje prava osuđenika (npr: široko pravo obrane)

u svakom kaznenom postupku pojavljuju se 2. težnje (koje su međusobno povezane)

- ① ZASTITA PRAVA ČOVJEKA
- ② EFIKASAN (djelotvoran) KAZNENI POSTUPAK
— propisi kao proc. prava želje spriječiti okrivjenika da izigra kaz. postupak
(okrivjenik — želi postići da se oslobodi uprkos što je počinitelj kaz. djela i u postići za sebe povoljniju presudu)

nekoliko načina (pomoću kojih okrivjenik može izigrati kaz. postupak)

- ① utjecaj na svjedoke (preplatit, plahit...)
- ② uništiti dokaze (zapaliti dokumente, pušiti, uoć...)
- ③ stvaranje fiktivne obrane (u slučaju da postoji više sudionika kaz. djela)

DRŽAVA — će to spriječiti (otkrivjenik da izigra kaz. postupak) putem odredbi kaz. proces. prava

— široka moć države određivanja pritvoru (kad od je država sumnjiv može se pritvoriti...)

postize efikasnost, ali zauzima je prava čovjeka.
DRŽAVA — da nas pokušava naći kompromis ali kako je ostvariti ravnotežu između — zaštite prava čovjeka (u demokratskom društvu) — efikasnog kaz. postupka (u autoritarnoj državi je težnja)

DEMOKRATSKI SISTEM

— teđenija zaštite prava građana

AUTORITARNI SISTEM — težnja na efikasnosti postupka

praksa kaznenog postupka — može dati rješenje kako je neto pravo uskladiti efikasnost i zaštitu prava.

PRITVOR u kaz. postupku

— pretpostavka (presumpcija) nedužnosti / nevinosti: postoji (ali se otkrivjenik svjeduo pritvora)

— je rezultat težnje za efikasnošću (djelotvorost) kaz. postupka.

— PRITVOR — predstavlja realizaciju te težnje!

- može se odrediti samo SUDAC u zakonom
- može se odrediti samo u točno određenu svrhu i u zakonom određeni slučajevima
- u određenoj roci.

VI. OSTALI KAZNENI POSTUPCI U NAŠEM PRAVU

KAZNIJE RADNJE

- ↳ Išli pojav od kaznenog djela
- su sve radnje zbog kojih se počinitelju može izreći sankcija (kazna)
- s obzirom da ima više različitih vrsta KAZNIJH RADNJI u našem pravu ima i VJE KAZNENIH POSTUPAKA

Zajedničke karakteristike svih KAZ. POSTUPAKA

- U svim se kat. postupcima može izreći **KAZNA** (mogućnost izricanje kazne (različite po vrsti))
- NAČELO PRAVNE ODREĐENOSTI
- KAZNA** → je unaprijed određena (unaprijed se zna zbog kojeg se dijela može odrediti kazneni postupak i koliko kazna)
- **ISTOVJETAN CILJ I METODA U POSTUPANJU**
  - ↳ izvodjenje dokaza radi utvrđivanja činjenica
  - ↳ da nije neka osoba počinila kazneni radnju (IZVODENJE DOKAZA I DONOŠENJE ODLUKE)
- **ISTOVJETAN NAČIN utvrđivanja činjenica (dokazi)**

Razlike među KAZ. POSTUPCIMA

1. MATERIJALNA RAZLIKA

↳ različiti stupanj opasnosti među kaznjivim radnjama po stupnju **DRUŠTVENE OPASNOSTI** (u pravilu su kat. djela teža od prekršaja)

2. FORMALNA RAZLIKA

↳ **RAZLIČITA TRAJA** donose odluku o tvoj djelima

- **RAZLIČIT stupanj pravne reguliranosti**

VII. ODNOS GRAĐANSKOG I KAZNENOG SUDOVANJA

↳ nema razlike
SUDOVANJE vrše **ISTI SUDovi** (npr. općinski i županijski sud)
✓ može osudit u kat. postupku i u građanskom dobit odluku

BITNE RAZLIKE:

1. PREDMET POSTUPANJA

- KAZNENI POSTUPAK** - utvrđuje kaznenoo djelo i počinitelja (utvrđuje se da li je netko počinio kat. djelo i može li se primijeniti kat. sankcija (u koja sankcija se može počinitelju izreći))
- GRAĐANSKI POSTUPAK** - riješava je o građansko-pravnih i imovinskih sporova između fizičkih i pravnih osoba.

2. PRAVNA PRILOGA KAZNENOG POSTUPKA

- KAZNENI POSTUPAK** - načelo **oficijelnosti (ex offe - iz ureda)**
  - ↳ kazneni postupak se pokreće po službenoj dužnosti, čak i ako stranka to neće (NE OVISI O VOLJI STRANKE)
- GRAĐANSKI POSTUPAK** - načelo **dispozitivnosti**
  - ↳ preko službenoj zahteva ovisi o VOLJI STRANAKA (ostvari ovisi hoće li uopće tužiti i koliko iznos - hoće li se postupak voditi i njegov sadržaj)

dotirne tačke (kad se ti postupci povezuju)

1. ADHEZIVSKI POSTUPAK (PRIDRUŽENI)

- ↳ dio kaznenoo postupka u kojemu se odlučuje o imovinskim zahtjevima
- u okviru **KAZNENOG POSTUPKA** rješavaju se i **IMOVINSKI zahtjevi** (zbog ekonomičnosti postupka) (pravni spor)
- mora postojati **IMOVINSKOPRAVNI ZAHITJEV STRANKE** za naknadu štete u KAZ. POSTUPKU.

dispozitivnost - **MORA** postojati **IMOVINSKOPRAVNI ZAHITJEV** oštećenika - bez njega se ne može odlučivati o naknadi štete

SUD → će odlučivati o **IMOVINSKOPRAVNI ZAHITJEV** samo ako to neće dovesti do nepotrebnog opterećenja kat. postupka (samo ako ako je takvo odlučivanje ne bi odugovlačilo trajanje kat. postupka)

otuzijski postupci) — se rijetko provode

ODLUKE koje se mogu donjeti (SUD — ili oboje)

① SUDAC NE MOŽE ODDITI ~~PROVINSKO PRAVO~~ ~~PRIZNATI~~
ali ako se ne složi s njim (ako mušta da žalbu nije osnovana)
uputit će vas u GRADANSKU ŽALBU

② ako SUDAC utvrdi da je vaša žalba opravdana,
ali ne u cijelosti (odjelovio osnovanu) — priznat
će vašu žalbu te li jedna dio (dio će prihvatiti)
a za ostatak (drugi dio) će uputiti u GRADANSKU ŽALBU

otuzijski postupak — ova kat. postupak
— uopće i gradansko i kazeno sudovanje

② PRETHODNO PITANJE (prejudicijalno)

je ovo pitanje koje treba prethodno riješiti
da bi se moglo raspravljati (odlučivati) o glavnoj stvari
(upr: kod kat. djela sigurnije — morate utvrditi prethodni brak
kao prethodno pitanje)

— KAZNENI SUDAC ima ovlast da rješava
prethodna pitanja (ta kazena pitanja) iako
ne spada u materiju kaznelog prava kojim se on
bavi
(upr: pitanje braka koje spada u materiju obitelj. prava)

— ako je o tom pitanju već neko drugo
tijelo odlučivalo (SUD) — NE MORA PRIZNATI
tu odluku → MOŽE DONJETI DRUGU

SUDAC → je ovlasten i či obratnoju odluku
(može preispitati donesenu odluku i donjeti obratnu
od onu koji je već donjelo nadležno tijelo)

③ NACIN UOBAVNA KAZNENOG POSTUPKA

Utvrđuju se činjenice koje su se dogodile u prošlosti
da bi se na njih primijenilo pravo

ČINJENICE — se utvrđuju uz pomoć
— svjedoča
— vještaka
— izvoditelju dokaza
(dokazivanjem)

VIII. IZVORI KAZNENOG PROCESNOG PRAVA

① IZVORI u MATERIJALNOM SMISLU
su oni DRUŠTVENI ODNOS koji utlažu odredbe
prava reguliraju
zašto?

② IZVORI u FORMALNOM SMISLU
PRAVNI PROPISI kojima se reguliraju
kako? se to pravo regulira

DRUŠTVENI ODNOSI

VAŽNI SU ZA KPP: ① IZVORI KOJI REGULIRAJU TIJELO KAZNENOG POSTUPKA (ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU)
i UNUTARNJI I MEĐUNARODNI PRAVOM
② IZVORI O USTROJSTVU I NADLEŽNOSTI TIJELA koja sudjeluju u postupku

IZVORI UNUTARNJEG PRAVA

(propisi o tijeku postupka, te o ustrojstvu i nadležnosti

a) USTAVNE ODREDBE
↳ uvelike odredbe (pi: presumpcija otkriveničke nadležnosti posla donositeljku pravomoćne sudovne i sudske pravde.)
sve do pravomoćne sudovne pravde

↳ organizacijske odredbe
USTAV — uvelike odredbe kojima se uređuje postupak koje je u zastoku detaljno opisano (razrađuje se zakonom)

↳ odredbe o sudovima — razrađuje se zakonom
↳ odredbe o ustrojstvu i nadležnosti tijela koja vode kaz. postupak

b) ZAKONSKI PROPISI dijelimo ih na:

— glavni izvori — reguliraju tijek kaz. postupka ZKP, KZ

— sporedni izvori — izvori o ustrojstvu i nadležnosti } tijela
— zakon o sudovima
— zakon o državnom odvjetništvu...

IZVODNO PRAVO je zakonsko pravo NB!
 L'ue može se regulirati PODZAKONSKIM PRAVNIM
 AKTIMA jer se ispod zakona le može ići;
 (PODZAKONSKIM AKTIMA NEMA jer je KP - zakonsko pravo)

IZVORI MEĐUNARODNOG PRAVA
 L su značajni za kazueno postupanje
 - značenje odredbe UTAVOM - propisi MED. PRAVA
 jače su pravne snage od zakona (čl. 140 UTAVA)
 (propisi MED. PRAVA primjenjuju se prije nego odredbe DOMAĆEG
(UNUTARNJEG) PRAVA)
 MEĐUNARODNO PRAVO — se direktno primjenjuje
 → je služeno jer se sastoji od čitavog uiza
MEĐ. UGOVORA
 - gto nema izvora MED. PRAVA
 primjenjuje se UNUTARNE PRAVO
 (potrebno je paralelno postojanje propisa MED. PRAVA
 i DOMAĆEG PRAVA)

IX. TUMAČENJE PROPISA KPP - 9

TUMAČENJE ILI INTERPRETACIJA
 L utvrđuje pravuog smisla nekog propisa
 POSTUPAK PRIMJENE ZAKONSKOG PROPISA
 ↳ Kritika teksta - utvrđuje osoba što u zakonu
 nije (utvrđivanje teksta zakona)
 ↳ Tumačenje - utvrđuje SMISLA propisa
 ↳ supsumcija - podvođenje nekog konkretnog događaja
 pod apstraktni zakonski tekst (opis
 koji je općenit
 to radi svaki - PRAVNIK
 pojedino - SUDAC (koji mora procijeniti))

VRSTE TUMAČENJA

- ① prema SUBJEKTU
  - AUTENTICNO
  - SUDSKO
  - DOKTRINARNO
- ② prema METODI
  - GRAMATIČKO
  - LOGIČKO
  - JUSTIČNO
  - USPOREDNO
  - POVJESNO
  - TELEOLOŠKO
- ③ prema OPSEGU
  - DEKLARATIVNO
  - EKSTENZIIVNO
  - RESTRIKTIVNO

Jedinstvo pravuog poretka - na području te države
 u ISTIM ili SUŠNIM SITUACIJAMA obnosi se
ISTA ili SLIČNA SUDSKA ODLUČA
ISTI PRAVNI PROPISI na području cijele zemlje
 (primjenjuje se svudje uo istu uaktu)

Jedinstvo pravnog poretka - pokazuje se OSNOVAT

2. SUSTAV:

1) anglosaksonsko pravo

prilagodavanje pojma SUDSKOG (pravog) PRESEDANA (JUD) - je vezan odlukama drugih sudova koji su u takvoj ili sličnoj situaciji donjeli odgovarajuću (istu) odluku

2) europsko (kontinentalno) pravo

1) TUMAČENJE - isto tumačenje = iste odluke

Tumačenje → se osigurava slična ili ista primjena (npr. isto tumačenje u Splitu i Rijeci)
→ osigurava se jedinstvo pravnog poretka

- autentično tumačenje - vrsti od zakonodavac koji objavljuje određene pojmove
- doktrinarno tumačenje - ne obavezuje (nije obaveza ni za koga)

zakonodavac - OBJAVLJIVA POJMOVE koje koristi
- je bitno - da bi se osiguralo jedinstvo pravnog poretka

2) ISTA PRIMJENA ZAKONA NA RAZLIČITIM PODRUČJIMA

np: (da sudac bude isto sudac u Splitu i u Rijeci)

3) ISTODOBNA USKLADENOST PRAVNIH PROPISA

X. VAŽENJE PROPISA KPP-a

1) vremensko važenje

opće pravilo - određeni zakon mijedi od stupanja na snagu pa do ukidanja

Stupanje ZAKONA na snagu - postupak donošenja zakonskog propisa.

- prolasavanje
- proglasavanje (promulgacija) - potvrda USTAVNOSTI PROCEDURE
- objavlivanje u MN
- vokacija (vocatio legis) - rok od objavlivanja do stupanja na snagu (ustavni zakoni, kaz. procesno pravo, prokuratori kod komplikovanih zakona)
- stupanje na snagu

UKIDANJE ZAKONA (zakonskog propisa)

izricito

- novim pravilom propisom se izricito ukida stari zakon

prešutno

Luovim zakonom se na novi način regulira ista materija (lex posterior derogat priori)

2) prostorno važenje

l KAZ. PROCESNO PRAVO primjenjuje se kao

ISKLJUČIVO PRAVO na području RTI (tak i kod pružanja MEĐUNARODNE PRAVNE POMOĆI)

lex non valet extra territorium

- teritorij RTI je reguliran čl. 89 st. 1 USTAVA RTI

l obuhvaća kopno, rijeke, jezera, probope, unutarnje more vode, teritorij gdje more te zračni prostor iznad tih područja

3) osobno važenje

l primjena propisa KPP-a prema svima protiv kojih se vodi kazneni postupak na području RTI (na sve osobe)

KLIMKA - djeca (do navršenih 14. god, ne može se ni pokrenut ni voditi kazneni postupak)

- maloljetnici
- mladi puoljetnici (puoljetnici)

Osobe koje imaju imunitet - na njih se ne moze primijeniti
odredbe KPP-19.

OSOBE S KAZNENOPROCESNIM IMUNITETOM

(PRAVNE OSOBE od 2003.g. - NILU iznimke!)

XI. KAZNENOPROCESNI IMUNITET

IMUNITET

- predstavlja SVOJSTVO NEKE OSOBE
temeljem kojeg se protiv te osobe
ne može voditi kažnjeni postupak.

↳ potpuni

↳ ograničen

postupak se može voditi gdje ne iske
procesne radnje

2. vrste

- po vrsti kaž. djela
- po vrsti procesne radnje

MATERIJALNO PRAVNI IMUNITET

- povezan
s PROCESNIM

↳ isključuje (KRIVNJU)! - neke osobe za kaž. djela
koje je počinila

↳ ne vode se kaž. postupka.

↳ bez KRIVNJE - NEMA sankcije

↳ vremenski je neograničen - čak i kada prestane
imunitet (kada se izgubi) osobi se ne može suditi.

ZASTUPNICI U SABORU

- materijalno pravni imunitet
(opisuje sv. kaž. djela, nego samo za
tako određena djela)

- kažn. proc. imunitet

↳ nisu odgovorni
za opas. i neispl. uje
izvršene u Saboru
(može reći što god hoće)

↳ imaju za sv. ostala djela
- kad su istec mandati - potrebno je
je postupak (PRIVREMENO ZAŠTITEN)
- zbog zaštite rada
Sabora

KAZNENO PROCESNI IMUNITET

↳ isključuje POSTUPAK

- vremenski je ograničen!

PRAVNI HVORI O IMUNITETU:

↳ imunitet po UNUTARNJEM PRAVU

↳ učinju SAMO OSOBE (ne i pravne)

- po MEĐUNARODNOM PRAVU

↳ imunitet moze učinju i različ. ^{EDGOSTRI} PREDMETI OSOBE

sadržaj ZASTUPNIČKOG IMUNITETA - za potretanje postupka ili pritvaranje
potrebno je odobrenje Sabora

ZASTUPNICI U SABORU učinju i MATERIJALNO PRAVNI IMUNITET
i KAZNENOPROCESNI IMUNITET

↳ mater. p. imunitet - za OPAS. KAŽ. DJELA tj. je radnja
izvršena učinju i/ili otkrivena je

kaž. proc. imunit. - za SV. DRUGA KAŽ. DJELA dok su na
MANDAT

↳ kad su istec mandati - potrebno je odobrenje
Sabora da se može nastaviti postupak.

PROCESNI IMUNITET po unutarnjem pravu učinju:

1) ZASTUPNICI U SABORU čl. 75 Ustava

↳ imaju DUOSTRUKI IMUNITET (učinju i jedan i drugi
imunitet)

razlog postojanja - ODREČENI IZVRŠNE VLASTI
na MEĐUNARODNU VLAST

↳ kaž. procesni imunitet je ograničen u nekim slučajevima
u koje se pritvat u nekim situacijama, ako su
kumulativno ispunjena 2. uvjeta:

ako je zatečen da čini teže kazneno djelo

IN FLAGRANTI
- netko je opasno pričinio
učinjena radnje počinjena
nekim kaž. djela
"pr. da strahu suizolovao oštećenog
jer je opasno neposredno nakon
počinjenja nekog kaž. djela
(ne vodi pozivatelja kako pucati,
ali tuje pucati i viditi ga kako
neposredno nakon počinjenja
spitofljen u ruci)

↳ zaprječenog kazna
teža od 5 god zatvora

RAZLOZI GRANICENJA

1. **POLITICKI RAZLOZI** — ne priznavanja imuniteta u takvoj situaciji
2. **TEHNIČKI RAZLOZI** — formalne (procesne) radnje koje se vrše u kaz. postupku — kažu se ne bi mogao izostiti ocedni (obkaci...)
3. **PREDSJEDNIK RH** — neposredni (USTAV)
L ima procesni imunitet tzv. **IMUNITET NEPOSREDNOSTI**
— za pokretanje postupka potrebno je odobrenje **USTAVNOG SUDA**
MEĐ. PRAVO — svim šefovima država priznaje procesni imunitet
upr: predsjednik RH ga nema suodnosje u svijetu osim u RH jer nije uređen Ustavom
3. **SUCI USTAVNOG SUDA**
L sadržaj imuniteta je isti kao i kod zastupnika (materijalno-pravni i procesni)
— za pokretanje postupka potrebno je odobrenje **USTAVNOG SUDA**
4. **ČLANOVI DRŽAVNOG SUDBENOG VIJEĆA I ČLANOVI DRŽAVNOG ODVJETNIČKOG VIJEĆA**
L nemaju više imunitet!
5. **PROFESIONALNI SUCI**
L suci koji profesionalno rade na sudu (suci-područni) → ne uživaju isti imunitet kao i prof. suci
L imaju isti imunitet kao i zastupnici
— odobrenje daje **DRŽAVNO-SUDBENO VIJEĆE**
6. **SUCI POPOTNIČKI**
L uživaju samo materijalno-pravni imunitet a ne i kaznenoprocesni.

7. **ČLANOVI DRŽAVNOG ODVJETNIČKI**
L ima imunitet kao i zastupnici, uz odobrenje **HRV. SASOBA**
8. **ZAMJENIK DRŽAVNOG ODVJETNIČKI I OSTALI DRŽAVNI ODVJETNICI**
L priznaje im se **materijalno-pravni imunitet** (za izraženo pravno mišljenje)
funkcionalni (opravičeni) procesni imunitet
— ne može se odrediti **prituž** za kazneno djelo počinjeno u obavljanju dužnosti, osim uz odobrenje **DOV-a**
9. **ODVJETNICI** — imaju **opravičeni imunitet**
L samo za **prituž** za kaz. djelo počinjeno u **DRŽAVNO PRAVNO POMOĆI** uz odobrenje **sudskog vjeća** — koje i određuje prituž!
10. **ČLANOVI VLADE RH** — uživaju **opravičeni kaznenoprocesni imunitet** za **KAZNA KAZ. DJELA** (propisana kazna zatvora do 5 god.)
— uz odobrenje **VLADE**
VLADE — ne bi trebala imati imunitet jer **IMUNITET** **IZ** **OD** **IZVJESNE** **VLASTI** (a **VLADE** je **IZVJESNA** **VLAST**)
L kažnjava se **IZVJESNA** **VLAST** od same **IZVJESNE** **VLASTI**.
(to je došlo da bi se kažnjili članovi vlade od progona Jugoslavenske vojske)
11. **KRUNSKI SVJEDOCI** — mogu imati **faktički imunitet**
— član **državnog** **učinila** **ni** **po** **što** **delo** **učinila** **a** **zadržat** **ga** **od** **države** **progona**.
L to je pravno odustajanje od progona

TEMELJNI INSTITUTI MEĐUNARODNOG KAZNENOG PROCESNOG PRAVA

= prije je područje KAZNENOG POSTUPKA bila suodnosna - DRŽAVNOG SUKOBENITETA
koj, navedeno se mijenjaju → odnos KAZNENO POSTUPANJE (svaka država je imala suverenitet nad kaz. postupak)
ULOGA OVISI O MEĐ. PRAVU.

ZNACENJE MEĐ. PRAVA ZA KAZNENO POSTUPANJE

MEĐUNARODNO PRAVO - skup PRAVNIH PRAVILA (zašto ne propisi?)
kojima se pravno reguliraju odnosi MEĐU DRŽAVAMA i/ili
u MEĐUNARODNOJ ZAJEDNICI. *

(zašto ne propisi?) - uopće MEĐ. PRAVO ne sastoji se uvijek
od pravnik propisa, primjenjuju se i pravna pravila
koja nisu uvijek zapisana (npr. PRIMACENI MEĐ. OBICAJI
koje poznajemo kao pravna pravila
koja se u praksi primjenjuju)

- Različnost PRAVNIH IZVORA KPP (zakonitost) i
MEĐ. PRAVA (= ugovorne / neugovorne / običajne / odredbe)

KAZNENO PRAVO je zakonito pravo
(primjenjuju se isključivo zakonski propisi)

KAZNENI POSTUPAK - regulirani je ZAKONIMA
(bilo bi opasno kad bi se podzakonskim propisima rješavalo kaz. postupak)

no, ukoliko se radi o primjeni MEĐUNARODNOG PRAVA
moćna je IZUIMKA!

Moguće je da se odnosi važni za kazneno postupanje
reguliraju OBICAJNIM PRAVOM

↓ to je moguće zbog utjecaja MEĐ. PRAVA
(npr. KONSULARNI IMUNITET
(imunitet koji uživaju konzularni dužnosnici)
ima i VELIKI IMUNITET
po propisima MEĐ. PRAVA od veleposlanika,
ali po MEĐ. OBICAJNOM PRAVU primjenjuju se isti imuniteti.)

OBICAJNO PRAVO → izvor za kazneno postupanje

↓ putem MEĐ. PRAVA može imati utjecaj na
KAZNENI POSTUPAK.

* MEĐ. ODNOSI - ne temelje se samo na odnosima
među DRŽAVAMA (nego i odnosima među organizacijama)
MEĐUNARODNA ZAJEDNICA - se odnosi i na MEĐUNARODNE ORGANIZACIJE

Što primijeniti ako postoje razlike: odredbe KAZ. PROCESNOG
ili MEĐUNARODNOG PRAVA?

- ponekad se propisi MEĐ. PRAVA razlikuju od propisa (odredbi)
interiornog (domaćeg) NACIONALNOG PRAVA.

odnos INTERNOG i MEĐ. PRAVA

↓
- je PRIMARNO (po svom značenju)
jače od domaćeg zakona
- to je izričito navedeno i USTAVOM
(čl. 140)
- SUDAC - ga direktno primjenjuje
(direktno se primjenjuje od strane
domaćeg suda)
→ USTAVOM (čl. 140) → MEĐ. PRAVO
je po rangu iznad zakona

Primjenjivanje MEĐ. PRAVA obuzg je država čak kad je
to i suprotno USTAVU!

- Živimo u svijetu gdje su svi dijelovi svijeta povezani
(tako je povezano gospodarstvo) (GLOBALIZACIJA; MEĐUSOBNA
POVEZANOST)
- vezani smo za MEĐUNARODNU ZAJEDNICU

MEĐ. PRAVO → postavlja STANDARDE PONAŠANJA
(- u minimalne pouzdanja)
a DOMAĆE PRAVO ne može ići ispod tih
minimalna (standarda) pouzdanja.
(pr. minimalna prava zatvorenika)

pojmovi MEĐUNARODNOG KAZNENOG PROCESNOG PRAVA

(MKPP-a) → skup MEĐUNARODNOPRAVNIH PRAVILA (dakle i običaja!) o stroju i postupanju MEĐUNARODNIH KAZNENIH SUDOVA, o temeljnim pravima osoba protiv kojih se priprema ili vodi kaz. postupak kao i ugovore ili običajna pravna pravila o međ. pravnoj pomoći, transferu, izručavanju, imunitetima, ustupanju kaznenog progona te o izvršavanju stranih kaznenih presuda.

TEHNIČNI PROPISI O PRAVIMA ČOVJEKA U KAZNENOM POSTUPKU

- direktno je primjenjiv u KAZNENOM POSTUPKU — Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966. g. (prihvateu u blizjoj Juosparviji 1971, a u RH od 1991 g.)
- Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda sastavni dio sustava u RH, prihvateu kod nas (ovaj dio našeg pravnog sustava ratificirana u RH 1997) (jača od zakona!)
- Konvencija UN-a protiv torture i drugih krutina, netojećih ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja iz 1984. g. a meneta u RH 1997 g. (iz 4961 zakona)
- Konvencija o sprječavanju mučenja i ljudskog i ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, prihvateu u VIŠEĆU EUROPE 1987 g., a ratificirana kod nas 1997 g.

→ OVO SU VRLO ZNAČAJNI PRAVNI PROPISI

Opća težnja za primjenom MEĐ. PRAVA (uostojanje DRŽAVE da primijeni MEĐ. PRAVO) očituje se kroz tzv. IMPLEMENTACIJSKO PRAVO

čine UNUTARNJI PROPISI doneseni radi lakše primjene MEĐ. PRAVA.

u koje kod nas spada:

- USTAVNI ZAKON O SURADNJI RH S MEĐ. KAZNENIM SUDOM (NNZS)
  - ZAKON O PRIMJENI STATUTA MEĐ. KAZ. SUDA I PROGONA ZA KAZNENA DJELA PROTIV MEĐ. RATNOG I HUMANITARNOG PRAVA (ovi propisi upućuju na to da smo spremni suditi za to djela umjesto hostog suda)
- ovi propisi s obzirom na njihovu sadržaj čine tzv. IMPLEMENTACIJSKO KAZNENO PROCESNO PRAVO
- ima ono ako je IMPLEMENTACIJSKO PRAVO vezano za KAZNENI POSTUPAK.
regulira djelovanje u okviru kaznenog postupanja

IMPLEMENTACIJSKO PRAVO — vezano je uz težnju zemalja da se uklape u MEĐUNARODNU ZAJEDNICU

čine PRAVNI PROPISI koje donosi veća zemlja (upr. HRVATSKA) radi toga da bi se lakše primjenjivale odredbe MEĐ. PRAVA u toj zemlji. (citf: lakša primjena MEĐ. PRAVA)

Svi pravni odnosi koji su vezani za KAZNENI POSTUPAK
ki su regulirani MEĐUNARODNIM PRAVOM.

supsidijarna

l se primjenjuju
propisi domaćeg
(unutarje) prava
(UNUTARNJE PRAVNE ODREDBE)

primarna

l MEĐ. PRAVO

- Prvo treba utvrditi dali postoji MEĐ. PRAVNI PROPIS,
MEĐ. UGOVORI među zemljama
l dvostrani ugovori kojima se rješava pitanje
ekstradicije među zemljama
- U slučaju nedoumice o postojanju MEĐ. PRAVA
sud se obraća MINISTARSTVU DANSKIH POSLOVA
- stav MINISTARSTVA DANSKIH POSLOVA
('ima ili nema ugovor s tom zemljom')
daje odgovor - postoji li propis koji uređuje odnos
npr: između Hrvatske i Čilea

ako nema ugovor s tom zemljom
l primjenit će se UNUTARNJE PRAVO (domaći propisi)
odnosno primjenit ćemo pravne odredbe ZAMP-a

(ZAMP-a - ZAKON O MEĐ. PRAVNOJ POMOĆI)
l koji govori o ekstradiciji

U HRVATSKOJ važeće odredbe MEĐ. KAZNENOG PROCESNOG
PRAVA (MKPP-a) možemo klasificirati:

① PREMA NAČINU PRITUČANJA

- odredbe MEĐ. UGOVORA koje je prihvatio RH, i to
sukladno načelu međunarodnopravnoga kontinuiteta
i sukcesiji MEĐ. UGOVORA biše Jugoslavije, a

(sukcesija lat. successio - zauzeće, uastopust - jedna zemlja
prihvata ugovore neke prethodnice (prethodnica potpisala)
sukcesijom - sa prihvaćeni MEĐ. UGOVORI koji obavezuju Hrvatsku
prema BECKOJ KONVENCIJI O SUKESIJJI DRŽAVA GLEDE
MEĐ. UGOVORA (NN-MU 16/93) primjer - ODLUKA
O OBJAVLJIVANJU DVASTRANIH MEĐ. UGOVORA KOJIM JE
RH STRANKA NA TEMELJU SUKESIJE .

Pa toj osnovi obavezuju nas:

- odredbe ugovora koje je sklopila nekadašnja SRBIJA (do 1918. g.)
- " " " prva Jugoslavija (do 1941. g.)
- " " " druga Jugoslavija (do 1991. g.)

- odredbe MEĐ. UGOVORA koje je sklopila RH (nakon 1991. g.)

- odredbe MEĐ. UGOVORA kojima je (u skladu)
pristupila RH, što je tzv. akcesija

akcesija lat. accessio - pristupanje => u skladu
pristupanje nekom ugovoru. Jedna zemlja pristupi
potpisivanju ugovora koji su druge zemlje već potpisale

primjer: ODLUKA O OBJAVLJIVANJU MNOGOSTRANIH
MEĐUNARODNIH UGOVORA KOJIM JE RH STRANKA
NA TEMELJU PRISTUPA (akcesije)

ugovori sklopljeni kasnije < sukcesije
akcesije

2. PREMA vrSTI PRAVA

- odredbe OBICAJNOC MED. PRAVA (upr. diplomatske povlastice uatoc postojeju BECKE KONVENCIJE iz 1961 g.) se primjenjuju kao i svi drugi propisi (BECKA KONVENCIJA - konzularni duznosnici imaju waja prava od diplomatskog osoblja)
- primjenjuju se i odredbe MULTILATERALNIH (VIJESTRANIH) MED. UGOVORA (primjer: konvencija o privilegijama i imunitetima OUN iz 1946 g.)
- odredbe BILATERALNIH (DVOSTRANIH) MED. UGOVORA (primjer: konvencija o izručavanju skopljena u Tunisu 1973. g.)
- odredbe (NEUGOVORNI!) PRAVNIH PROPISA donesutih od strane MEDUNARODNE ZAJEDNICE (primjer: Rezolucija Vijeća sigurnosti 817-1993. g., koju je prihvaćen statut i utemeljen MFSJ)
  - uiti potpisete i uiti prihvatite } ali ipak vrijede za vas.

direktno sukcesijom akcesijom → se može prihvatiti BILATERALNI (dvostrani) UGOVOR

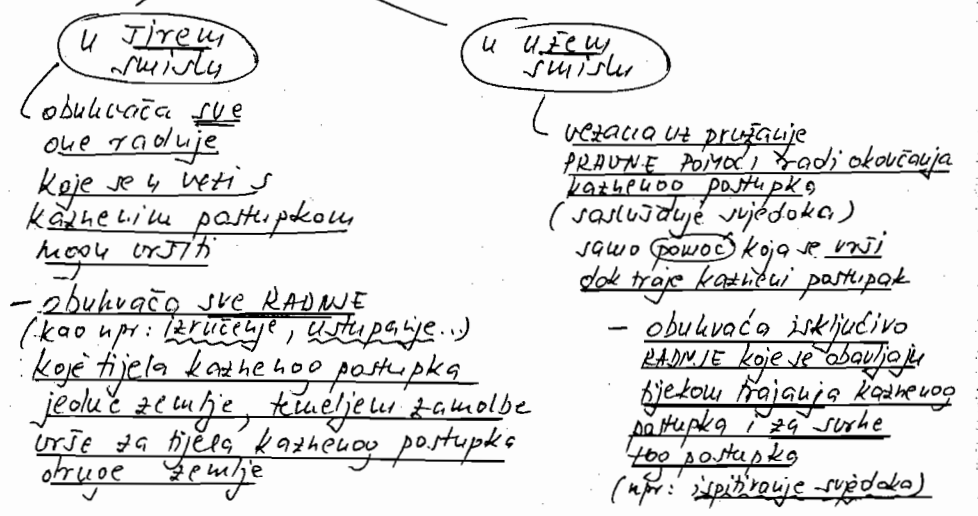
MEDUNARODNA KAZNENO PRAVNA POMOĆ

pojau: — sastoji se od procesnih radnji obnavećeg suda + zgovolba stranih tijela kaznenog postupka radi vodenja ili okončanja kaz. postupka.

MED. KAZNENOPRAVNA POMOĆ — je PROCESNA RADNJA obnavećeg suda izručena temeljem zamolbe stranih tijela kaznenog postupka

(upr: saslušanje svjedoka — procesna radnja)
(upr: sudac iz Pariza traži saslušanje svjedoka iz Splita)

2. vrSTE MEDUNARODNE KAZNENOPRAVNE POMOĆI

EKSTRADICIJA kao oblik međunarodne pravne pomoći

EKSTRADICIJA ili IZRUCENJE - je predaja stranca ili osobe bez državljanstva (apatrid) stranoj državi radi suđenja ili izvršenja kazne na koju je već osuđen (sa svrhom da bi mu se sudilo ili izvršila presuda)

svrha ekstradicije → suđenje ili izvršenje (presude)

Problemi izručenja vlastitih državljanina:

- USTAV RH čl. 9. st. 2 → zabrana izručenja "stranoj državi"
  - ↳ STRANOJ DRŽAVI se ne izručuju dolazni državljanin, ali MEĐUNARODNI SUD nije strana država!
- USTAVNI ZAKON O SURADNJI RH S MEĐUNARODNIM KAZNENIM SUDOM I HAAGU - dozvoljava se izručenje MKSJ
  - ↳ postavlja se pitanje da li je taj ustavni zakon u suglasnosti s Ustavom (ali o osimom da je u Ustavu navedena riječ "stranoj državi" onda nema tog problema.

PRAVNI TEMELJI (pravne osnove ekstradicije):

- MULTILATERALNI UGOVORI - Evropska konvencija o izručenju (1957) s dopunskim protokolima (1975 i 1978)
  - ↳ RH je tom ugovoru pristupila akcesijom
  - ↳ odbijanje → ovisno o vrsti kaznenih djela
  - ↳ reciprocitet
  - ↳ vlastiti državljanin; su izuzeti
  - ↳ konvencija je iznad dvostranih ugovora
  - ↳ MEĐ. PRAVO → je primarno, a ako ga nema dolazi do supsidijarne primjene običajnog prava (a to je ZAMPPO)
  - ako sud ne zna da li postoji običaj izručenja obradit će se MINISTRU VANJSKIH POSLOVA

- BILATERALNI MEĐUNARODNI UGOVORI → npr. sa Slovačkom
- DOMAĆE PRAVO je supsidijarno u primjeni → ZAMPPO čl. 32-61
  - ↳ MJEŠOVITI SUDSKO-UPRAVNI POSTUPAK
    - dva različita tijela odlučuju o tome hoće li se ili neće letko suditi
    - ↳ zakonski uvjeti: - DRŽAVLJANSTVO
      - RH nije državljanin - jer ako je RH državljanin sva će mu suditi
    - IDENTITET NORME
      - ↳ dvostruka inkriminacija (kad se inkriminacija → da je počinuo kazneno djelo) u obje države
    - NE BIS IN IDEM
    - ISTOJETNOST OSOBE
    - DOKAZI → osnova su uvjeta suradnje
    - ODLUKA MINISTRA

① prvo odlučuje SUD — ŽUPANIJSKI SUD

- npr: Županijski sud prima zahtjev za izručenjem nekog državljanina koji boravi u Splitu, a u čijem je ubio 3 ljudi
  - zahtjev ne dolazi odmah sudu već prvo ide MINISTARSTVU.
- prvo treba provjeriti da li postoje UGOVORNI ili ZAKONSKI uvjeti za izručenje.
- ekstradicija se NE ODOBRAVA za politička kaznena djela
- nakon izručenja osoba se može suditi samo za ono kazneno djelo za koje je ekstradicija odobrena (koje je bilo navedeno u zahtjevu za ekstradicijom)
- SUDAC mora utvrditi dokaze, odnosno mora utvrditi da postoji OPRAVDANA SUMNJA → mora utvrditi dokaze na osnovi kojih može zaključiti da postoji vjerojatnost da je on počinilac
  - ↳ mora utvrditi da su ispunjeni svi zakonski uvjeti navedeni u ZAMPPO-u
  - ↳ ako utvrdi da su svi zakonski uvjeti ispunjeni donosi odluku koji predlaže MINISTRU PRAVOSUĐA.

2. MINISTAR PRAVOSUDA - procjenjuje da li je oportuno dozvoliti izručenje

U ovom procjeni nema uloge pravom
i već procjenjuje da li će to odgovarati
interesima RH.

- ako nisu ispunjeni svi zakonski uvjeti → NEMA IZRUCENJA
(npr: Čile traži neka izručenja, ali nema zakonskih uvjeta → nema, ni izručenja, iako npr: ministrica pravosuđa smatra da bi on hečako izručiti zbog dobrih odnosa sa Čileom)
- npr: Čileanac koji je ubio 3 ljudi oženi se hrvaticom pa dobije hrv. državljanstvo
- ne može se izručiti jer ne postoje zakonski uvjeti, ali utom slučaju postoji institut:

PREUZIMANJE ILI USTUPANJE
KAZNENOG PROGOONA

- ovaj institut je povezan s ekstradicijom jer je JURISDIKARAN
EKSTRADICIJI (primjenjivat će se ako ne može doći do ekstradicije)

POJAM: PREUZIMANJE ILI USTUPANJE KAZNENOG PROGOONA
 L je PRENOŠENJE PROGOONA s tijela države potječenja
 na tijela države prebivališta
 (teorija delegirane jurisdikcije)
 npr: Čileanci svoju jurisdikciju, odnosno pravo sudovanja
 delegiraju / preuše na RH koja će provesti kazneni postupak

TEMELJNA PRAVILA: - OBVEZA OBAVJEŠTAVANJA o sudbini postupka

L u slučaju da domaća zemlja preuzme
jurisdikciju mora obavijestavati drugu zemlju
o kaznenom postupku (diplomatskim putem)

- IDENTITET NORME

L ne može se preuzeti kazneni progona
ako to nije kazneni djelo u zemlji
kojoj je prenešena jurisdikcija.

PRAVNI TEMELJI

EU konvencija o

- MULTILATERALNA KONVENCIJA - izručenja iz 1957. g.
- BILATERALNI UGOVORI - npr. s Jugoslavijom iz 1997. g.
- SUPSIDIJARNA PRIMJENA DOMAĆEG PRAVA → ZAMPPO
  - PREUZIMANJE postupka od strane RH
 čl. 62-64 - djelo počinjeno u inozemstvu + nije dopušteno
 izručenje (ekstradicija) + odricanje od kaznenog
 progona od strane države
 - zemlja koja ustupa kazneni progona odriče
 se toga da kasnije opet sudi za taj postupak
  - USTUPANJE kaznenog progona stranoj državi
 čl. 65 - djelo počinjeno u RH + stranac počinitelj +
 strana država se ne protivi + kazneni djelo do 10 god.

IZVRŠENJE STRANE KAZNE PREJUDE

je PRAVNI INSTITUT usmjeren na mogućnost da osuđenik osuđen u jednoj zemlji izdržava kaznu u drugoj, ali VLASTITOJ ZEMLJI kako bi se osuđenik REHABILITACIJA (cilj: omogućiti REHABILITACIJU) (pa se može vratiti u svoju zemlju, više prijatelja, obitelji) (npr. Hrvat osuđen u Čileu, traži da izdržava kaznu u RH)

(Zachavala)
- da bi se održala forma koja je važna svakoj državi, da se ne održava kazna koja je izrečena u drugoj državi dolazi se PRESUDA (odluka u drugom postupku)

EGZEKVATURA - poseban postupak provjere uvjeta za priznanje i izvršenje strane presude.

(npr: ako je u Čileu izrečena kazna doživotnog zatvora koji RH ne poznaje sud RH može donijeti novu presudu na kpr. 30 god zatvora na tako utrošeno činjenično stanje može primijeniti na taj sankciju)

- PRESUDOM se izriče SANKCIJA sukladno zakonima RH, ali je SUD u skladu činjeničnim stanjem utrošenim od strane suda (nač. sud ne može utvrditi činjenice) POSEBAN POSTUPAK u kojem se PROVERAVA STRANA PRESUDA i DONOSI ODLUKA → VLASTITA ODLUKA zbog istog kazn. djela. NAJ SUD ne utroše činjenice već prihvaća činjenice doširene od suda.

PRAVNI TEMELJI:

- EU konvencija o međunarodnoj valjanosti presuda iz 1978. g.
  - predviđa obvezu egzekvaturu
  - ne traži se suglasnost osuđenika
  - određuje brojne smetnje izvršenju strane pravde (npr: nepostojanje identiteta norme, protivnost javnom poretku)

- BILATERALNI UGOVORI - npr. Ugovor sa Slovenijom iz 1994. g.

- traži suglasnost osuđenika
- određuje kako se postupjem izvršenja ne smije pogoršati njegov položaj.

- DOMAĆE PRAVO - supsidijarna primjena
- ZAMPPO čl. 70-80

KAZNENOPROCESNI IMUNITET PO MEĐUNARODNOM PRAVU

SPECIFIČNOST: a) osim na OSOBE može se odnositi i na PROSTORE, ARTILO i ARTILJERIJU (prostori i stvari) Imunitet - se ne odnosi samo na osobe nego može obuhvatiti PROSTORJE i STVARI i su zaštićene u odnosu na domaća tijela kaz. postupka

b) propisi MED. PRAVA uopće ne ukidaju imunitete predviđene unutarnjim pravom!
ZKP - izričita odredba o PRIMARNOJ PRIMJENI MED. PRAVA (čl. 177)

NAJVAŽNIJI SLUČAJEVI KAZNENOPROCESNOG IMUNITETA PO MED. PRAVU:

1) GLAVAR (JEF) STRANE DRŽAVE - uživaju POTPUNI PROCESNI IMUNITET
- obitelji i službena pratnja uživaju imunitet zavisno o vrsti posjete domaćoj državi

ako je JEF DRŽAVE u posjeti - SLUŽBENOM POSJETU svi uživaju imunitet, a ako je u PRIVATNOM POSJETU obitelji i pratnja ne uživaju imunitet

- samo nač. PREDsjednik u RH ne uživaju ovaj imunitet (strana država!)

2) DIPLOMATSKI ZASTUPNICI (agenti) STRANE DRŽAVE (predstavljaju svoju zemlju u stranoj državi (npr. isto što i konzul))
- imaju POTPUNI IMUNITET koji vrijedi i u ratu, ali ne i u vlastitoj državi (u domaćoj zemlji - ne uživaju!)
- imaju takav imunitet i u svim zemljama kroz koje moraju proći putujući u zemlju u kojoj vrše diplomatsku službu
- takvo osoblje je strogo DOKUMENTIRANO!

3. OSOBE KOJE SU U VEZI S DIPLOMATSKIM AGENTIMA

↳ obitelj, administrativno i kliničko osoblje i njihove obitelji

↳ uživaju POTPUNI IMUNITET (imaju ga jer bi i na diplomatska utjecala kazneno pravo koje je njegove obitelji) - zbog mogućeg pritiska na njega)

- POSLUŽNO OSOBLJE uživa FUNKCIONALNI IMUNITET

- ima situacija koje konvencija nije regulirala
- zemlja koja nije prihvatala osobne BEZICE KONVENCIJE uetala je -> OBICAJNIH PRAVOM (obvezni su bez obzira da li su potpisali konvenciju - obič. prav.)

↳ LOKALNOPOSREDAVA vršenje kazneno postupka za ona kaznena djela koja poslužna osoblje počinu vršeci posao. (kazneno djelo vezano samo za obavljanje funkcije)

priznato BEZIKOM KONVENCIJOM O DIPLOMATSKIM OBRANAMA iz 1961. o.
- stupio u snagu 1963. g.
pravo reguliranje OBICAJNOG PRAVA
↳ Stoga i ona se primjenjuje

- Dowaci državljanji koji su u službi strane države ne uživaju imunitet
↳ upr. rade ta gdje kao tajnik i slično

4. PROSTORI DIPLOMATSKE MISIJE

↳ ZEMLJE i ZEMLJITA koja misija koristi bez obzira na vlasništvo, te STAN šefa misije

- NEPOREDIVOST -> ulaz je dopušten samo uz suglasnost šefa misije.

STAN
↳ uvek se u njemu ne obavlja nikakvi poslovi.

pr: MOSKVA 1974. - u zgradi američkog veleposlanstva je izbio požar, ali šef misije nije dao suglasnost vatrogascima da mogu ući, te je zgrada izgorjela (kasnije su Amerikanci otkrili da su Rusi u zidove zgrade ugradili prislušne uređaje, te su novu zgradu gradili materijalom dovođenim isključivo iz SAD-a)

IRAN 1979 - vojnici su ušli u zgradu ahi. veleposlanstva bez suglasnosti šefa misije te su otkrili taosce 2 oodine
- pustili su 54. taoca tek kad su amerikanci odblokirali iranske račune u SAD
- ova kriza je završila bez žrtava

- pravo diplomatskog azila (utočišta): zaštita u prostorima povijesni primjeri: TEZEJEV HRAM, SPARTANSKI KRALJ PAUZANJE je posjeogo u kralu da bi kazao utocište, ali su spartanci zadržali krala u kralu pa nije nikada uje izao

- ovaj koji je progovorio od DRŽAVNE VLASTI može se spasiti ulaskom u prostor veleposlanstva.

partikularno pravo ^{med.} - ne vrijedi suodje u svijetu (u Lat. Americi se priznaje, a u Europi se ne priznaje)

↳ MI. BUDIMPEŠTA 1956. o i CILE 1973. o.

↳ Mađari su ustali protiv dominacije sovjetskog saveta te je mađarski premijer Nagy proglasio neovisnu i samostalnu MAĐARSKU
- sovjci su ušli u Mađarsku i ušabiti su ustaoe
- muosi su se spasili putem dipl. UTOČIŠTE

MAŠ. KARDINAL je ušao u ambasady SAD-a u kojoj je bio sve do 1975. o. je odletio u Rim
↳ iako su Rusi tražili da ga Amerikanci izruče, oni to nisu dopušteli

NAGY - je puo oore prošao - ušao je u obitelji u juospravsku ambasady - Rusi su zatražili razgovor s njim, a on je tražio da prisustvuje i juosr. veleposlaniku -> dogovorili su se da može izaći i da će biti izručen zajedno s obitelji u juosravju gdje će uaci utocište

- ali kada je izšao iz ambasade nestao je, te se tek desetljećima poslije saznalo da su ga Rusi osuolili na smrt i strijeljali

↳ SUENO AMERIČKE ZEMLJE priznaju pravo na DIPLOMATSKI AZIL; koje europske zemlje ne priznaju
kada osoba jedinom ude u ambasady moraju mu pomoći da izade iz zemlje; ode u neutralnu zemlju

⑤ ARTIJI I DOKUMENTI DIPLOMATSKE MISIJE

L SLUŽBENI DOKUMENTI MISIJE;

PRIVATNI DOKUMENTI DIPLOMATSKOG AGENTA

neovisno o tome da li se nalaze u prostorijama diplomatske misije su NEPOUREDIVI!

⑥ DIPLOMATSKA PUTNA PRTLJAGA (tzv. diplomatska valiza)

L ne smije se zadržavati, a ni otvarati

L mora biti VIDLJIVO OZNAČENA

L smije sadržavati isključivo službene dokumente

— diplomatsku valizu prenosí diplomatski kurir koji se ne smije zaustavljati, zadržavati... L NEPOUREDIVI JE!

↳ kao takvu mora biti prijavljen u DOMAĆOJ ZEMLJI

(ovo je jako važan institut, jer se upr: e-mail ili telefon može presretati)

VIZITIZEMKA 1976. - Nizozemske vlasti su otvorile diplomatsku valizu
kiris sjeverne koreje, ali koreja se nije zbilja jer se u prtljazi
nalazila droga, a ne dokumenti.

⑦ KONZULARNI DUŽNOSNICI

L prema odredbama MED. PRAVA uživaju FUNKCIONALNI
IMUNITET

ali im se u praksi priznaje IMUNITET kao i diplomatskim
agencijama

BEČKA KONVENCIJA O KONZULARNIM ODNOSIMA iz 1963. g.

L razlika između diplomat.agenta i konzularnog dužnosnika
je u tome što DIPLOMATSKI AGENT → predstavlja svoju
zemlju u državi primateljici, a

razlikuje se: po FUNKCJI u stranoj zemlji!

KONZULARNI DUŽNOSNIK — he predstavlja svoju zemlju
u stranoj državi

(nego zastituje veštite državljanu u stranoj zemlji
u toj državi stoji o protekcijama državljanu svoje zemlje u domaćoj
zemlji)

— ono što kaže VELEPOSLANIK to je riječ DRŽAVE koji predstavlja
a ono što kaže konzul to je ljepo MNJE

— VELEPOSLANSTVA su najčešće smještena u glavnom gradu
DOMAĆE DRŽAVE, dok konzulati imaju sjedišta u gradovima
domaće države u kojima boravi najveći broj njihovih građana
(u domaćoj državi može biti više konzulata iste države)

po BEČKOJ KONVENCIJI O KONZULARNIM ODNOSIMA

L KONZULARNI
DUŽNOSNICI — uživaju samo FUNKCIONALNI IMUNITET
L zastiti su samo ako su počinili
kako god djelo vanjski svoje
dužnost ("funkciju")

ali, u praksi im se priznaju ista prava nego što
su im priznata konvencijom

OBIČAJNO PRAVO mu priznaje više prava (već desetljećima mu
se na temelju običajnog
prava)

— između je se tretman dipl. agenta; konzularnog dužnosnika
(na temelju običajnog prava rezultat je konzularni imunitet)

upr: SPLIT 2003. Talijanski konzul je vozio motor livom polje je
promet motornim vozilima zabranjen, te ga je policija
prouzastavila. — ali je nakon utrošavanja funkcije
putem (tako imuniteta)

8. DUŽNOSNICI OUN-a

- ↳ predstavnici zemaljs (država) u skupštini OUN-a
- dužnosnici koji dobiju takav status odlukom glavnog tajnika OUN-a
- stručnjaci OUN-a ili specijaliziranih ustanova OUN-a
  - ↳ zaštićeni su SADRŽAJNO UŽETU, ali PROSTORNO (kritičarima) ŠIRIM PROCESNIM IMUNITETOM

SADRŽAJNO UŽETI - odnosi se samo na vršitelje FUNKCIJE imaju uži imunit. od diplom. osoba jer im takav imunitet omogućava VRŠENJE FUNKCIJE i OSOBNU SIGURNOST (neovisnost u djelovanju)

PROSTORNO ŽITI
 Vrijedi u SVIM PROSTORIMA
 (vrijedi na području svih država članica OUN-a)

- taj imunitet uživaju i vojne osobe u službi OUN-a
 (1992. nije pokrenut postupak protiv generala KUPROFOR-a koji je navodno počeo ratni zločin u Sarajevu)

Glavni tajnik OUN-a, njegovi pomoćnici
radnici specijaliziranih ustanova OUN-a
 i osobe koje ih zamjenjuju
 članovi hijerarhijskih obitelji

Uživaju PODPUNI, a prostorno prošireni kaznenoprocesni imunitet

- neповredive su i - PROSTORNE
 - ARHIVA
 - VALIZA
 - POŠTA } OUN-a

9. PRIPADNICI STRANI VJINI POSTROJBI

↳ ako se u STRANOJ TERITRI nalaze po POZIVU ili temeljem MED. UGOVORA uživaju PODPUNI KAZNENOPROCESNI IMUNITET
 (npr. takav imunitet uživaju vojnici s amer. ratnog broda koji se tijekom pariranja RH uvidri pred Splitskom lukom)

10. SVJEDOCI I UJEŠTACI

↳ koji se temeljem MED. UGOVORA nalaze u STRANOJ DRŽAVI kako bi taamo sudjelovali u kaznen. postupku, ako im je odobren tzv. salvus conductus (slobodan prolaz)

odobranje koje domaća država daje nekome svjedoku

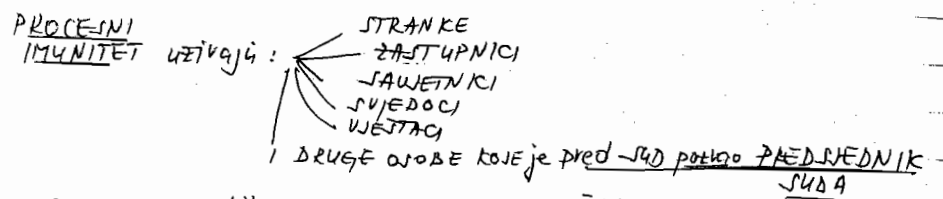
- JAMITVO koje se daje svjedoku i uještaci kako bi sudjelovao u KAZNENOM POSTUPKU u stranoj državi
- takvoj se osobi JAMITVO da će joj se osigurati slobodan povratak u zemlju iz koje je došla
- MIRAN PAVRATAK - upravo zbog toga će i doći jer nije sebe ugrozio
 ↳ točno određenu roku - omogućit mu izlazak iz zemlje.

- ovaj institut (salvus conductus) je poznavao još i rimsko i srednjovjekovno pravo, te statuti oplaćivanih gradova
- ponekad ga predviđaju i BILATERALNI UGOVORI (npr. RH - Austrija)

11. PREDSTAVNICI ČLANICA U VJEĆU EUROPE I ČLANOVI TAJNISTVA VJEĆA

- uživaju imunitet kao i MEDUNARODNI SLUŽBENICI
- kao dužnosnici OUN-a, ali na užem području
 ↳ IMUNITET potreban za obavljanje dužnosti na teritoriju svih država članica Vijeća Europe
- RH je članica VJEĆA EUROPE od 6. 11. 1996. g.

11. OSOBE KOJE SJUDIELUJU I POSTUPCIMA PRED EUROPSKIM SJDOM ZA LJUDSKA PRAVA

→ NE MOGU BITI OKRIVLJENI → protiv njih se ne moie pokrenuti kazneni postupak (a ni pristanuti) zbog WMENTIH ili PLIMENTIH IZJAVA, DOKUMENATA ILI DRUGIH DOKAZA koje su podnijeli SJDU

svrha: je ZASTITA osoba koje tuie vlastitu drzavu ili u tome ga neki drugi pridolaze (svjedoci, izjavljiva PROTIV DRZAVE, a ne protivne fizike osobe)

12. PREDSTAVNIK DRZAVA CLANICA I TAJNIK MEDYNARODNE VLASTI ZA MORSKO DNO — uivajji imunitet kao i dipl. agenti (POTPUNI)

— a ostali sluibeni vlasti i strucnjaci angazirani od vlasti uivajji OGRANICENI IMUNITET kao i sluibeni OUN-a

Lazirava neovisno obavlja funkcije, a radije je tuici nemogucnost (uivajji zastoje za razliku)

13. SJCI MEDYNARODNI SJDOVA

L POTPUNI IMUNITET (kao dipl. agenti)

L d. 13. Statuta MKSJ — sici ovog suda imaju imunitet kao i sici MEDYNARODNOG SJDA (UN)

MKSJ - MEDYNARODNI KAZNENI SJD ZA PODRUJE BIJTE JUGOSLAVIJE

L d. 48. RIMSKOG statuta Međunarodnog kaznenog suda

L SJCI imaju POTPUNI PROCESNO PRAVNI IMUNITET (kao i svi dipl. agenti), te OGRANICENI MATERIJALNI IMUNITET nakon isteka mandata jer se protiv njih ne moie voditi nikakav pravni postupak za radnje ili izjave podnete u sluibenom svojstvu.

napomena: — moguie je ukidanje imuniteta predviđenih

uustavnim pravom odredbama međunarodnog prava → potvrda supsidijarnosti uustavnog prava

- M. d. 7. st. 2 statuta MKSJ → sluibeni položaj bilo koje optuene osobe bez obzira je li jet drzave ili vlade... neće osloboditi takvu osobu kaznene odgovornosti, uiti ie joj zbog toga biti ublaena kazna...
- d. 27 statuta MKS-a "Ovaj se statut jednako primjenjuje na sve osobe bez razlike u njihovom sluibenom svojstvu."
  - ↓ svojstvo koje imate ne oslobađa od kaznenog progona i sukulja pred MEĐ. SJDOM.

MEĐUNARODNO KAZNENO SUDOVANJE

(naime, ako država prizna
MEĐ. SUDU da su njihovi
građani obilovali suvereniteta)

oograničava suverenitet država,
jer preuzimanje SUDSKE FUNKCIJE od strane
međunarodne zajednice poduzima državu vlast
stranjoj političkoj volji. (SUDOVANJE - važna političko
sredstvo, kojeg se država koristi odn.)

- POČINJENIMA nekih najtežih kaznenih djela neće
se suditi u zemlji u kojem su "interesu" počinili
kazneno djelo već će ih suditi MEĐUNARODNI KAZNENI SUD

- razvoj MEĐUNARODNIH SUDOVA - od
posebitih ad hoc sudova do stalnog kaznenog suda.

- Versajskim ugovorom o miru iz 1919 o. → predviđeno
je izručenje ratnih zločinaca saveznicima, ali kjer car
Wilhelm II. koji se sklonio u Nizozemskoj nikada nije bio izručen
jer kaznena djela za koja su mu saveznici htjeli suditi
tada nisu bila predviđena kao kaznena djela - NAČELO
LEGALITETA

ne možete nekome suditi
ako kazneno djelo nije
inkriminirano.

- atentat na kralja Aleksandra u Marseilles 1937.g.
je bio povod - za formiranje antiterorističke konvencije
koja je predviđala djelovanje MEĐ. KAZ. SUDA → ali nikada
je ratifikovana
tj. ŽENEVSKA KONVENCIJA
iz 1937.g. protiv terorizma
poseban sud
nije ratifikovano

MEĐUNARODNO KAZNENO SUDOVANJE "AD HOC"

L PRIOTEMU MEĐ. KAZ. SUDOVI formirani su povodom
KONKRETNIM DOGAĐAJA u okviru kojih su počinjeni
brojni i teški zločini - AD HOC SUDOVI

(lat. ad hoc - zato, s posebnom
svrhom)
sudovi formirani za posebne
(određene) slučaje (postoje samo za
kratkoročnije)

SUDOVI - povetomito
određene događaje → teška
kaznena djela (zločini)
- osuđeni su u Nürnbergu, Tokiu,
Haagu i Arushu

- formira se ad hoc sud upravo za taj događaj - međusobno
određeno
djelovanje

Države nisu htjele odmah prihvatiti STALAN (MEĐ.) SUD
za vođenje KAZ. POSTUPKA

! nema povratka!
(tj. me država zauvijek
gubi obil suo suvereniteta)

1. (ad hoc) sudovi

1. MEĐUNARODNI VOJNI SUD (NÜRBERTKI SUD) MVS

L OSUĐENI Londonskim sporazumom i Statutom iz 1945
radi suđenja VELIKIM NJEMAČKIM RATNIM ZLOČINCIMA
- MOSKOVSKA DEKLARACIJA iz 1943.

↳ određuje pojavu VELIKIH RATNIM ZLOČINACA
tj. da su djelovali poduzeti
različitim zemljama

za koje je nadležan MEĐ. VOJNI SUD
(počinitelji zemljopisno neodređenih zločina
će biti sudeni pred posebnim MEĐ. KAZ. SUDOM u Nürnbergu)

- VELIKI RATNI ZLOČINCI → MORAJU biti izručeni!

- MEĐ. KAZ. DJELA (međ. zločini) su - zločin protiv mira
- ratni zločin
- zločin protiv čovječnosti

je bio paralelan sud Njemačkoj sudu „sud blizgoc“

② MEĐ. VOJNI SUD ZA DALEKI ISTOK (Totijski sud)

↳ oduosi je na JAPANSKE RATNE ZLOČINE

↳ na isti način i za iste zločine sudj glavniu japansku ratnu zlocinca

- osnovan je: DEKLARACIJOM ZAPOVEDNIKA UDRUŽENIH SILA iz 1946.g.

③ HAŠKI SUD, MKSJ, ICTY - MEĐYNARODNI KAZNENI

SUD ZA TEŽKA KRŠENJA MEĐYNARODNOGA

HUMANITARNOG PRAVA NA PODRUČJU bivše Jugoslavije od godine 1991.

- osnovan je REZOLUCIJOM VJEĆA BEGRINOSTI UN-a iz 1993.

- prvi MEĐ. KAZNENI SUD koji je ustanovila mest. zajednica

- NADLEŽNOST mu je točno određena: - ujesko - područje

bivše Jugoslavije

- vremenski - zločini

počinjeni nakon 11. 1991.g.

- supsidijarna → dopunska

nadležnost - sudj onda

kada se suđenje za teška

kaznena djela nije obavilo

(provelo) u domaćoj zemlji

(gdje je počinjeno djelo)

↳ organizacijski sporodak → MKSJ

↳ nadležnost

može suditi i ako je za isto djelo

i istom okrivljeniku već sudio

domaći sud - organizacijska

moćnost - samo ako je djelo

za koje je suđenje bilo okvalificirano

kao obitno kazneno djelo i

je postupak pred NACIONALNIM

sudom vodeć pristrauo
neobjektivno
rematno

- stvarna nadležnost (4. kategorije kaznenih djela za koje sudj MEĐ. SUD)

Djela su uvijek ta kaznena djela s svoje zakohodavstvo

(ta kaznena djela pokrivena su i nacionalnim i međynarodnim pravom - predviđena su zakonom (načelo legaliteta) inkriminirana su.

1. TEŠKE POUREDE ŽENEUSKOG PRAVA (konvencija iz 1949.)

koje se mogu počiniti sa krajnja rata, oružanog sukoba

ili okupacije protiv civilnog stanovništva, ranjenika i

bolnih ili protiv ratnih zarobljenika, a mogu se sastojati

od ubijanja, mučenja ili nečovječnog postupanja....

2. POUREDE HAŠKOG PRAVA (konvencije iz 1864; 1907)

↳ pourede pravila ratnog prava i običaja rata

3. GENOCID

4. ZLOČINI PROTIV ČOVJEČNOSTI POČINJENE PROTIV CIVILA

(načelo kolektivne odluke MEĐ. VOJNOG SUDA)

↳ određeni su presudom MSJ-a, a u presudi određena načela

postala su odlukom UN-a dijelom MEĐ. OBITNOG PRAVA.

(sudski presuda - obvezuje svaštiji MEĐ. SUD)

MEĐ. KAZ. SUD ZA BIVŠU Jugoslaviju (MKSJ)

↳ anglosaksonski utjecaj

- na općoj sjednici suda - sud (suci) sami donosi

propise po kojima će

postupati

↳ sami stvaraju PRAVILA (o postupku, dotativanju, suđenju...)

- STATUTOM MKSJ - su regulirana postupovna pitanja

- PRAVILA o - postupku
- običajima

↳ koji su regulirana propisima

statutarne prirode već ih samostalno

na općoj sjednici donosi suci MKSJ.

Pravila o postupku i dokazivanju } 125 pravila donesena 1954. g. na odredištem SUDNOM SUDO
27 puta su mijenjani.

4. MED. KAZNENI SUD ZA RYANDU

- formiran odlukom VJEĆA EUROPE
- ima u svu vremensku nadležnost
- SUDI ZA MED. ZLOČINE počevši od 1.1 do 31.12.1994. g.

mjesto nadležnost — RYANDA i susjedne zemlje

sjedište — u južnoj Africi u Tantsaniji
sudac blizina MKSJ po osuđujućim nadležnost postupku

RAZLIKE između ad hoc sudova (Nirberg i Tokio, Haag i Arusha)

- SUDOVE u Nirbergu i Tokiju su osnovale ^(DREAVA POBJEDNIČKE ZEMLJE) POBJEDNIČKE ZEMLJE
- 9 SUDOVA u Haagu i Arusha su utemeljeni od MEDUNARODNE
L OSUĐUJE MED. ZAJEDNICA kroz odluke VJEĆA SUDNOSTI ZAJEDNICE sudu počinju UN-a
- pred SUDOVE u NIT se postavljalo pitanje Legitimiteta s obzirom da neki od kaznenih djela porođaju tajih se kazneni postupak nisu kao takav bila poznata u vrijeme (MKS) počinjenja → MORALNO SAMI UTURITI MED. KAZNENA DJELA
- MED. KAZ. SUDOVU u (H i A) donali su odluke osuđujuću (MKS) se na PRVOSTEPENJANE MATERIJALNO PRAVNE TEMELJE jer je MEDUNARODNO I UNUTARNJE KAZ. PRAVO poznavalo sva kaz. djela za koje su nadležni ad hoc sudovi prije počinjenja.

STALNO MED. KAZNENO SUDOVANJE

MEDUNARODNI KAZNENI SUD (MKS, ICC)

- osnovan je 1998. — na DIPLOMATSKOJ KONFERENCIJI u RIMU gdje je prihvaćen **ZAUVIŠNI DOKUMENT** kojim se u postavljen MKS
- te se dovodi konvencija koja sadrži **STATUT MKS**
- osnivačju suda je prethodilo multostrano nastojanje tzv. ad hoc odbora za uspostavu MKS-a UN-a koji je morao uskladiti vrlo različite stavajutja dreaa (nesporazumi i problematika u odobranju suda)
- predlog statuta je sadržavao 116 čl. uz koje je bilo oko 3000 varijanti, amandmana i alterativnih predloga. ^{različita mišljenja i interesi suprotstavni}
- sjedište suda je u **HAAGU**
- nadležnost (određena) — **NAJTEŽI MED. ZLOČINI!**
  - genocid
  - kratki zločin
  - zločin protiv čovječnosti
  - zločin agresije
- bio je i spor oko teroristička djela ipak nije prihvaćeno — zemlje žele same suditi za ta kaznena djela (nisu se htjele odreći tog dijela svog suvereniteta)
- POSTUPANJE — sud → postupak temeljen **PRAVILNIKOM O POSTUPKU I DOKAZIMA**
  - ne određuje sam sud
  - pravila postupanja određuju se na **EGIPTINSKI DREAVA ČLANICA 2/3 VEĆINOM**

supsidijarna nadležnost

ako ovaj sud uvijek može preuzeti postupak ako dreaa ne može ili neće to učiniti, ako je postupak proveda radi zaštite počinitelja ili proveda postupak nije bio ^{pravda i neodoljiva} nepristran te ako se vodi neopravdano dugo!

MJESTOVITI MEĐ. KAZNENI SUDOVİ

↳ SUDOVİ HIBRIDİ — između nacionalnih i međunarodnih
↳ tzv. 3. generacije

ovi [SUDOVİ] — nastaju odlukom MEĐ. ZAJEDNICE
i suglasnošću DOMAĆE DRŽAVE (s nacionalnim sudovima)

[SUCI] — djeluju kao STRANCI (kao i dalje MEĐ. ZAJEDNICA)
DOMAĆI SUCI

[NADLEŽNOST] — za teška krivična MEĐ. PRAVA
↳ kršenje ljudskih prava ili humanitarnog prava

pojedini MJESTOVITI MEĐ. SUDOVİ — ① ZA LITOENI TIMOR
- sastav sudu 11le domaći ali
pretežno MEĐUNARODNI SUCI

② SIERA LEONE
↳ formiran je specijalan sud
kome su sporazum ULADE i UN-a
(za zločine počinjene tijekom građanskog
rata 2002. g.)

③ BOSNA I HERCEGOVINA
- sud BiH od 2004. ima 3 odjela
Kazneni
- upravni
- građevni

④ KOSOVO

MEĐUNARODNO I MEĐUNARODNO KAZNENO SUDOVANJE

MEĐUNARODNO SUDOVANJE — je tri pojav od MEĐ. KAZ. SUDOVANJA

↳ ut. KAZNENO SUDOVANJE koje obuhvaća KAZNENE
POSTUPKE koji se vode pred MEĐ. KAZ. SUDOVIMA ^{ad hoc} _{statutarnim}
protiv osoba okrivljenih kako su počinili zločine iz nadležnosti
ovih sudova, MEĐ. SUDOVANJE može obuhvatiti i
RJEŠAVANJE SPOROVA MEĐU DRŽAVAMA ili
UTURIVANJE POREDA TEMELJIM PRAVA ČOVJEKA
u NEKOJ DRŽAVI (-ne provodi se kazneni, ali se provodi
sudski postupak)

- nastalo je ranije od MEĐ. KAZ. SUDOVANJA
↳ je podvrsta MEĐ. SUDOVANJA

2. SUDA — koja ne provode KAZNENI POSTUPAK, ali
nakon provedenog SUDSKOG POSTUPKA donose odluke
koje mogu biti povezane s kaznenim sudovanjem
(odluke tih sudova utječu na kazneni postupak)

1. MEĐUNARODNI SUD PRAVDE (MSP)

- osnovan je POVELJOM UN-a
- GLAVNO SUDBENO TIJELO UN-a
- sjedište mu je u Haagu
- rješava — sporeve među državama
- na zahtjev MEĐ. TIJELA daje SAVJETODAVNA MIŠLENJA
o određenim pravnim pitanjima

- sastavljen je od 15 SUDACA koje bira OD 2 ORA SKUPŠTINA
VIŠE SIGURNOSTI
UNA

- postupak je reguliran STATUTOM
PRAVILIMA SUDA

- protiv odluke MSP NEMA pravo na lijek
- NEMA žalbe na odluku

- Hovjenje odluka je obvezno, ako DREAVA odbije izvršiti odluku drugu državu u sporu može o tome izvještiti VNEŠNOSTI UN

- zato ne vodi KAZ. POSTUPKE - njegove odluke mogu imati katihopravni značaj

- postupci su još u tijeku
- 1. BiH - SR Jugoslavije (1993.)
  - 2. RH - SR Jugoslavije (1993.)
  - 3. SR JUGOSLAVIJA - zemlje članice NATO-a (1999.)
- početni su postupci po tužbi o genocidu

MSP može odlučivati; o primjeni KAZNENOPROCESNIH INSTITUTA

opr: spor između SAD-a i Irana zbog nepoštivanja nepovredivosti prostora koji koristi dipl. misija.

opr - Njemačka protiv SAD-a → SAD je povrijedio BEZU KONVENCIJU

o konzularnim odnosima jer nije obavijestio Njemačku o kat. postupku uođenom protiv bratca La Granda koji su osuđeni na smrt i pogubljeni (smrtijena im je mogućnost obrane)

↳ PRESEDAN - pravo otkriženika da u postupku pred straniim sudom koristi pomoć konzularnih dužnosnika vlastite države.

- odluke MSP su važan zvor prava za nacionalno kazn. postupanje

2. EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA (ESLP)

MEDUNARODNI SUD koji rješava sporove povezanu uz TUMAČENJE i PRIMJENU EUROPSKE KONVENCIJE ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA i TEMELJNIM SLOBODA

↳ prihvaćena je od Vijeća Europe 1950
a stupila je u snagu 1953
- RH ju je ratificirala 1997. - stupila u snagu 01.11.1998.

- OBVEZNA NADLEŽNOST za države članice

- NE VODI KAZNENE POSTUPKE, ali ODLUČNE povodom

zahtjeva građana - PHIZIKH OSOBA i NEVLADINIH ORGANIZACIJA (GRUPINA GRAĐANA) } protiv DRŽAVE u kojoj su ili povrijedena ljudska prava i temeljne slobode

- i svaka DREAVA se može obratiti sudu povodom bilo koje navodne povrede KONVENCIJE od druge DREAVE ČLANICE

- zahtjevi ESLP su često usmjereni na povrede postupke u kaznenom postupku.

pr: Lamy protiv Belgije - Lamy u kaz. postupku nije imao pravo na uvid u spis pa mu je povrijedeno pravo na obranu
ESLP → je utvrdio da otkriženik treba imati pravo u a uvid u spis predmeta kako bi se uspjeha branio

- odluka je postala PRESEDAN

↳ utikuta ma je smrti a kazna, te se postupak ponavlja

↳ obvezuje DREAVE ČLANICE pa tako i RH - tako je i u RH posteo privlačni institut PRESEDANA

SUD - će ZAHITJEV razmatrati samo ako su prethodno ISCRPIJENA SVA raspoloživa pravila predstva u državi protiv koje je zahtjev podnesen te ako je podnesen u roku od 6. mjeseci od dana donošenja konačne odluke

potpisnici KONVENCIJE vezani su odlukama MED. SUDA
ODLUKA SUDA → postaje PRESEDAN → primjenjuje se u državi članice

- ako OKRIVLJENIK smatra da su mu u postupku
PODRUČNA LJUDSKA PRAVA I TEMELJNE SLOBODE
MOŽE SE obratiti ESLJP, te traži PONAŠANJE POSTUPKA

pravna situacija

lobovu kaz. postupka
(postoje li jedinice u sudovima)

se ne mijenja, ali postoji mogućnost korištenja
izvanrednog pravog lijeka.

ESLJP - otkada funkcionira primio je 340 000 tužbi (zahtjeva)
- dobio je oko 50 000 presuda, a ostale je tužbe odbacio
(nije ni pročitao)

RM i ESUP

- 2004. g. - 33 postupka protiv RM
- 21 slučaj je završen prijeteljstvom kao odobrom
(RM priznaje povredu i
priznava da je
priznava da je)
- 11 slučajeva - utroška je povreda konvencije (više određeno)
→ trgu izvanrednog postupka
- 1 slučaj - nije bilo kršenja ljudskih prava

KAZNENO PRAVO EU ?

U ne postoji

- postoji potreba zaštite FINANCIJSKIM INTERESIMA EU
(npr: EU je zbog fin. prijevraga imala financijske gubitke)
od 10% od godišnjeg proračuna
- npr: 2001. - 10% proračuna EU se izgubilo zbog kriminalnih aktivnosti.

1995/1996 - izraden je nacrt kaznenopravnih procesnih propisa
kojima je cilj bio zaštititi FINANCIJSKE INTERESE
(efikasnost i zaštita suvereniteta)

CORPUS IURIS - STRUČNI TEKST koji nije prihvaćen
(tekst koji nije prihvaćen)
- i danas se još uvijek razgovara o njemu
- MODEL koji bi u budućnosti trebao
poslužiti kao početna točka za
stvaranje EUR. KAZ. PRAVA

predviđa s intencijom poučavanja, posebno
opaziti za fin. interese EU te regulirati kazneni postupak

- zamisao je da odredbe budu u budućnosti prihvaćene
kao NACIONALNO PRAVO (fina bi se zaobila problem
ograničavanja državnog suvereniteta jer bi DRŽAVE
primjenjivale svoje, a ne EURORSKO (uodređeno) pravo.

učinu prihvaćanja prava, stvaranje zajedničkog
prava (ali opet VLASTITOG PRAVA (vlastitog teksta)
stručni tekst - oko kojega bi se sve zbilje uslojavile
i te iste odredbe uvrste u svoje zakonodavstvo
L nema običnog
shvaćanja.

Zajednička tijela na čitavom području EU

L EUROPSKI SUD PRAVDE

- L ograničena nadležnost, postupak bi se vodio pred NACIONALNIM SUDOVIMA
↓
služi samo za tumačenje odredbi CORPUS JURISA
(okrećući se različitih praksi)
(radi različitog tumačenja)
- ali samo na osnovi zahtjeva EUROPSKOG (EIT) SUDA
SUDA
TUŽITELJSTVA

EUROPSKO JAVNO TAJTELJSTVO (EJT)

obj: sustavi kazneni pravou
(zajednicka kontrola)
imao bi punu nadležnost kako bi se osigurao sustavni kazneni pravou na otvorenu podršku EU

L bio bi neovisan o nacionalnim vlastima i institucijama EU
- na čelu mu je EUROPSKI RADNATELJ KAZNENIH PRIGONA sa sjedištem u BRUXELU, koji u svakoj državi članici ima jednoga ZAMJENIKA sa sjedištem u glavnom gradu te države.

EJT - ima ovlast provoditi istrage te zahijevati od suda određivanje pritvora i sudstvo kaznora
- nacionalni sudovi - imaju obvezu pružanja pomoći
- sudske odluke - dosuđene od nacional. suda imaju pravnu valjanost na cjelokupnom području EU.

"SUDAC SLOBODA" - jedini je ovlasten odlučivati o opravdavanju ili oduzimanju osobnih prava
- nadzire provođenje istrage

CORPUS JURIS - je danas samo prijedlog
L 1. korak u stvaranju jedinstvenog europskog kaznenog prava

2003. - pročišćeni tekst ZKP
NN 62/05 - Odbor za zakonodavstvo Hs. neobcau
Pročišćeni tekst ZKP-a zbog nove numeracije
izaziva dvojbe (riječnik kartice - kazni ZKP)

HRVATSKI PRAVNI CENTAR iz Zagreba 23.01.2003 -

podnio je zahtjev (predlaže) USTAVNOM SUDU RH (USRH) pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti pročišćenog teksta ZKP-a

pročišćeni tekst ZKP - doveđen u pitanje
USTAVNI SUD → odbacuje prijedlog HRO. PRAVNOG CENTRA
L znači da → nije ušao u raspravu
- zaključio da o tome neće moći odlučivati

smatra da nije nadležan za procjenjivanje USTAVNOSTI pročišćenog teksta

pročišćeni tekst → nije zakon
→ neoo tehničko pojačalo (koje pojače oko histačja zakona)

- USTAVNI SUD - nije nadležan za odlučivanje te 12.01.2005 donosi rješenje (br. U-1-2597/2005) kojim ODBACUJE PRIJEDLOG jer nije nadležan ocjenjivati suplasnost pročišćenog teksta zakona s Ustavom
- TAJ tekst → NJE ZAKON (nije on donio SABOR)
- pročišćeni tekst - nije novi propis, uiti se u njime stavlja izvan snage pojedine izmjene ili dopune propisa

Je li odlukom US riješeno pitanje numeracije? (koji broj ima koji članak koji stari i koji novi)
V. IZMJENE 2006 - stara numeracija
čl. 106 se mijenja

1. odbiti - kad se neosnovanu, pročitajte ste o! 1/29 1/3 odbor

SUBJEKT U KAZNENOM POSTUPKU — ima ^(u zvele pravosti) prava i dužnosti
 L i publika je subjekt u postupku (NAČELO JAVNOSTI) subjekt u postupku nije temeljni kaz. proc. subjekt

- TEMELJNI KAZ. PROCESNI SUBJEKTI — vrše temeljne kaz. proc. funkcije
 - DOPUNSKI — vrše dopunske kaz. proc. funkcije
 npr.: svjedok (on nije temeljni već dopunski svjedok)

Teorija pojma KAZNENOPROCESNI SUBJEKTI — određuje na pomoć različitih KRITERIJA.

KRITERIJI na kojima se temelje teorijska stajališta o pojmu subjekta: 1. kriterij — funkcija

L temeljni KP SUBJEKTI su oni koji vrše temeljne kaz. proc. funkcije

2. kriterij — postojanje bilo koje prava i dužnosti

L KP. SUBJEKT je svatko tko ima pravo i dužnost da sudjeluje u KP postupku (publika — je kaznenoproceni subjekt)

3. kriterij — interes o ishodu

L svatko tko je zainteresiran za ishod postupka (da postupak završi na ovaj ili onaj način je KP. subjekt)

4. kriterij — aktivnost u postupku

L svi koji aktivno sudjeluju u postupku su KP. subjekti
 (aktivni su — znači da poduzimaju radnje i imaju pravo na poduzimanje radnji su kaz. proc. subjekti)

XIV poglavlje: KAZNENOPROCESNE STRANKE

i ZASTUPANJE U KAZNENOM POSTUPKU

Pravni položaj TEMELJNIH KAZ. PROC. SUBJEKATA — je različit — nemaju isti položaj

SUD — se izdvaja po širokim ovlastima (posebne ovlasti suda) (inkvizitorni postupak)
 { stvarnuju objektivnost suda
 stvarnuju prava strankama

KAZNENOPROCESNE STRANKE — subjekti čiji su interesi suprotstavljivi a imaju izjednačeni položaj
 L su i kaznenoproceni SUBJEKTI
 a svi kaznenoproceni SUBJEKTI nisu STRANKE

SU KAZ. PROC. SUBJEKTI koji su izjednačeni. RAVNO PRAVNOST — ukazuje na akt. postupak

starije (materijalno — pravno stajalište o pojmu stranke)
STRANKE U KAZ. POSTUPKU su: počinitelj kaz. djela na jednoj strani — država na drugoj strani
 to stajalište nije prihvatljivo. (zašto?)
 kada kažemo POČINITELJ već smo nekoga osudili, a to je suprotno presumpciji nevinosti!
 — ne može se očitovati da je stranka → počinitelj
 ga to je potrebna osudjujuća presuda.
 — vode se i kaz. postupci protiv nevinih
 počinitelj — kao stranka ne ide!

novije (procesno pravno stajalište)
 L je prihvaćeno!
STRANKE — su suprotstavljivi materijalni subjekti
 — otkrivjenik
 — otkrivjenik tužitelj
 — sud
 L imaju za cilj utvrditi MATERIJALNU ISTINU
 → stajalište o otkrivjeniku kao suradniku suda
 — je dakle prihvatljivo (otkrivjenik — ^{od njegove strani da} pouzdan sudu)
 — nije više akoste tko otkrivjenik ali ako ste krivi je pare

ne poklapaju se međusobno
(netko može imati stranačku sposob.
a ne i procesnu)

SPOSOBNOST

Stranačka

↳ sposobnost teke osobe
da bude stranka u
kaz. postupku

(fizičke i pravne osobe)
sposobnost - biti STRANKA

IMUNITET

↳ osoba koja uživa imunitet (potpuni kr.)
ne može biti stranka
(protiv nje se ne može voditi postupak)

↳ nema STRANAČKUV SP. - imunitet - postupak se neće ni voditi pa
ne treba zastupnik
NEMA POSTUPKA

Netko može imati STRANAČKU a nema PROCESNU SPOSOBNOST

↳ tada se javlja **INSTITUT ZASTUPANJA u KAZ. POSTUPKU**
jer netko za njega mora raditi postupak.

ZASTUPANJE - je iznimno moguće (ne postoji
u KPP-u (u pr. moguće za svu
nogo samo za nekoga) **generalno zastupanje**)
dok je u ostalim pravilima organuma
uijek moguće.

VRSTE PRAVNIH ZASTUPNIKA:

① **ZAKONSKI ZASTUPNIK** - osoba koja temeljem
zakonskog propisa za zastupanu osobu može
ostiti SVE procesne radnje
(ima procesni učinak ka zastupanog)

↳ zakonski zastupnik - za DJECU - su RODITELJI
u KAZ. POSTUPKU - je ograničena mogućnost zastupanja
zakonskog zastupnika

primjenjuje se - samo za PROCESNO NESPOSOBNOS
osobe (npr. umišljenika)

procesna

↳ sposobnost - iznici mogućnost
da vlastitu djelovanjem
vrste valjane procesne radnje

(npr. trajna obustava bdest
(priprema u-
okrivljenika (obustava postupka)

vajka - umjesto okrivljenika ne može

zakonski zastupnik - može (temeljem zakonskog propisa)
poduzimati SVE radnje u kaz. postupku za ostecenika.

② PROCESNI ZAMJENIK (SUBSTITUT) (od riječi substitucija što znači zamjena)

↳ stiču je ZAK. ZASTUPNIKU - po temelju svog postupanja
(djeluje temeljem zakona
i to kolokucijom
(ne treba mu ovlast zastupanog)

razlika od ZAK. ZAS. - može ostiti samo NEKE PROCESNE
RADNJE (za razliku od zt. koji može
ostiti sve procesne radnje)

npr: u korist optuženika žalbu mogu izjaviti njemu bliže osobe
↳ bliži srodnik okrivljenika - ovlasten izjaviti žalbu
može učiniti samo tu procesnu radnju (ograničene ovlasti)

③ OPUNOMOĆENIK

↳ temelj postupanja - PUNOMOĆ
a ne zakonska odredba

ograničen je samo za ostecenika, ne može se pojaviti umjesto
djelovanje samo za ostecenika, okrivljenika
nikako za okrivljenika. (č. 60. st. 1)

npr: ostecenik koji ima npr. 23 god. ima interes da osudi okrivljenika
ali nema pojma o pravu - on će angažirati odvjetnika (u je branitelj!)
jer bi tada branio okrivljenika, da ga zastupa (i taj će odvjetnik
zastupati ostecenika)

OPUNOMOĆENIK - ne može se umjesto okrivljenika
pojaviti na sudu

(Stranitelj) i opunomoćenic nisu isti pojmovi

↳ je ona osoba koja temeljem punomoći ili po st. ob. ovlasti
poduzima sve one radnje koje idu u prilog okrivljenika
mornina gl.

XV. poglavlje TUŽITELJ U KAZNENOM POSTUPKU

— način određivanja OVLASTENOG TUŽITELJA

a) počesni pregled

akuzat. postupak — popularna tužba — ovlaštiti tužitelj (bilo tko iz naroda)
— privatna tužba — 4 — isključivo ostecenik

inkv. postupak — tužitelj nije bilo
— aei funkcija kaznenog progona je postojala
vršio ju je sud (inkvizit)

b) suvremeno pravo — OVLASTENI TUŽITELJ

kaznena djela se dijele u više kategorija (vrste)
i za svaku kategoriju se određuje
ovlaštiti tužitelj
(3. kategorije kaz. djela ovisno o načinu
kaznenog progona)

1. kazneno djelo za koje se progona vrši
po službenoj dužnosti
L državni odvjetnik

2. kazneno djelo za koje se progona vrši
po privatnoj dužnosti (TUŽBI)
L privatni tužitelj

3. kazneno djelo za koje se progona vrši
po — samo na prijedlog ostecenika
— specifične situacije (točno navedene u zakonu)
— ta kaz. djela su po svojoj prirodi identična onoj
za koje se progona vrši po službenoj dužnosti, ali ako
se radi o specifičnim okolnostima koje može se progona
vršiti po službenoj dužnosti, već po prijedlogu ostecenika
(npr: brat nam ukrade kajigru, bicikl...)

U POSEBNOM DIJELU KAZNENOG ZAKONA (KP)

se određuje tko je ovlašten za progona

POSEBNI DIO KP — sadrži počeslu kaz. djela u kategorije

(iako spada u materiju KPP-a, materija je sadržana u KP)

i u pravo zbog

ta je

→ Sva kaznena djela
se dijele određena
KAZ. PRAVA

KAZNENI ZAKON

— je glavni izvor

za KAZNENO POSTUPANJE

gleda pitanje na koji se način
vrši kaz. progona (vrsta kaz. djela)

c) najnovija rješenja u kaznom pravu

4. PROCESNE MOGUĆNOSTI (SITUACIJE)

— počinje kaz. djela za koje se progona vrši

— po privatnoj tužbi — ovlašten privatni tužitelj

— po službenoj dužnosti — državni odvjetnik (tužitelj)

— po prijedlogu ostecenika — državni odvjetnik

— supsidijarni tužitelj — pojara novog tužitelja
L prevlina progona od držav. odvjetnika
L jesti ostecenik ali nije privatni tužitelj

— bez ZAHTEVA ovlastenog tužitelja nema KAZ. POSTUPKA
(pa čak i kada bi to bilo sud) (učeelo akuzatornost)

OSTEČENIK

- zakon predviđa različite mogućnosti za oštećenika

OSTEČENIK - je ona osoba čije je neko osobno ili IMOVINSKO PRAVO ugroženo ili povrijeđeno počinjenjem nekog kaznenog djela

2. kategorije kaz. djela s obzirom na posljedicu:

- 1) KAZ. DJELO UGROŽAVANJA
- 2) KAZ. DJELO POREDE

3. uloge OSTEČENIKA

1) **STRANKA** u kazn. postupku → ako se radi o kaznenom djelu za koje se proccu vrši po PRIVATNOJ TUŽBI - ou je stranka u svojstvu privatnog tužitelja (OSTEČENIK će biti stranka - **UVJEK** - po PRIVATNOJ TUŽBI oštećenik postaje **PRIVATNIM TUŽITELJEM** - isto znači da ima ulogu stranke - ima sva prava kao imatelj stranke i t.p.)

2) **STRANKA** kod kaz. djela kod kojih se proccu vrši po SLUŽBENOJ DUŠNOSTI - iznimno!
 L proccu vrši **DRŽAVNI ODVJETNIK** - može se dogoditi da ne vrši kaz. proccu niti da kaže vrši pa su sudionici, tužitelj - oštećenik može biti stranka ako želi.
 - **SUPSIDIJARNI TUŽITELJ**

- ista osoba
 ⇒ različita je u VRŠTI KAZNENIH DJELA povodom kojih se provodi kaz. postupak.

3) **SUDIONIK** u postupku u kojim nije stranka
 sudionik - svjedoci, vjestači
 - uloge pri ustrovanju gl. raspravi, postavljanju pitanja
 imati psihološkika
 - sprda u kaz. procesne subjekte

ATHELISEKI POSTUPAK

L dio kaz. postupka u kojem se rješava imovinsko-pravni zahtjev. (oštećenik - postavio imovinsko-pravni zahtjev)
 tada može biti i oštećenik - STRANKA!

DRŽAVNI ODVJETNIK (javni tužitelj)

U nije jedini ovlašten tužitelj!
 najčešće - kada se radi o **KAZNENOM DJELU** za koje se proccu vrši po **SLUŽBENOJ DUŠNOSTI** sustavni kazneni progon.
 ali uost. ga vrši **SUPSIDIJARNI TUŽITELJ**

- **KAROLINAK DRŽ. ODVJETNIKA** (Francuska 1808, korčula 1214)

FRANCUSKA 1808

- **MJEŠOVITI POSTUPAK**

- **straga** → pokazuje se odvojiti funkcije
 - **sudjelje** → uvodi se u kaz. postupak institucija **DRŽAVNOG ODVJETNIKA**
 - **člankirana je kumulativna funkcija**

kraljevski prokurator - ni i prije postojali
 L postojali javni tužitelji (samo su ih tako nazivali)

KORČULA 1214

- korčulanski statut → predviđa da korčulanka komeus plaća 2. službenika koja će vršiti kaz. proccu za najteža kaz. djela

EUROPSKI JAVNI TUŽITELJ danas (EU)

(eu. stele zbog počinjenih kaz. djela)
KOMISIJA ZA ZAŠTITU FINANCIJSKIH INTERESA EU-a → **ZELENA KNJIGA**

- prijedlog rješavanja:
- predlaže novih inkriminacija **CORPUS IURIS** avam kaz. djela (transnacionalne prijevare) + krivotvorjenje eura
  - izbor europskog javnog tužitelja (EJT) - odlučuje **EUROPSKO VIJEĆE** određivanjem zamjenika u svakoj zemlji
  - ukazuje na značenje **načela** → **OBOSTRANOG PRIMAUVANJA DOKAZA**
  - **sudska kontrola EJT** - nacionalni sud (po jednu u svakoj zemlji) uz prikažanje temeljnih pravila

- nadležnost suda: mjesta počinjenja, prebivališta, žrtice ili određivanja

DRAVNI ODVJETNIK u RH ustrojstvo Dravnog odvjetništva kod nas:

- l samostalno i neovisno pravosuđe tijelo
- l s državnim odvjetnicima je povezano DRAVNO ODVJETNIČKO VIJEĆE → imenuje državnog odvjetnika (državnog) i njegove zamjenike
- ima određenu nadležnost (nadležnost drž. odvjetnika i njegova zamjenika)

ZAKON O DRAVNOM ODVJETNIŠTVU iz 2001. g. (NN 51/01)

↳ Ustroj DRŽ. ODVJETNIŠTVA temelji se na 4. osnovna načela:

NAČELA USTROJSTVA su: ① monokratsko uređenje

↳ omogućuju da se ZAMJENJENA POLITIKA KAZ. PROSJEKA provede bez izuzetaka (izimke)

↳ u okviru jednog drž. odvjetništva
okraj tko mu je na čelu obavlja SVE ODLUKE
Općinsko državno odvjetništvo u Splitu
l svi postupaju po odluci općinskog državnog odvjetnika
jednu jedinu — donosi ODLUKE
koje SU mogući provesti.

② lijerarija (grč. lijerari → urbovni, svećenik)

↳ osoba koja je nekome nadređena (čovjek o sustavu) npr. svetilišta službenika
MORATE SLUŠATI ONOG POVIŠE VAS
DRŽ. ODV. → ŽUP. ODV. → OPĆIN. ODVJETNIK
npr. župnik, drž. odv. → ima vlast narednika općinskomu drž. odv.

- riječi sadržaj
↳ netko nekoga mora slušati
- različiti odnosi koji se njejavaju

③ delegacija

↳ viši drž. odvjetnik može preuzeti predmet od nižeg drž. odvjetnika i predati ga još nižem (odnosno nižem) drž. odvjetniku

- viši drž. odvjetnik stvar preuzima iz ruke nadležnosti i predaje drugom drž. odvjetniku
- stvarni veće

④ supstitucija

↳ krajnja mjera (UJEME PREDMET I SAMOG RJEŠAVANJA)
↳ viši drž. odvjetnik može u svakom trenutku uzeti predmet od nižeg drž. odvjetnika i sam ga riješiti!

- djelokrug rada DRŽ. ODVJETNIKA:

- PROŠIRION POČINITELJA KAZ. DJELA
l glavna dužnost drž. odvjetnika (čl. 42. st. 1)
a sastoji se od posebnih obveza (čl. 42. st. 2 toč. 1-5) *

↳ ima posla i dok nije počeo kazneni postupak

① drž. odvjetnik suraduje s POLICIJOM

POLICIJA — omogućuje drž. odv. da vrši funkcije kaz. progona
↳ na zahtjev drž. odvjetnika vrši IZVJEDNE MJERE
PROVODENJE ISTRAŽE — istražni zahtjev

↳ istražna — se može provesti tek kada postoji OSNOVANA SUMNJA koja se temelji na DOKAZIMA
↳ da je određena osoba počinila točno određeno kaz. djelo

OSNOVANA SUMNJA = DOVOLJNO DOKAZA

istražni sudac — ne mora prihvatiti zahtjev drž. odvjetnika (ako smatra da nema dokaza)
- spor oko postojećih dokaza — ako se ne uslovlave odluku donosi sudsko vijeće (od 3 sudca)

- samo odlukom SUDA može se pokrenut KP zbog načela akuzatornosti
- drž. odvjetnik podnosi ZAHITJEV istražnom sudcu za pokretanje postupka
- donosi RJEŠENJE — na osnovi istražnog zahtjeva drž. odv.
- kada se donese RJEŠENJE počinje KAZ. POSTUPAK!

nesporazum između POLICIJE i DRŽ. ODVJETNIKA

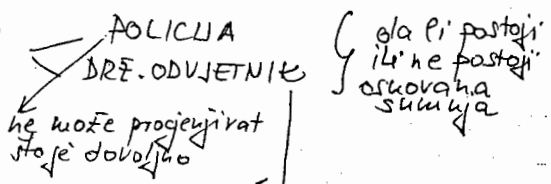
↳ djeluje prije nego je počeo kaz. postupak
POLICIJA - provodi izvide i izvidne mjere izvan kaz. postupka (samostalno na zahtjev DRŽ. odv.)

zadatak POLICIJE

↳ OSNOVE SUMNJE = u OSNOVANI SUMNJI. (pretvoriti)
provodi izvide i pokušava utvrditi dokaze koji će pretvoriti osnovu sumnje u osnovanu sumnju.

Policijska u pravilu ne radi tijekom trajanja kaz. postupka već prije!

može nastat NESPORAZUM na relaciji

- suraduje sa sudom
- podnosi ISTRAZNI ZAHTEV istražnom sudu.

IZ PRAKSE najčešće su koji su mu dokazi potrebni da istraži sudac prihvati istražni zahtjev (zau što sudac smatra osnovanom sumnjom i za to prikuplja dokaze)

- ako sudac ne prihvati istražni zahtjev drž. odvjet. može ponovo podnijeti zahtjev kada prikupi dovoljno dokaza

svrha istrage → utvrdit ima li dovoljno dokaza za pokretanje postupka

vrsta istrage - ako se postupak nastavlja ⇒ PODIZANJE OPTUŽENICE ili OPTUŽENOG PRIJEDLOGA

- u našem kaz. postupku 3. akta

3. OPTUŽENA AKTA: ① optužnica - u redovitom postupku za kaz. djela sa propisnom kaznom od 5. god.

② optužni prijedlog
↳ se podnosi u sumarnom (skraćenom) postupku.
- ne vodi se istraga
- za kaz. djela s manjom propisanom kaznom ili uvođenom kaznom (kazna do 5. god)

- koji se radi o jednom ili drugom ovisi o vrsti kaz. DJELA
- razlika je u vrsti kaz. djela
→ po službenoj dužnosti
→ po privatnoj tužbi

③ privatna tužba
↳ ako se radi o djelima za koja se postupak vodi po privatnoj tužbi - u sumarnom postupku
↳ nisu tužba kaz. djela

Podizanje optužnice ili optužnog prijedloga
↳ provodi se u GLAVNOJ RASPRAVI

- u osnovi onoga što se dogodi u glav. raspravi → SUD donosi presudu
- ako se DRŽAV. ODVJETNIK ne slaže s presudom ima pravo podnijeti ZALBU protiv takve presude
- ako DRUGOSTUPANJSKI SUD potvrdi PRVOSTUPANJSKI PRESUDU
↳ IZVANREDNI PRAVNI LIJEKOVI (drž. odvjet. može koristiti ta sredstva ako nije zadovoljan s presudom)

<ul style="list-style-type: none"> • OTKRIVANJE kaz. djela i PRONALAZENJE počinitelja • poduzimanje IZVIDA, te zahtjevanje optužnja IZVIDNIH MJERA • zahtjevanje PROVOĐENJA ISTRAGE i pojedinih ISTRAZNIH RADNI (kaz. ISTRAZNI ZAHTEV kad postoji osnovana sumnja)
<ul style="list-style-type: none"> • PODIZANJE i ZASTUPANJE OPTUŽENICE (optužnog prijedloga) • PODNOŠENJE ZALBI i IZVANREDNIH PRAVNI LIJEKOVA

URED ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE
ORGANIZIRANOGA KRIMINALITETA

Državno odvjetništvo koje djeluje u području RH, 59 sjedišta u Zagrebu

RAVNA TELJ UREDA

koji je na nivou zemljnika glav. drž. odvjetnika (mora ispunjavat uvjete za zemljnika op. drž. odv.) (4 god)

ima svoje ZAMENIKE + MUP

uključuje kazneni postupak i faktično uvođenje - točno određeni kaz. djela nije nadležan za sva kaz. djela nego za točno određena kaz. djela i a to su:

čajne zlouporabe
nezakonito posredovanje
to

uzimaju se osnove kaz. djela (grupa, uatka organizacija)
unarodni organizirani kriminalitet
je novca
ad na službeni osoblje

posebno određeni županijskih sudova
OSINEK, RINEKA, SPUT, ZAGRES, s posebnim istragama

općnost da se iz jednog centra kontrolira organizirani kriminalitet; organizira borbu protiv organiziranog kriminaliteta

posebne POSTUPOVNE ODREDBE

su izmijenjene (prodajete (reucenje) prava za efikasnost)

SUDSKA VJEĆA - 3. profesionalna suca (bez protuika)

imaće VJEĆA
SUCA laice profesionalni sudaca
profesionalni suci
kada se radi o usudaku

moćnost zadržavanja osuđujućih 48 sati (rok zadržavanja je 48 sati a ne 24. sata - žini je nego u kaz. postupku)

najduže trajanje pritvora u prethodnom postupku 12. mjeseci
Istrazi dodatnik 6 mjeseci (pritvor može trajati duže)

NOVI PROCESNI INSTITUT u kojiji: svaki sujednik kojemu se dovodi osuđujućih osobnost. (prethodno)
teu. KRUNSKOG SUJEDOKA (sujedok potajnik)

sporazum izmesta
drž. odvjetnika
i sudjodnika
(dogovor sa sudjodnikom o sujedocenju)

član grupe ili zločinačke organizacije koji da bi spasio sebe odaje tu grupu ili zločinačku organizaciju i protiv njega se ne vodi kazneni postupak (njemu se neće suditi!) (njemu iskat -> vrlo značajno!) (izvodi podatke o toj grupi ili zločin. org.)

pojam je uveden prvo u Italiji (u borbi protiv mafije)

STRATI od PROGONA - motivira nekoga do sujedoci (ako ja ne kažem rač će laska drugi!) zbog toga se lakše otvrdjuju ovakva kaz. djela.

POSEBNI IZVIDI - mogu se voditi samo kod točno određenih kaz. djela

sve ovo što u kaznenom postupku nije prihvatljivo jer se time suzija (gaze) ljudska prava upr. pravila privatist...
može se poduzimati radnje koje inače nisu dozvoljene, radnje protivne ustavu (kao upr. - tajne snimanje

- prikriiveni istrage
- mjera silu u pravu po pala (POLICIA koja nije u uitoradi kupuje droga....

- takvi ~~DOKAZI~~ ukoliko su prikupljeni na zakonu propisan način mogu se i poslije koristiti u kaznenom postupku, ali samo za ova kaznena djela određena USKOKOM.

↳ pokušava se ograničiti tot NOUCA

↳ formiran poseban ured — **URED ZA SPRJEČAVANJE PRAVA NOUCA** u okviru Ministarstva finansija

- nije u ustroju državnog odvjetništva
- preto njega se prikupljaju podaci koji su zaključivi USKOKU. (koji nikad može koristiti)
- informacije (PODATKE) mogući stati USKOKU
- suradnja i prikupljanje podataka od obveznika (banke, fondovi, osiguravje, vrijednosnice, burze, zalagaoavnice, igraonice, organizatori igara na sreću)
- upr. identifikacija stranke s novčaniku prometom većim od 105.000,00 kn.

SUPSIDIJARNI TUŽITELJ

↳ je OSTEČENIK koji umjesto drž. odvjetnika vrši funkciju kaznenog progona

zašto? postoji

— načelo lealiteta kaz. progona

↳ je takvo načelo kojim se određuje dužnost državnog odvjetnika da vrši kazneni progon uvijek kada su za to ispunjeni zakonski uvjeti (MORA vršiti kaz. progon)

Kada su ispunjeni zakonski uvjeti

— postojanje OSNOVNE SUMNJE = dokazi
↳ drž. odvjetnik MORA vršiti kaz. progon (obveza drž. odv.)
↳ bez obzira o kome se radi
upr. da li je to premijerov brat, sestra...

— postoji moćnost pogreške drž. odvjetnika

↳ uvažava potrebu NADZORA NAD RADOM

DRŽ. ODVJETNIKA (monopol - treba nadzirati)
nadzor - da ga nema drž. odv. bi mogao raditi što žel. ići krivo progrediti (upr. postoje dokazi o tome vrši kaz. progon)

postavlja se pitanje kome dati nadzor?

tko će ga vršiti

↳ netko tko je objektivniji
a to je SUD — ali to nije dozvoljeno jer bi došlo do kumulacije funkcija

pa je NADZOR NAD RADOM DRŽ. ODV. → dan

① OSTEČENIKU — je omogućeno da vrši kazneni progon onda kada usprkos postojanja zakonskih uvjeta

supsidijarni tužitelj (zakonodavac predviđa taj novi institut)

OSTEĆENIK kao tužitelj!
- oštećenik vrši nadzor.

vrši nadzor kad drž. odvjetnik
- NE RADI ono što bi morao raditi (po načelu legaliteta)
a to je vršiti kazneni progon! (vrši je progon po SUZBENJENJ
DUŽNOSTI jer drž. odv. to ne radi
iako bi to morao raditi)

1) kad drž. odv. RADI ono što ne bi smio raditi!
(kaže vršiti kaz. progon iako za to nema zakonitih uvjeta.)

2) i tu je potreban nadzor!
nadzor vrši — SUD (istražni sudac)
- tu neće doći do kumulacije funkcija
- SUD odbija istražni zahtjev — te na taj
način vrši nadzor nad radom drž. odv.
(zakonito je nadzirati monopol drž. odv.)
Kaz. postupak počinje kad istražni sudac
prihvati istražni zahtjev, pa neće doći rješitelj
o pokretanju kaz. postupka.

3) OKRIVLJENIK — vrši nadzor nad radom drž. odv.
(ipi ujeov
braćitelj)
tako da OKRIVLJENIK uvede PRIJEDLOG
protiv svega što drž. odv. uvede u optuznici

- Drž. odvjetnik će ako nisu ispunjeni zakonski uvjeti (ne postoji dovoljno dokaza
riješitelj o
odbaciti kaznenu prijavu i dostaviti RJEŠENJE (odbaciti kaznenu
prijavu)
oštećeniku — koji u roku od 8. dana može podnijeti
prijedlog za pokretanje kaz. proгона

- ako drž. odv. ne želi provesti kaz. progon i to kaže na
glavnoj raspravi → tada taj progon može

(biti)
preuzeti Oštećenik ako je sudjelovao na gl. raspravi
↳ PROCESNA PRESUMPCJA ⇒ oštećenik ne preuzima

kazneni progon ako nije na
glavnoj raspravi

- Prava sups. tužitelja — ISTA kao i prava drž. odvjet.
(sups. tužitelj ima sva ona prava koja ima i drž. odv. kao STRANAKA
u kaznenom postupku)
oštećenik — ako nije stranka nema pravo na izjavljivanje žalbe

Drž. odvjet. može ponovno preuzeti kazneni progon
od (kojeg vrši) sups. tužitelja.

kada drž. odv. preuzima progon → sups. tužitelj
vrši uje stranka u kaznenom postupku
on postaje Oštećenik koji ima pravo na ŽALBU (inace oštećenik nema to pravo)

to dodatno
pravo samo o
je oje
biti sups. tužitelj
sadržaju ošteć.

zato ima? zato što postoji OPRAVDANI RAZLOZI da izjavi žalbu
↳ jer štiti svoje interese

- Institut supsidijarnog tužitelja u praksi se jedva primjenjuje
samo u 2% slučajeva drž. odv. — sačinio obavljajući svoj posao
(a to ukazuje na pravilnu procjenu drž. odv. o postojećim
zakonskim uvjetima za pokretanje ili vođenje postupka)

ali je vrlo potreban — jer bez postojećeg nadzora ovakve
vrste broj bi se pogrešnih procjena i uočili zloupotreba
vjerojatno povećao.

PRIVATNI TUŽITELJ

SUPSIDIJARNI I PRIVATNI TUŽITELJ

veća → u oba se slučaja radi o OSTEĆENIKU
razlika → u vrsti počinjenog kaznenog djela

PRIVATNI TUŽITELJ → za kaznena djela za koja se provodi
ovj po - PRIVATNOJ TUŽBI

ostećenik + kaznena djela za koje se provodi
ovj po privatnoj tužbi + da je ostećenik preuzeo
upravu privatnog tužitelja (podigao je PRIVATNU TUŽBU)

- Osoba koja je ovlaštena podići PRIVATNU TUŽBU
je OSTEĆENIK

ali u nekim slučajevima može se kao privatni tužitelj pojaviti
i osoba koja nije ostećena

np: NASLEDNICI PRIVATNOG TUŽITELJA mogu nastaviti
postupak koji je već započeo, ali samo u zakonskom roku
(nasljednici ne mogu pokrenuti postupak već odmah
samo nastaviti)

- KAZNENI POSTUPAK - se može pokrenuti u roku od 3 mjeseca
od dana saznanja za KAZNENO DJELO I POČINITELJA.

(tako se spriječava da vas netko npr. godinama duguje zbog
nekoj kaznenog djela za koje se provodi ovj po privatnoj tužbi)

→ ako se radi o PROTUTUŽBI rok ne utječe
L kod npr: UVREDE (netko vas kataro uopće
a vi njega katarite po dob vas i tuži
rok od 3 mjeseca ne vrijedi za ovu
protutužbu)
i vi možete podignuti PROTUTUŽBU
sve dok traje kazneni postupak

- diplomatski agenti imaju IMUNITET

L ali su slučajevi da se npr: diplomat parvodi s
prodavaocima u trgovini koja ga uvijek tako
da ga katore uopće, a on smatrajući da je
tiče uvijek djece i ljepotu djece

L podigne privatnu tužbu zbog kaznenog
djela ubrede - tada i pridobiva i ima
pravo na protutužbu

L DIPLOMAT gubi pravo imuniteta
ako prvi podigne privatnu tužbu.

- MALI je broj kaznenih djela za koja se provodi
ovj po PRIVATNOJ TUŽBI

- L odredbe KZ-a - UVREDA
- KLEVETA
- IZNOJENJE OSOBNIM I OSJETLJIVIM PRILIKAMA
- PREDBAČIVANJE KAZ. DJELA
- TJELESNA OZLJEDA
- ZLOUPORABA POWERENJA

(ove odredbe se ualaze
u KZ-u jer ih je toliko
jednostavnije kazni
npr osteć kaz. djela)

KZ → glavni tvor prava za kazneno postupanje.
→ određuje u koji će se uočinu vrstih kazneni postupak

- ova kaz. djela su česta u životu
L veliki je broj kaznenih postupaka za ova kaz. djela

- postupak se vodi na OKAINSTOM SUDU u tzv. SUMARNOM
POSTUPKU
L uočinava kazna
(iei kazna do 5. godina)
(, po ZALBI)
drugostupajnska nadležnost ŽUPANIJSKI
SUDovi

PRAVNA PRIRODA PRIVATNE TUŽBE

postavlja se pitanje dali država time što daje pravo na podnošenje privatne tužbe priznaje oštećenikovo pravo na osobnu osvetu?

PRIVATNA TUŽBA

— se može podnijeti samo za ona djela koja je država INKRIMINIRALA
(država) nos ograničava jer pruža pravnu zaštitu samo za inkriminirana djela.
(npr. ne možete podnijeti PRIVATNU TUŽBU ako vas netko krivo pogleda)

- zakonom se određuje i kaznenopravna sankcija
- država je odredila sudu kako da postupi
- kazneni sankciju će izvršiti država tijela (npr. novčana kazna se plaća državi)

ali sve to ničemu ne služi ako OŠTEĆENIK ne reagira i ne zatraži kažnjavanje putem PRIVATNE TUŽBE

oštećenik je motiviran vlastitim interesom
⇒ PRAVO na podizanje PRIVATNE TUŽBE je SREDSTVO ZA PRIVATNU OSVETU!

— ipak postoje PRAVNI PROPISI koji ograničavaju oštećenika

↓
da OSVETA ne prijede granicu koja je općeprihvaćena.

privatna tužba

je pravna pretpostavka za vođenje postupka.

OKRIVLJENIK U KAZNENOM

POSTUPKU

OSUMLIČENIK — osoba za koju tijelo kaznenog progona SUMNJA da je počinilo kazneno djelo, ali KAZNENI POSTUPAK još nije pokrenut.

osoba protiv koje još NIJE pokrenut kazneni postupak, a SUMNJA se da je počinilo kazneno djelo.
— o njemu brigu vodi POLICIJA.

OKRIVLJENIK — osoba protiv koje se vodi KAZNENI POSTUPAK
↓
pretpostavke
L događaj u kojemu ga poptuženo je KAZNENA STVAR

OPTUŽENIK — osoba protiv koje je OPTUŽENI AKT stupio NA PRAVNU SNAGU (postao je pravomoćan)
L osoba je optuženik sve dok se ne osudi pravomoćnom sudskom presudom.

nekoga se može smatrati OKRIVLJENIKOM (protiv njega je pokrenut postupak jer se vodi istraga) iako još nije optužen
L SVAKI OPTUŽENIK je OKRIVLJENIK, ali SVAKI OKRIVLJENIK ne mora postati OPTUŽENIKOM (npr. otkrivenik neće postati optuženik tamo ako se kazni postupak obustavi tokom istrage)

OKRIVLJENIK — je širi pojam od OPTUŽENIKA jer obuhvaća svaku osobu protiv koje se vodi kazneni postupak!

OSUĐENIK — je osoba za koju je PRAVOMOĆNOM

PRESUDOM utvrđeno da je počinila kazneno djelo
— OKRIVLJENIK može postati OSUĐENIKOM tek
na završetku kaznenog postupka

OKRIVLJENIK u užem smislu — osoba protiv koje je podan
kazneni postupak, ali OPTUŽENICA nije stupila na pravnu snagu
(nije postala pravomoćna)

OKRIVLJENIK u širem smislu — OKRIVLJENIK u UŽEM SMISLU
OPTUŽENIK

optužnica stupa na pravnu snagu — kada OPTUŽENIK podigne
pripovor koji je prihvaćen ili odbijen
↳ tada OKRIVLJENIK postaje OPTUŽENIK

OKRIVLJENIK — je pojam koji obuhvaća cijeli kazneni postupak.

Tko sve može biti okrivljenik?

① PRAVNE OSOBE

— ANGLOSAKSONSKO PRAVO → pravna osoba je uvijek
mogla imati svojstvo okrivljenika i protiv nje se
može voditi kaz. postupak
↳ preko odgovorne FIZIČKE OSOBE

— KONTINENTALNO - EUROPSKO PRAVO → pravna osoba
ne može biti počinitelj kaz. djela
↳ ne može imati svojstvo okrivljenika
↳ protiv nje se ne može voditi kaz. postupak

⇒ danas i zemlje KONTINENTALNE EUROPE sve
više prihvaćaju ANGLOSAKSONSKO PRAVO

ZAKON O ODGOVORNOSTI PRAVNIH OSOBA ZA KAZNENA DJELA → NN 151/03

PRAVNE OSOBE mogu biti u svojstvu OKRIVLJENIKA
VRSTE KAZNENOPRAVNIH SANKCIJA:

↳ uočava kazne
↳ utiče na pravne osobe
↳ uvjetne osude
↳ sigurnosne mjere — zabrana obavljanja određenih djelatnosti ili poslova
— zabrana stjecanja dozvola, ovlaštenja, koncesija, subvencija
— zabrana poslovanja u konvencijama drž. i lokal. pravne prirode
— odvraćanje predmeta
— oduzimanje imovinske koristi

— taj postupak je JEDINSTVEN za pravnu i
odgovornu fizičku osobu koja je svojim ponašanjem
dovelo do počinjenja kaz. djela u tom području.

— predstavnik okrivljene pravne osobe
↳ ima PRAVA i DUEVNOST okrivljenika
(npr: za njega se može izdati naredba uhapšavanja)

— PRAVNA OSOBA → može imati branitelja (ali ona nema obvezu imati)
↳ NEMA OBVEZNE OBRANE

② DJECA

Može li se u odnosu na djecu voditi kazneni postupak?

ZAKON O SUDOVIMA ZA MLADJEŽ

(NN 11/97, 27/98, 12/02)

KZ → čl. 10 — isključuje primjenu kaznenog zakonodavstva
prema DJECI.

↳ do 14. god.

— ne može se voditi kazneni postupak u odnosu
na djecu.

DIJETE — NE MOŽE imati svojstvo OKRIVLJENIKA u k.p.

↳ nema sudova za mladež
↳ sudi im se u okviru — općinskih i županijskih sudova

SANKCIJE ZA MALOLJETNIKE (čl. 4. Zakona o sudovima za mlade)

- ODGOJNE MJERE
- MALOLJETNIČKI ZATVOR
- SIGURNOSNE MJERE

③ NEUBROJIVE OSOBE

NEUBROJIVOST - čl. 4. KZ-a → NEMA KRIVNJE → nemogućnost primjene kaznenopravne sankcije.

- SMJEŠTAN U PSIHIJATRIJSKU USTANOVU
- ZAKON O ZAŠTITI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNUTAMA (NN 111/97, 27/98, 128/99, 29/02)

NEUBROJIVOST - utvrđuje se TUEKOM KAZ. POSTUPKA
↳ neubrojiva osoba MOŽE biti OKRIVLJENIK u kaz. postupku

POSTUPAK prema OKRIVLJENICIMA s duševnim smetnjama
↳ utvrđuje neubrojivosti i uvjeta za pravilni smještaj u ustanovu
KZP - čl. 475-481

* osobe koje uživaju potpuni kaznenoprocenjski imunitet NE MOGU biti u svojstvu OKRIVLJENIKA u kaz. postupku

- organizirani kriminalitet } suvajaaju se prava građana
- međunarodni terorizam } povećava se efikasnost kaz. postupka

PRAVNI POLOŽAJ OKRIVLJENIKA U KAZ. POSTUPKU

- ↳ je politički potkraj stajnja u kojoj zemlji
- što više djelotvornosti = MANJE prava građana u kaz. postupku

DUOSTRUKA ULOGA OKRIVLJENIKA U K.P.

(MOŽE SE UČEŠĆU BOLJE I POŠTIVU ULOGU)

- ↳ ① OKRIVLJENIK je SUBJEKT u KAZ. POSTUPKU
- što okrivljenik ima više prava u k.p. = VIŠE je SUBJEKT
- ↳ ② OKRIVLJENIK je MOGUĆ IZUZEK SAZNANJA o SVJENICAMA KOJE JE U POSTUPKU UTVRĐIVAN
- što je okrivljenik bolji izvor saznanja → bolje je ta sud
SUD manje radi za brže dobivanje presude
- što je okrivljenik VIŠE SUBJEKT - teže je od njega dobiti informacije

OKRIVLJENIKU se priznaju mnoga prava tijekom trajanja KP

2. načela (stiču su ali nisu identična)

načelo
KONTRADIKTORNOSTI

↳ načelo koje zahtijeva postojanje

2. STRANKE.

- okrivljenik ima pravo izjasnit se o svim, tezi težim dokazima i pravo protudokazati - kojima pobije te dokaze
- morate znati koji dokazi o vašem partneru da bi se mogli suprotstaviti
- daje mogućnost jednoj stranci da se izjasni o navodima druge stranke (pravo izjasnit se i protiv sebe)

- služe za ZAŠTITU prava tojeka
- uslijeravaju razviti KAZ. POSTUPKA - zaštiti prava tojeka
- utiču na bolji pravni položaj okrivljenika u k.p.

načelo
AKUZATORNOSTI

(načelo po kojem KAZENOG POSTUPKA NEMA bez zahtjeva optužnog tužitelja)

presumpcija čestog čovjeka
(presumpcija materijalnog prava s procesnim ututom)

PRESUMPCIA OKRIVLENIKOVE NEVINOSTI (NEDUŠNOSTI)

je presumpcija po kojoj se smatra da je OKRIVLENIK NEVIN (NEDUŠAN) - da nije počuo kat. djelo sve dok se PRAVOMOĆNOM sudstvom presudom ne utvrdi njegova KRIVNJA (dok se zaista ne utvrdi da je on počiniteelj kat. djela)

- oslobađajuća presuda - presumpcija se ne ruši (presumpcija postoji!)
- osudjujuća presuda - presumpcija se ruši

ova PRESUMPCIA traje - dok god TRAJE KATNENI POSTUPAK!

smatra se oborenom tek kada se pravomoćnom sudskom presudom utvrdi krivnja.

- presumpcija postoji i kada se vodi - istraga - EALBA (sve do pravomoćnosti)
- postojeće presumpcije var štiti sve dok traje kat. postupak država - var ne smiju smatrati počinitejenu tijela kat. djela sve dok traje kat. postupak

učelo legaliteta kat. postupka

- već pokrećuju kat. postupka postoji SUMNJA da je netko počuo kat. djelo → a postoji i presumpcija nevinosti

ne idu popički jedno s drugim, ali rezultat toga je KEUJA da ne postigne DJELOTVORAN (efikasan) KAT. POSTUPAK, a i da se zaštite prava okrivljenika

Istražni sudac - pokreće KAT. POSTUPAK, ali smatra da je okrivljenik nevin

2. suprotne pretpostavke:

1. pretpostavlja se da je netko počuo kat. djelo i zbog toga pokreće kat. postupak
2. pretpostavlja se da je okrivljenik nevin (da nije počiniteelj kat. djela)

PRAVNI IZVORI ZA PRESUMPCIJU NEVINOSTI I pravni propisi koji var dovodeju

- Ustav RH čl. 28 - "Svatko je nedušan i utko ga ne može smatrati krivim za kat. djelo dok mu se pravomoćnom sudskom presudom ne utvrdi krivnja"
- ZKP čl. 3. n. 1
- odredbe (propisi) MEĐUNARODNOG PRAVA
(sadrže presumpciju okrivljenikove nevinosti i imaju PRIORITY
i uži sudovi (sući) ga trebaju prihvatiti uže
ali je svejedno lakše kada ikako tu presumpciju i uži primaju u uže zakonodavstva (i kada kažu da to čine po uži propisima)

PRAVNI UTINAK PRESUMPCIJNE NEVINOSTI

(dvastruk je (odnosi se na dvije pravne posljedice koje itakva)

1. dokazuje u kat. postupku
2. vrsta sudske presude u slučaju dvojbe (tu. dvojbeni slučajevi)

1. TERET DOKAZA

(uikada nije u OKRIVLENIKU jer se pretpostavlja da je on nevin (nedušan)
teret dokaza u kat. postupku - je UVIJEK u OVLASTENOM TUŽITELJU

ovlasteji tužitelj - ima pravu obvezu da dokaze da je okrivljenik počuo kat. djelo (ima pravu obvezu - da dokaze činjenice na koje se poziva (pravo obvezuje da to dokaze)

1. IZNIMKA! - postoji slučaj kada lije tako kod kat. djela KLEVETE

presumpcija čestog čovjeka

PRIVATNI TUŽITELJ - pretpostavlja se da je čestit (ne mora dokazivati svoju čestitost)
presumpcija čestosti - znači da on ne mora dokazivati svoju čestitost

- ne mogu postojati istodobno obje presumpcije

① presumpcija otkrivenikove nevinosti

↳ OPĆE PRAVILO - uvijek se primjenjuje osim kod kaz. djela koje su teška

② presumpcija čistog osumnjičavanja - specijalna presumpcija

(POSEBNO PRAVILO (primjenjuje se samo u 1. st. suđenja))

② VRSTA PRESUDE u tzv. dvojbenim slučajevima

1. oslobađajuća presuda - sasvim ste sigurni da je netko počinio kaz. djelo
↳ presumpcija pače

2. oslobađajuća presuda - upr. otkrivenik ima alibi (nisu bio tamo gdje vi tuđite)
↳ presumpcija ostaje

3. ako niste sigurni da li je otkrivenik počinio kaz. djelo
↳ dvojbeni slučaj
ako je dvojbeno da li je otkrivenik počinio kaz. djelo ili nije

- sud bi u praksi u svatom dvojbenom slučaju trebao dovijeti oslobađajuću presudu (presumpcija nije obaveza)
↳ zbog presumpcije nevinosti

- u praksi se nesigurnost najčešće kompenzira blažom kaznom
o ne oslobađajućom presudom (iako je to suprotno presumpciji nevinosti)

- na OKRIVENIKU - nije kriv dokaz (pravo) (nema obavezu, nije dužan)

ali faktično - on to može učiniti
ima se pravo braniti i dokazivati svoju
neoludnost (može, i to ovisi o njemu!)

OKRIVENIK - ne mora ništa dokazivati
iako može

PRAVNI UČINAK ODSYTNOSTI ILI

SMRTI OKRIVENIKA

pravilo → OKRIVENIK mora (neba) biti uatačen njegovom
trajajuja kotueudo postupka (na glavnoj raspravi)
zašto? otkrivenik ima DUŽNOST UPUNTAJA
(otkrivenik je još u akutatorstom postupku (ima dužnost upuntauja))

1. stajalište - njegova je uatačuost potrebna jer je on
tvor SAZMANJA O ČINJENICAMA koje se u postupku utvrdjuju.
↳ potrebna je sudu na raspravi
↳ it hipototog istoga sud može dati do saznanja
o tim činjenicama.

2. stajalište - otkrivenikova uatačuost je nužna da bi se
realiziralo njegovo PRAVO NA OBRANU
↳ je u njegovom interesu
↳ ovo stajalište je nepriluatljivo jer
OKRIVENIK IMA PRAVO NA OBRANU, a ne obavezu!

- OKRIVENIK pod zakonikom uvjetima ⇒ može biti i SILOM

doveden uo sud
čl. 322 L PRISILNO DOVOĐENJE
= dovedbeni uatog

- otkrivenik se dovodi silom
jer je sud zabrinut za
svoje INTERESE (radi saznanja
o činjenicama), a ne zato što
je zabrinut za interese otkrivenika
(ne radi zabrinutosti za njegovo pravo
na obranu)

- nije zabrinut za otkrivenika
kepo za utvrdjivanje činjenica
(radi saznanja o činjenicama)

(ako se otkrivenik ne odzove pozivu,
a nije opravdao svoj izostatak
sud - može izdati dovedbeni uatog)

IZNIMKE! SUDENJE bez ustoćnosti otkrivenika

① **SUMARNI POSTUPAK** (kt - zapriječena kazna zatvora
ili kazna zatvora DO 5 god)
pred **OPĆINSKIM SUDOM**
- vodi se samo na **OPĆINSKOM SUDU**
- skraćeni postupak - oti: što prije dođu k.p.
- je i se radi o lakšim kaznenim djelima
- ali zbog kratkoće postupka - gube se neka prava

rasprava se može održati **bez** ustoćnosti **OKRIVJENIKA** ako su ispunjena **3. uvjeta**:

- ako je otkrivenik uredno pozvan
osigurava mu se PRAVO NA OBRANU
- ako je već prije bio ispitan
- ako sud smatra da njegovu ustoćnost nije uzeo
osiguravaju OKRIVJENIKA kod izvor saznanja o činjenicama.

ima ustoćnost i zakazati pravo na obranu jer je uredno pozvan

② **REDOVITI POSTUPAK** - postupak u kojemu je zapriječena kazna zatvora **OD 5 god**

IZ - općinski sud - od 5 do 10 god.
- županijski sud - od 10 god.

u pravilu se sudeje uži u ustoćnosti otkrivenika

⇒ Presuda se može donijeti bez ustoćnosti otkrivenika koji se očitovao o KRIVNI ako postoje **2. uvjeta**:

to ovisi o toj presudi da li vam odgovara (ako očekujete ići da ćete dobiti 3. mjesec a onda neće otići na pritvor ali ako očekujete da ćete otići 1. god a onda neće otići na raspravu)

- uredno pozvan
- očituva kazna je **blošo od 6. mjeseci** (ne smije biti reči od 6. mjeseci to je MAX.)

potužalo se ubrati kat. postupak i donijeti što više presuda **do 1. mjeseca** (neka stranke - krivi - nepravilno je brojevi (sud nam obuzi) od 1. mjeseca)

REDOVITI POSTUPAK (3. slučaj vezou za redoviti način postupka)

OKRIVJENIK NIJE dostigao, ali je uopće sudeje u odsutnosti

u bijegu je ili nije dostupan državnu tijelima iz drugih ratloga

- otkrivenik se u silom ne može dovesti pred sud (**SUD** - bi ga i doveo ali ne može uije dostiću državna - bijeg ili nešto drugo)

SUDENJE u ODSUTNOSTI tež. KONTUMACIJSKI POSTUPAK (lat. contumax (pikarou))

→ nijeti postupci **NAŠTA TABLUDA** i te tako moguće.

- počela se **uopće** **SUDSKA TABLUDA** jer otkrivenik nije dostupan (ne spominje svoj slobi, uopće obrane)
- postoji uopće (uže) da ovakod sudeje da se do potpune presude da nekako osoba - bude **avokata**

= upravo se zbog toga **dovodi** i zakazati u ustoćnosti otkrivenika jer je time sudeje u ustoćnost sudske tabluđe.

uopće **kuumulativno** bih ispunjavati uvjet: ① **bijeg** ili **nedostupnost** otkrivenika

③ **postojanje** **osobito važnih ratloga** za sudeje u odsutnosti

ima **stranke odlučiti** **SUD** → **dovodi** odluku uo

(**temelju** **učinjenog** drž. **odlučite** nije vezou za njegovu **učinjenog** - može postupiti i suprotno od **učinjenog** drž. **odlučite**)

u ne na njegov **prijedlog** a to je suprotno **učinjenog** **avokata**

- **ovakvo sudeje** nije moguće prema **neapoljetelcima** (matar to sud hito)

pravni učinak (**presude**) u kontumacijskom postupku

presuda u učinjenog ima **učinak** kao i svaka druga presuda (kao i da je otkriv. bio ustoćou kada se pravda donirala)

osoba **avokata** u odsutnosti - ima pravo **zabiti** **OBNOVI POSTUPAKA** u roku od **1. godine** od dana saznanja za presudu.

(**restitut** **teže** - zaštite prava građana - **učinjenog** **avokata**)

ova odredba štiti pravo građana

to pravo za OBRANU postupka može se zahtijevati samo 1. od
(osobno doći od sudske i za presudu)

zašto?

zadatak pružitelja: zakonodavac potpisao MOTIVIRAN
OKRIVJENIKA da se urati kada tuje za presudu.

- zakonodavac ovom odredbom potpisuje da odsutnost okrivjenika povećava mogućnost sudske pogreške.

OBRANA KAT. POSTUPKA

l je izvanredni pravni lijek

upr: 2. okrivjenika zajedno postiu ubojstvo

1) Bjezi u Arde

- arde os u odsutnosti
o ošt u roku od 1. godine
urati i traži obnovu postupka
l sud MORA obnoviti postupak

2) ostale u Splitu

l njegov arde, te on istou 5, 10...
god. traži obnovu postupka
l on obnovu postupka
uvijek može tražiti,
ali sud NE MORA
obnoviti postupak

Svatko može dati prijedlog
za obnovu postupka!

pravni učinak SMRTI okrivjenika tijekom postupka

povijest — čisto se vodi postupak protiv uvođen
l vodi se u osude i novinu nakon arde.

protiv osobe koja je UMRLA ne može se voditi kat. postupak
OBUSTAVLJA SE!

IZNIMKA! — katelni postupak se može obnoviti i ako
je osuda osoba već umrla,
ako postoji neki razlog da se ispravi
pogrešno dovođeno prethodno.

u interesu obrane
je da se utvrdi
istina i ualou
suziti mogućnost
je osude.

(upr. ošica umrlou avokutika traže obnovu postupka)
jer imaju štuće koje obate
obnova kat. postupka — omogućava da se ispravi
pogreške

OBRANA

l jedna od 3. temeljne katelouprocesne funkcije (deklarativ)
l funkcija obrane — UŠI OKRIVJENIK
a u tome mu može pomoći BRANITELJ

cilj: postići što povoljniju presudu za okrivjenika

OKRIVJENIK — obranu vojeće ušji sam, ali mu može pomoći
i BRANITELJ
l procesni pomoćnik okrivjenika koji mu temeljem
PUNOMOĆI ili SUDSKE ODLUKE stojiu pravnu
zaštitu i procesnu vještovnu pomoć u obrani

VRSTE OBRANE

→ 1) OSOBN OBRANA — ušji je sam OKRIVJENIK

- usmeno → usmena araba obrala
- pismeno → piska araba obrala

→ 2) STRUČNA ili FORMALNA OBRANA

l u interesu okrivjenika ušji je BRANITELJ

— OBVEZNA formalna obrala

l OKRIVJENIK mora imati branitelja
neovisno o tome da li ga je sam angažirao ili
ga je postavio sud po službenoj dužnosti
(neovisno o osnovi posteljaja)

PRAVA OBVEZNA formalna obrala

l okrivjenik mora imati branitelja
čl. 65, čl. 156(4), čl. 212(3)
čl. 476(3) 523, 49(2) 2517 } posledaj zakon obavezu!

NEPRAVA OBVEZNA formalna obrala
čl. 66

l može mu se dodijeliti branitelj ako nema
sredstva za angažmanu branitelja

— FAKULTATIVNA formalna obrala

l OKRIVJENIK može angažirati branitelja
ako želi, ali ne mora

(branitelj) — procesni pomoćnik okrivjenika

③ VIŠESTRUKA OBRANA čl. 63.(2)

postoji ako otkrivjelik ima više branitelja
može imati ujedno 3. branitelja

↓
NE SMUJU SE poučavati
- moraju se dobrovoljno što će ostaviti
o ne poučavati jedni drugog
upl. izvršni govor...

④ ZAJEDNIČKA OBRANA čl. 63.(1)

(više suotkrivjelika ima jednog zajedničkog branitelja

- otkrivjelici moraju imati iste interese
- moraju se uplatiti u istoj poziciji
- tada mogu imati istog branitelja.
- NE SMUJU imati suprotstavljene interese.

⑤ MATERIJALNA OBRANA čl. 8.(1)

država tijela koja sudjeluju u kat. postupku su dužna (obvezna)
utaditi sve činjenice za donošenje zakonske odluke

- moraju utaditi ČINJENICE koje idu u prilog (korist) otkrivjeliku
- koje idu na štetu otkrivjeliku
- ucelo traženja materijalne istine

TEMELJNA PRAVA OBRANE

i NJIHOVA OGRANIČENJA

sadržaj prava na obranu:

čl. 68 - pravo uvjeda u spis predmeta
(ima pravo pregledat spis predmeta)
u toku postupka i za vrijeme ta provodeće istrage
i u toku provođenja hitne istrage radije
(da možete vidjeti sve ono što može biti tajno)

čl. 69(1) - pravo na pritoorski kontakt otkrivjelika s braniteljem bez nadzora
(smet zaštiti prava ovojke)
- pravo otkrivjelika na kontakt s braniteljem bez nadzora
dok je u PRITVORU (otkrivjelik se uplati u PRITVORU)

ograničenijs - prava u skladu s kontakt s braniteljem

→
moždaost nadzora pritoorskog kontakta u trajanju do 2. mjeseca
(smet povećanju djelotvornosti)

- ako su kumulativno ispunjena 2. uvjeta:

① ako se postupak vodi kod teško

- određenih TEŽIH kat. djela - terorizam
- otuicja
- ubojstvo
- razbojništvo
- slupstava droga
- krivotvorjenje novca

ako se radi o
POSEBNO TEŠKOM KAT. DJELU

② i ako se radi o počiniteljima

koji su članovi skupine ili slične organizacije

- to KAT. DJELO počinile SKUPINE ili slične organizacije

- izvršni sudac mora dojeti prejete o uvođenju - i obavijesti o branitelja

branitelj → mora stati do se uobrine njegov kontakt

OSNOVE USTROJSTVA ODVJETNIŠTVA

ZAKON O ODVJETNIŠTVU NN 9/94

ODVJETNIŠTVO — je JAVNA SLUŽBA

javna služba — takva služba
ne može odbiti
ustupiti koju
može
npr. pružanje pravne
pomoći

ODVJETNIK — je osoba pružati pravnu pomoć
stranci koja to od njega zatraži
osim kada je to izričito određeno zakonom
npr.: ako zastupa pravnu stranku
- ako je specijaliziran za određeno pravno područje
- ima određeni interes...

osobla ustrojstva < SAMOSTALNOST
< NEOVISNOST

(odvjetnici — su samostalni i neovisni, postupaju na temelju
Ustava i zakona)

ovlasti ODVJETNIKA — ODVJETNICI — su ovlaštenu na pružanje
svih oblika pravne pomoći
fizičnim i pravnim osobama

ODVJETNIČKA KOMORA — STATUT

- KODIKS ODVJETNIČKE ETIKE
- UPISNICI
- IMENICI

- upis u IMENIK ODVJETNIKA nakon svečane prisjega pod zakletim
uvjetima

→ opći uvjeti — državljanstvo
- poslovna sposobnost
- zdrava sposobnost
- aktivno znanje hrv. jezika
- dostojnost obavljanja odvjetništva

→ stručni uvjeti — diploma pravao fakulteta
- vezbenički staž
- položiti pravosudni ispit

→ ostali uvjeti — proha poduzetka se ne vodi kat. postupak
osoba nije zapovjednik
osoba nije sudac u sastavu samostalnog odvjetništva

JUD U KAŽNENOM POSTUPKU

Sudski sustav u Hrvatskoj

USTAVNE ODREDBE O SUDOVIMA

(pojam sudbene vlasti (čl. 117-123 Ustava RH)

- neovisnost
- odlučivanje temeljem ustava i zakona
- trodioba vlasti
- javnost sudova
- sudjelovanje laika u sudovanju
- imuniteti (ustav predviđa imunitet sudova)
- stalnost sudčke dužnosti
- kadrovanost
- sustavi posebni propisi o DSU-4

obuzdati težnju
ut ustroj sudova
kod uas
se popunjavanja
ZAKONSKI
ODREDBAMA

VRSTE SUDOVA

ZAKON O SUDOVIMA (čl. 13 ZAS-a)

- PREKRŠAJNI
- OPĆINSKI
- ŽUPANIJSKI
- TRGOVAČKI
- VISOKI PREKRŠAJNI SUD RH
- VISOKI TRGOVAČKI SUD RH
- UPRAVNI SUD RH
- VRHOVNI SUD RH

SUDOVIMA ZA
KAŽNENE
PREDMETE
- ali ni jedan od ovih
sudova ne rješava
isključivo kažnene predmete!

- postoji li poseban kažnjeni sud? NE POSTOJI!
kada se zakonodavac tako utvrdi
da u okviru na sudove koji rješavaju kat. predmete
mogućnost
rješavanja kažnjenih predmeta

čl. 15 → kažnjeni sud može raspravljati o prethodnom pitanju
je bilo koji sud koji rješava ostalog
rješava kažnene predmete

- postoje samo POSEBNI SUDSKI ODJELI koji rješavaju kažnene predmete
omogućujući
specijalizaciju
ustrojbeni jedinica
u okviru sudova

(koće li postojati poseban odjel za kažnene predmete
ovisno o veličini suda (veliki sudovi — DA
mali sudovi — NE)

upr: KAZNENI ODJEL - Općinski sud u Splitu neće imati kaz. odjel → jer nema zato parča
a upr: u Splitu - općinski sud će imati kaz. odjel.

- ne postoje posebni kazneni sudovi koji bi sudjelovali:

isključivo u kaznenim predmetima
ali u teoriji se početak radi ugov "KAZNENI SUD"

POSEBNI KAZNENI SUDOV I (?)

- sudovi za borbu protiv organizirano kriminala
- posebni sud za ratne zločine (ideja početka s prestankom rada Haškog suda)
- sudski odjeli (čl. 27-30 ZOS-a)

više sudaca ili sudskih vijeća koja odlučuju o jednom ili više srodnih pravnih područja

OSNOVANJE → Ministar

SPEDNICE ODJELA → predsjednik odjela

ova specijalizacija omogućuje djelotvornije postupanje

NAČELO USTROJSTVA KAZNENIH SUDOVA

1. načelo sudacke neovisnosti
2. načelo sudjelovanja loka u kaznenom sudovanju

NADLEŽNOST "KAZNENOG" SUDA

nadležnost - zakonom određeno područje djelatnosti
određenog suda

- VRSTE:
1. stvarna nadležnost
  2. mjesna nadležnost
  3. delokirana nadležnost
  4. nadležnost po konksiletu

načelo lojalnosti - ima značenje i u kaznenom postupku

prisutno je u:

- materijalnom
- procesnom
- izvršnom

č.p.

- nema suda bez zakona
- nema kazne bez zakona
- u kaznenom postupku može suditi samo sud određen zakonom
- kada se može izvršavati samo ako je određeno zakonom

1. stvarna nadležnost

je nadležnost ovisna o vrsti kaznenog predmeta

- određuje koja vrsta suda će suditi u kaznenom predmetu
- različite vrste kaznenog predmeta = različite vrste sudova
- koji će sud po vrsti riješavati određenu vrstu k. predmeta?

Općinski
- županijski } sud
- vrhovni

- najlakša kaz. djela - općinski sud u 1. stupnju
- stvarno je nadležan Općinski sud u Splitu!
ne može ovakva konstrukcija mjesna nadležnost

- razgraničuje poslove između VIŠIH I NIŠIH SUDOVA

a) stvarna nadležnost općinskih sudova

čl. 17 st. 1 ZKP-a ; čl. 16 ZOS

li ponašanje istih stvari, ali u različitim mjestima

- tekстови су идентични па нема проблема (jako je to ponašanje nepotrebno)

OPĆINSKI SUDOVI - sude u 1. stupnju za kaznena

djela za koja je zapriječena NOUČANA KAZNA ili KAZNA ZATVORA do 10. godina ili je posebnim zakonom određena nadležnost općinskog suda.

- poduzimaju HITNE RADNJE u prethodnom kaz. postupku za djela počinjena na njihovom području ako postoji bojazan da ili istražni sudac neće moći pravodobno poduzeti.

- obavljaju i druge poslove povjerene zakonom i za kaznena djela koja nisu regulirana i otvaraju mogućnost za budućnost

3. različite vrste OPĆINSKIH SUDOVA (ovisno o stvarnoj nadležnosti)

1. OPĆINSKI SUDOVI SUŠENE NADLEŽNOSTI - SVI

l nadležni su za vođenje sumarnog postupka, l rješavaju predmete kod kojih se može izreći NOUČANA KAZNA ili KAZNA ZATVORA do 5. godina

- sumarni postupak je brži, efikasniji l ali s manje prava otkrivajuća

- svi općinski sudovi mogu voditi sumarne postupke
npr: općinski sud u Splitu, Splitu...

2. OPĆINSKI SUDOVI PROŠIRENE NADLEŽNOSTI

l općinski sudovi određeni zakonom koji sude u predmetima SUMARNOG i REDOVITOG postupka iz vlaskite nadležnosti, te u predmetima redovitog postupka iz nadležnosti drugih općinskih sudova (sušene nadležnosti)

npr: Općinski sud u Splitu za sudore u Kastel Starome, l Starome Gradu, Supetru i Trogiru
određeno je zakonom o područjima i sjedištima sudova

NB! zakonu se koristi ovakva (ZORSS)

npr: ako je u Supetru počinjeno kazneno djelo za koje je zapriječena kazna zatvora do 7. god - sudit će općinski sud u Splitu
- a ako je zapriječena kazna do 4. god. l sudit će OPĆINSKI SUD U SUPETRU

3. OPĆINSKI SUDOVI PUNE NADLEŽNOSTI (čl. 36. st. 1 - ZSM-a)

l općinski sudovi PROŠIRENE nadležnosti u sjedištu županijskog suda s vijećima i sucima za mlade, pa sude i u maloljetničkim predmetima

npr: općinski sud u Splitu koji sudi u maloljetničkim predmetima iz mjesne nadležnosti općinskog suda (motski, Makarska, Sinj)

b) stvarna nadležnost ŽUPANIJSKIH SUDOVA

1. prvu stupanjaska nadležnost - predmeti kod kojih je propisana kazna iznad 10. godina, te izričite navedeni slučajevi nadležnosti i kod kazna nije iznad 10. godina ako se radi o kaznenim djelima iz čl. 19. st. 1. b

- { ubojstvo na mal
- { otulica
- { povreda ugleda RH
- { silovanje
- { zlouporaba obavljajuća dužnosti dr. vlasti

2. drugostupanjaska nadležnost

l odlučuje po ŽALBAMA protiv presuda općinskih sudova (donesenih u I^o)

3. istražna nadležnost

l posebni istražni centri pri županijskim sudovima
za provođenje ISTRAGE (prva faza u redovnom kaz. postupku vode je županijski istražni suci

neovisno o tome koji je sud nadležan (općinski ili županijski) zbog SPECIJALNOSTI samo županijski sud ima istražni centar - provodi radnje u prethodnom postupku

4) nadležnost u postupku izvršenja kazni

↳ SUDAC IZVRŠENJA

zakon o izvršenju kazne zatvora NN $\left(\begin{matrix} 128/39 \\ 55/00 \\ 129/00 \\ 59/01 \end{matrix} \right) + isprava$
↳ nadležnost suca izvršenja

5) nadležnost za odlučivanje o izvršenju

↳ ako nije propisana nadležnost vrhovnog suda
↳ nadležnost za pružanje med. pravne pomoći u kaznenim stvarima uključujući i PRIZNANJE I IZVRŠENJE strane kaz. presude

6) nadležnost za rješavanje sukoba o mjesnoj nadležnosti

↳ samo među sudovima s područja istog županijskog suda

upr: sukob nadležnosti između općinskog suda u Splitu

i općinskog suda u Tiberiku → rješava VRHOVNI SUD

sukob nadležnosti između Općinskog suda u Splitu i Trogiru

↳ rješava ŽUPANIJSKI SUD u SPLITU

↳ sukob nadležnosti rješava VIŠI SUD

7) posebna nadležnost točno određenih žup. sudova

za suđenje zbog ratnih zločina

8) posebno propisana nadležnost (posebni zakoni
upr: čl. 24 ZUSKOK-a)

c) STVARNA NADLEŽNOST VRHOVNOG SUDA RH

↳ ne može biti prvostupajski sud

1) drugostupajaska nadležnost - odlučuje po žalbama protiv prvostupajskih presuda županijskih sudova

2) trećestupajaska nadležnost - 3. ZNIMKE čl. 411

1) ako je izrečena kazna duoptajnog zatvora

I^o - županijski sud

II° - vrhovni sud

Date

III° - vrhovni sud, ali u drugom sastavu vijeća (uaglašće je konačna drugostupajaska presuda)

2) ako je drugostupajski sud oslobađajuću presudu prvostupajskog suda pretvorio u osudejuću presudu.

- općinski sud koji je oslobodio, ali se državni odvjetnik na tu presudu žalio županijskom sudu koji ju je pretvorio u osudejuću

↳ tada imate pravo na žalbu zbog prava na obranu
III° - VRHOVNI SUD (uijek je nadležan neovisno o kojim se djelu radi)

3) NADLEŽNOST PO IZVANREDNIM PRAVNIM LIJEKOVIMA

4) POSEBNO PROPISANA NADLEŽNOST

PROBLEM STVARNE NENADLEŽNOSTI

↳ sud mora po službenoj dužnosti patiti na svoju stvarnu nadležnost

↳ prijava stvarne nenadležnosti - stranke su ga obavile izjaviti za vrijeme čitavog postupka (pa čak i po okončanju postupka putem žalbe za zaštitu zakonitosti)

↳ sud mora donijeti odluku o prijavi

PRAVILO - obveća je suda da predmet dostavi nadležnom sudu (čl. 33. st. 1)

IZNIMKA - mogućnost da stvarno nenadležan sud

obznanjuje pravno valjanu odluku (čl. 33. st. 2)

↳ ako sud tijekom glavne rasprave ustanovi da je za suđenje nadležan viši sud nastaviti će postupak i donijeti odluku.

upr: počinjeno je k.d. iz čl. 91 KZ-9

(teško ubojstvo iz upr: bezobzirne osвете)

- raspravu vodi španjolski sud koji je stvarno nadležan sud, ali smatra da to nije bezobzirna osвета već NEHAJ

l tada nije nadležan španjolski sud već općinski sud (do 6. god.)

l španjolski sud neće uputiti predmet općinskom već će donijeti pravu valjanu presudu → zbog etno minoritasti postupka → inače bi trebalo postupak ponoviti pred općinskim sudom

→ otkrivajući se ne vrijetaju prava jer mu sudi viši (kvalificiraniji) sud

upr: u općinskom sudu se vodi postupak za isto k. djelo ali iz nekaj

l ali nekako rasprave se utvrdi da je ubojstvo počinjeno iz bezobzirne osвете

l općinski sud mora uputiti prijedlog višem sudu

↓
španjolskom
l ako bi općinski sud donio presudu to bi bilo na štetu otkrivajući to jer bi mu se time uskratilo pravo na žalbu vrhovnom sudu.

2. MJESNA NADLEŽNOST

l koji će od više stvarno nadležnih sudova riješavati konkretni kazneni predmet

⇒ ovaj sud na čijem je području počinjeno kazneno djelo
l SUD MJESTA POČINJENJA

protokolizacija - dogovor stranaka da im sudi sud koji za konkretni predmet, temeljem zakonskih propisa NJE NADLEŽAN
nije dopuštena u kaznenom postupku

PRIMARNI KRITERIJ za određivanje mjesne nadležnosti:

l MJESTO POČINJENJA KAZNENOG DJELA
(forum delicti commissi)

Temeljna pitanja za primjenu ovog kriterija:

a) gdje je počinjeno kazneno djelo?

DISTANCIJELI DELIKT (pojav u mat. kaz. prava)

l delikt kod kojeg je roduja postupnja izvršena u jednom mjestu a posljedica je nastupila na drugom mjestu
upr: počinitelj u namjeravi da počinji ubojstvo postavi bombu pod vlak u splitu, a do eksplozije dođe u zagrebu

Koji je sud mjesno nadležan?

3. teorije iz mat. kaz. prava

1. TEORIJA UBIKUITETA

l mjesto počinjenja je mjesto gdje je počinitelj djelovao ali i mjesto gdje je nastupila posljedica
l oba suda su nadležna

- Jiti se sudbenost (mogućnost da se sudi u oba mjesta)

2. TEORIJA DJELOVANJA

l mjesto na kojem je počinitelj djelovao je mjesto postupnja kaz. djela

3. TEORIJA POSLEDICE (USPJEHA)
l mjesto na kojem je nastupila posljedica
je mjesto počinjenja loc. delicta

b) Što je područje pojedinog suda?

l ZAKON O PODRUČJIMA I MJESTIMA SUDOVA
l točnu odreduje područje i sjedište svakog suda
u Hrvatskoj

RAZLOZI ZA ODREĐIVANJE PRIMARNOG KRITERIJA

l na mjestu počinjenja - ostaju trgovci
- ujedine prebivaju sudjoci
- uodležau sud u najbolje poznaje
mjesne prilike

⇒ SUPSIDIJARNI (DOPUNJSKI) KRITERIJI ZA ODREĐIVANJE
MJESENE NADLEŽNOSTI

l ovaj kriterij će se primjenjivati samo ako to nije uođuce uernih
primjenom primarnog kriterija
MJESENA NADLEŽNOST se dopunski odreduje ovim kriterijem.

1. FORUM PRAEVENITIONIS (čl. 23. st. 2)

l ako je djelo počinjeno ili pokušano na područjima raznih
sudova ili na granici tih područja, te ako se netko
na kojem je od više područja djelo počinjeno ili pokušano
l uodležau je sud koji je PRVI ZAPOČEO POSTUPAK ili
mu je PRVIIM PODNESEN ZAHITJEV

2. FORUM DOMICILII (čl. 26. st. 1)

l nije poznato mjesto počinjenja ili je duo izvan RH
l uodležau je sud PREBIVALIŠTA ili BORAVIŠTA
OKRIVJENIKA

IZNIMNO - PRIMARNI KRITERIJ (čl. 59 ZSM)

l ako se radi o postupku protiv maloljetnika
zašto? Zašto što je za postupak prema maloljetnicima
važnija osoba počinjenja, a ne mjesto
(važnija je obolima, mjesto gdje živi
a ne mjesto gdje je počinio djelo)

3. FORUM DEPREHENSIONIS (čl. 26. st. 3)

l nije poznato mjesto počinjenja, a ni prebivalište,
odavno boravište okrivljenika ili su oba izvan RH
l uodležau je sud UHIĆENJA ili SAMOPRIJAVE

4. FORUM ORDINATUM (čl. 28)

l ne može se odrediti mjesna nadležnost nijednim
od spomenutih kriterija
l URBORAVI SUD RH - odreduje koji sud će suditi u konkretnom
slučaju.

POSEBNI SLUČAJEVI ODREĐIVANJA MJESENE NADLEŽNOSTI

→ privatna tužba čl. 23. st. 2

l može se birati - prebivalište okrivljenika ili
mjesto počinjenja pri određivanju nadležnosti

→ ako je djelo počinjeno na domaćem BRODU ili TRAKTOROU
l uodležau je MATIENA LUKA ili prvo pristoišite u RH

→ kod djela počinjenih tiskom

l mjesto je uodležau sud prema mjestu tiskanja
ili sud na tjem se području raspisava

→ posebna uodležauat prema propisima ZUSKOK-a

PRIGOVOR MJESENE NENADLEŽNOSTI

l sud se može oglasiti mjesno nenadležnim samo do
pravomoćnosti optužnice (čl. 33. st. 3) ili do početka
glavne rasprave kod sumarnog postupka (čl. 457. st. 1)
- ako do toga ne istaknete to je uat problem
- povreda propisa o mjesnoj nadležnosti nema pravnih
posljedica jer su svi iste suage (Općinski sud u Splitu i Trogiru)
l isto je!
- kod stvarne uodležuati je drukčije jer nisu svi
sudovi iste suage

- SURTA - vremenskog ograničavanja za podnošenje prijava ujedne nadležnosti jest omeđivanje stranke koja zna da je sud ujedno nadležan da prijavu podnese tek kada zaključi da bi tak. postupak za njega mogao nepovoljno završiti.

- pravila o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti SU OPĆA PRAVILA!

- pravilo o DELEGIRANOJ NADLEŽNOSTI I NADLEŽNOSTI PO KONEKSITETU - SU IZNIMKE putem kojih se prekoću pravila o stvarnoj i mjesnoj nadležnosti

- putem DELEGIRANE NADLEŽNOSTI se prekoću opći propisi o mjesnoj nadležnosti, dok se u nadležanju po KONEKSITETU prekoću opći propisi o mjesnoj i stvarnoj nadležnosti.

3. DELEGIRANA NADLEŽNOST

↳ prenašeje nadležnosti na mjesno nenadležan, ali stvarno nadležan sud tzv. forum delegatum (pat. de lego - povjeriti)

- suprotno propisima o mjesnoj nadležnosti je nadležan sud kojemu je predmet povjeren vrste delegirane nadležnosti.

1. ODLIČAJTORNA NADLEŽNOST

↳ razlozi stvarne i pravne prirode

OBVEZNA - do kje mora doći jer sud ujedno nadležan po općim propisima nije u mogućnosti riješiti taj kazneni predmet

- predmet MORA preputiti drugom sudu!

- razlozi stvarne prirode - bdest jednog suda,
- elementarne nepogode
=> razlozi vezani za konkretu situaciju oko tog suda.

- razlozi pravne prirode - (upr. jedini sudac mora biti izuzet jer je u njegovu stetu podijelno kaz. djelo)

razlozi zbog kojih sud ne može voditi postupak

čl. 31 - ako postoje stvarni ili pravni razlozi koji omeđuju sudenje, mjesno će nadležan sud o tome izvjestiti neposredno vrši sud koji će po razmatranju drž. odvjetnika odrediti drugi stvarno nadležan sud u svom području koji će riješiti konkretnu predmet.

2. FAKULTATIVNA DELEGACNA NADLEŽNOST

↳ vrši se ako sud nadležan po općim propisima može voditi kaz. postupak, ali je suvršodno da taj postupak vodi drugi stvarno nadležan sud

- fakultas - mogućnost, prička

čl. 32. 1. - ako je očito da će se tako lakše provesti postupak ili ako postoje drugi važni razlozi

pravilo - opća pravila o mjesnoj i stvarnoj nadležnosti

IZNIMKA - delegacija nadležnosti (mijenja se mjesna, ali ne i stvarna nadležnost)
↳ ali postoji i IZNIMKA OD IZNIMKE (čl. 32 (3))

↳ poseban slučaj promjene mjesne i stvarne nadležnosti

- prijedlogom Glavnog državnog odvjetnika vrhovnog suda -> prijedlog na spješnost

↳ općinskog na županijski sud kada za to postoje karakteristični važni razlozi

- mijenja stvarne nadležnosti.

- ovo pravilo nije suprotno zaštiti prava otkrivenika

u kaz. postupku jer otkrivenik zapravo dobiva bolju mogućnost (obrade sudca) jer mu se sudi u višem sudu → Zupanijskom, pa se kasnije može žaliti Ustavnom sudu, a da mu je prvostupanjski postupak bio u općinskom ne bi imao pravo na to

POSTUPAK DELEGACIJE

↳ sud traži delegaciju nadležnosti od neposredno višeg suda - USTAVNOG SUDA - ali će prvo tražiti

mišljenje dr. odvjetnika (ako može tražiti delegaciju bez odluke o odgovornosti mišljenja) određuje drugi sud

4. nadležnost po KONEKSITETU

(lat. connexitas - veza) koja su povezana nadležnost jednog suda za više kaz. djela za koja su prema općim propisima nadležni različiti sudovi

- razlika od delegirane nadležnosti - promjena uvjetne nadležnosti
promjena i stvarne nadležnosti veza predmeta

↳ bez veze između kaznenih predmeta nema koneksiteta jedan sud koji nije nadležan po općim propisima preutivno više predmeta zbog veze među njima

(zbog ekonomičnosti postupka)

- umjesto više sudova predmete rješava jedan sud koji nije nadležan za sve predmete (zbog veze među predmetima)

vrste Koneksiteta - 1. SUBJEKTIVNI

2. OBJEKTIVNI

3. MJESTOVITI

1. SUBJEKTIVNI KONEKSITET

↳ ovo što povezuje kaznene predmete je subjekt koji je počinitelj više kaz. djela

- u materij. kaz. pravu - STJECAN

↳ ista osoba je počinila više k. djela za koja joj se istodobno sudi

to upućuje na kazneni postupak

- postoji mogućnost da imamo STJECAN bez koneksiteta (npr. netko ukrade više radija, ali u istom području)

↳ ista djela ali u različitim mjestima

ZKP čl. 29. st. 1 ⇒ nadležan je viši sud koji je prvi

započeo s postupkom (forum praeventivis) - ovaj koji je pretekao drugoga

ako postupak još nije započeo → nadležan je sud kojemu je prvom podneseni zahtjev za pokretanjem

- svaki STJECAN nije koneksitet, ali je svaki koneksitet stjecaj

↳ ako je djelo počinjeno u više mjesta sudit će ovaj sud koji je nadležan za najteže djelo

2. OBJEKTIVNI KONEKSITET

↳ veza među predmetima koja se temelji na kaznenom djelu, u onome što se objektivno dogodilo

- postoji više SUBJEKATA, ali je JEDAN OSJET

- nekoliko kaz. predmeta, iako je počinjeno jedno kaz. djelo u materijalnom pravu taj se slučaj zove

SUDIONISTVO - može imati procesni značaj ako sudionici djeluju s područja različitih sudova, što će uključivati pitanje o mjestu nadležnog suda.

- svako sudionitvo nije objektivni koneksitet, ali je svaki objektivni koneksitet sudionitvo

- sudit će sud koji je nadležan za počinitelja kaz. djela
Ri sud koji je prvi započeo postupak
↓ ako postoje sudionici u činu zločina
↓ ako postoje supočinitelji

3. MJESOVITI KONEKSITET

↓ kombinacija subjektivnog i objektivnog koneksiteta
- više osoba je počinilo nekoliko kaz. djela na različitim područjima

- sud spaja i razdvaja kaznene predmete ovisno o potrebama kaz. postupka (fakultativno spajanje)

- uvijek će suditi VNI SUD!
uvjeti - veza između kaz. predmeta istih dokaza

SUKOB O NADLEŽNOSTI - nesporazum je najmanje 2. suda o tome tko će rješavati kazneni predmet

↓ nesporazum je o tome koji će sud rješavati konkretni kazneni predmet

- nesporazum o tome tko hoće, a tko neće rješavati kazneni predmet

- 2. vrste sukoba nadlež. 1. POSITIVAN SUKOB - smatraju da su nadležni (MIŠIMO NADLEŽNI)
- 2. NEGATIVAN SUKOB - smatraju da nisu nadležni (ČEŠĆI SUCAJ) (MIŠIMO NADLEŽNI)

- ako do sukoba dođe

poseban postupak za rješavanje sukoba o nadležnosti
provodi i odluku donosi - zajednički neposredno

↓ VNI SUD (čl. 55)
(ukoliko što dobije mišljenje otre. odvjetnika)

pr. Vrhovni sud ojačava sukob nadležnosti
između općinskog suda u Splitu i županijskog suda u Makarskoj

- na rješenje VIŠEG SUDA → nema mogućnost žalbe
o sukobu nadležnosti → nema mogućnost žalbe
(u Hrv. može izjaviti žalbu)

SASTAV SUDA

1. sudjelovanje građana (laika) u kaznenom sudovanju (učesnici)

grč. laos - put
↓ osoba koja ne pripada svjetskom stelletu
↓ osoba koja je lestruena

- mogu li građani koji nemaju pojma o pravu sudjelovati u kaznenom postupku?

- Potrebno je da laici sudjeluju u kaz. postupku
razlozi - jača se povjerenje građana u kazneni pravosuđe
- smanjuje se opasnost osude lenive osobe iz političkih razloga
↓ gajstvo → to je se daje građanima da uče bih osudeni
↑ koliko ne postoje pravi razlozi (ukoliko nisu počinili) kazneni djela

na koji način će sudjelovati

2. načina sudjelovanja građana (laika)

porotno sudovanje

↓ sud koji donosi odluku
sastoji se od 2. odvojena dijela

- 1. građani porotnici - suci laici
- 2. 1 ili VIŠE sudaca profesionalaca

- donose odluke o krivnji optuženika (da li je netko počinio k. djelo ili nije)
- svaki razuman čovjek može procijeniti o činjenicama na temelju dokaza
- odlučuje o činjenicama (i donosi odluku o krivnji)

stranke → ocjena dokaza (od strane porotnika) → sudac prof. (obavijestiti o kriv. slučaju)

predsjedničko sudovanje

↓ nema 2. odvojena dijela
- odluku i vodeće k. postupka donosi jedno
- moško vijeće sastavljeno od građana (laika)

prisjedničko sudovanje

↓ donosi odluku u kaznenopravnoj krivnji
= odlučuje o vodećem kaznenom postupku
- ne utrošuje županijske stranke iznose dokaze
- odlučuje o prihvatu prava
- vodi postupak, odlučuje o troškovima postupka
- sudac prof. - ne utrošuje činjenice

koji-ZAJEDNIČKI odlučuju o svim pitanjima koja je u postupku potresao RAVNOPRAVNO rještiti.

građani laici - odlučuju o - čujućicama primjeni prava

TERMINOLOŠKI PROBLEMI

l prisjednički sustav sudjelovanja građana laika u kaz. postupku nema ništa zajedničkog s predsjedničkim sustavom izvršne vlasti.

- suci laici makar su zaista prisjednici ponekad se nazivaju porotnicima

l tako je i kod nas premda je prihvaćen prisjednički sustav

priznajući - svjedoci koji o dopadaju nemaju pojma

upr. mora postojati 12. prisjednika (to može ostaviti zakonom koliko kakvih dokaza mora postojati...)

- u povijesti su govorili o karakteristikama okrivljenika → da je posteo čovjek
l sud je vjerovao prisjednicima

l formalna dokazna teorija
↳ određeni broj priznaka (upr. Trojinski statut - 6)

- svoteje uz sudjelovanje porote prvo je bilo prihvaćeno u Engleskoj

- prisjednički sustav → je bio raširen u zemljama kontinentalne Europe
- danas je najviše primjenjivan u anglosaksonskim zemljama.

- značenje porotnog sustava za razvitak KPP-a
opći trend razvitka → prihvaćanje akuzat. karak.

↳ žele pokazati da su prihvaćene demokratske značajke

prihvati MJEŠOVITI SUSTAV I POROTU

19. st
- pokazati da su demokratski orjentirani (i tunc to su oni koji su prijeli)
- porotni sustav je prihvaćen po uativu ali i po sadržaju

- Prisjednici su bolji od porotnika jer djeluju u suradnji s sucem profesionalcem.

- žele se pokazati kao demokratska država pa porotničkom etiketom prikrivaju prisjednike

SRBIJA - zakon o poroti iz 1841. g.

l prihvaćeni prisjednički sustav je nazvan porotničkim jer se porotno sudovanje u tadašnjoj Europi smatralo naprednijim i demokratskim vjerenjem

- kasnije je to prihvaćeno u I. i II. Jugoslaviji pa je tako i u

RH ztkp ⇒ SUCI POROTNICI

↳ iz njil se ualazi prisjednički sustav, a ne porotnički

↳ danas je kod nas prisjednički sustav po sadržaju, a POROTNI sustav po uativu (prednosti porotnog sustava su nedostaci prisjedničkog sustava)

- prednosti POROTNOG SUSTAVA

1. osigurava dobro vođenje GLAVNE RASPRAVE jer porotnici odluku donose isključivo temeljem dokaza iznesenih na raspravi

↳ ne mogu se koristiti spisom predmeta i materijalom istrage (što mogu ^{prof. sud} prisjedući)

- porotnici za činjenice odgovaraju samo na glav. raspravi, pa se stranke trude iznijeti sve činjenice, dokaze... (pa dobro vođenje glavne rasprave osigurava porotni sustav)

2. osigurava političko jamstvo otkriveniku za objektivno sudenje

- neće biti krivno osuđeni jer im odluku kriivaji donose sudorotni, a ne državni službenici

3. omogućuje donoseće nesiguruc odluke o kriivaji

- nema kompetencije nesigurucosti blažom kaznom

- porotnici odlučuju samo o KRIVNJI, a ne o kaznenopravnoj sankciji
↳ izriču je suci profesionalci

- porotnik će donijeti oslobodajuću presudu ako nije siguran o kriivaji (presumpcija otkrivenikove nevinosti)

nedostaci POROTNOG SUSTAVA

1. omogućuje sudsko pomilovanje

↳ ako sud, porota smatra da je zapriječen kazna teška za kazneni djelo donjet će oslobodajuću presudu (v. Francuska - zločin iz strasti)

- olaje se pravo (paroh) na sudsko pomilovanje - zna da je kriv, ali je zapriječen kazna preteška pa će donjeti oslobodajuću presudu

2. omogućuje ulaganje žalbe

- PROTIV ODLUKE POROTE → NEMA ŽALBE

- ishitat žalbe se temelji na postavci da istaknuji suci trebaju ocijenivat donesenu odluku

↳ to kod porote nije moguće - jer nema istaknujili porotnika (→ jer porotnici samo jednou sudjeluju u vođenju) samo 1. put sude porotnici.

- ako bi odluku porote povodom ŽALBE rješavali profesionalni suci to bi značilo da porota nema stvarno značenje jer ne donosi konačnu odluku - gubi se porotnički sustav

↳ EURORSKA KONVENCIJA ZA LUDSKA PRAVA
pravo na obranu, pravo na žalbu

ako ste prihvatili porotni sustav - ne možete prihvatiti ulaganje žalbe.

3. priloga NEOBRAZLOŽENE sudske odluke

- porotnici svoju odluku ne obrazlažu jer se to ne može zahtijevati od porota

- od porote se ne može tražiti da obrazloži svoju odluku jer odluku donosi na temelju shizaka, srizda ne srizda....

- opterećenik ako bude osuđen ne zna zbog kakvika je razloga takva odluka donesena

⇒ postupak pred porotom - je vrlo znacajno!
- u odluku porotnika može znatno utjecaj imati i ujedno

osobni stav o optuženiku koji se temelji na činjenicama
utrotenim u raspravi

stav porotnika može biti ujetovan i bojim ili patijim
objelovavaju ovlaštenog tužitelja ili branitelja

- na porotu se može znatno utjecati - na osnovu
ovaj udstup (polaganje) - govorom ...
l olaganje odgovara ⇒ sve to ima utjecaja na odluku ...

auditorski kazneni postupak

l akuzatorski

l okrivljenik je svjedok o vlastitoj stvari te

može istinito odgovarati, ali samo ako on to želi

l u praksi svjedok svjedoči najčešće

pridonosi osudjujućoj presudi

l riziko je i šutjeti

l porotnici mogu šutjeti
smatrati prihvatanjem krivnje

SASTAV SUDA kod nas

SASTAV PRVOSTUPANJSKOG SUDA (prema težini kaz. djela u
povodnoj tojci se vidi K.p)

→ Sudac pojedinao - profesionalni sudac koji SAMOSTALNO
donosi sve odluke u kaz. postupku

PRAVILO - sudci samo u OPĆINSKIM SUDOVIMA ako

je propisana uočava kazna ili kazna zatvora do 5 god
l (sumarni postupak)

IZNIMKA - sudci VIJEĆE ako je propisana kazna zatvora do 5 god
ako je to izričito uvedeno!

čl. 18. (2) up: - kod provođenja surti je nekaj
- kod nekaj je ožjeđe sa surtuom posljedicom
- kod potvrda pjeovarača ...

POSEBAN SUDCI - može suditi i sudac pojedinao i za kaznu
djela s propisanom kaznom do 10. godina uz

suglasnost strauaka
(5-10) konzultativno

čl. 18 (3)
l da bi se ubrzao sudski postupak

→ Vijeće sastavljeno od 1. SUCA i 2. SUCA POROTNIKA

1+2

l ako je propisana kazna iznad 5 do 15. god. zatvora,
što znači da vijeće sudi:

čl. 18 (1) - u OPĆINSKIM SUDOVIMA - propisana kazna od 5-10 god.

čl. 20 (1) - u ŽUPANIJSKIM SUDOVIMA - propisana kazna 10-15 god.

→ VIJEĆE 2+3

l ako je propisana kazna zatvora od 15. god ili dugotrajni zatvor

l samo u ŽUPANIJSKIM SUDOVIMA (čl. 20 (1))

SASTAV DRUGOSTUPANJSKOG SUDA

Date No

- odlučuje u povodu žalbi na prvostupanjske presude
- ovisi o težini kaz. djela, ali i o načinu odlučivanja
- drugostupanjski sud može odlučivati:

1. UGLOM PROVEDENE RASPRAVE
2. UG SJEDNICI VIJEĆA

VIJEĆE 2+3 — sudjeluju suci i suci (suci porotnici)
 ↳ mogu odlučivati samo o činjenicama

- ako se povodom žalbe provodi rasprava
  - (do 10. god.) — pred ŽUPANIJSKIM SUDOVIMA čl. 20 (3)
  - (do 15. god. i dugotrajni zatvor) — pred VRHOVNIM SUDOM RH čl. 22 (2)

- sud će moći utvrditi činjenice u raspravi
- stranke će moći postavljati pitanja (svjedoci, vještaci...)
- ovo pokazuje na ADJUDICIJERNI POSTUPAK
- sud odlučuje o OSNOVANOŠTI ŽALBE
- rasprava pred drugostupanjskim sudom se održava samo IZNIMNO (samo ako postoje opravdani razlozi)

VIJEĆE OD 3 SUCA

- ako se povodom žalbe odlučuje u sjednici vijeća
- odlučuje se bez rasprave
  - ↳ upućuje na inkvizitorni postupak
- SUD VIJEĆA — u sjednici vijeća i obnosi odluku DRUGOSTUPANJSKI SUD kojim se (u pravilu) donosi odluku u SJEDNICI VIJEĆA
- raspravlja se o pravim pitanjima koja su sporna (ne o činjenicama)
  - ↳ zato nema porotnika
  - pa VIJEĆE mora biti sastavljeno od sudaca

— posljedica slucaja o porotnom sustavu po kojemu porot odlučuje o činjenicama a profesionalni suci o pravnim pitanjima

(upr: u žalbi se katkad novi dokazi o okolnostima vijeće ne može o tome raspravljati jer to nije pravno već činjenično pitanje)

Date No

VIJEĆE OD 3. SUCA — pred ŽUPANIJSKIM SUDOVIMA (čl. 20 (2))
 ↳ ako je zapriječena kazna od 10. god. ili kazna zatvora do 10. god. ?
VIJEĆE

— pred VRHOVNIM SUDOM RH (čl. 22 (1))
 ↳ ako je zapriječena kazna do 15. god.

VIJEĆE OD 5. SUDACA

- isključivo u VRHOVNOM SUDU RH
- ako se odlučuje u sjednici vijeća Vrhovnog suda RH, a propisana je kazna od 15. godina ili kazna dugotrajnog zatvora (čl. 22 (1))

- I^o → Zupanijski sud
- II° → Vrhovni sud
- III° → Vrhovni sud, ali u drugom sastavu

SASTAV TREĆESTUPANJSKOG SUDA

l odlučuje uvijek bez rasprave (nikada ne može provesti raspravu) (zašto?)
 u pravilu nema žalbe na odluku 1° suda

l uaj kazneni postupak je u pravilu **PRVOSTUPANJSKI** teksto da je samo iznimno moguće izjaviti žalbu na drugostupajski presudu

l iznimno je **TREĆESTUPANJSKO** POSTUPANJE

- pred trećestupajskim sudom nikada neće suditi suci porotnici → nema rasprave, nema sudaca porotnika
- uvijek sude **suci profesionalci**, jer nema rasprave
- sudac trećestupajskog suda ne može utroživati čimbenice zakomodavac se boji da ne bi došlo do 3 različita mišljenja
- može prihvatiti ili prvostupajsku ili drugostupajsku presudu
- iako po uajem sustavu mora postojati nadzor 3° sud ne može provoditi raspravu jer ovdje nikada ne bi bilo kraja kaznenom postupku
- ↳ tu se opet postavljaju 2 pitanja - težnja efikasnosti - težnja zaštite prava čovjeka?

VJEEĆE OD 3 SUCA čl. 22 (1)

↳ ako je drugostupajski sud bio Zupanijski (kazneni opra iz 1° nadležnosti općinskog suda)

VJEEĆE OD 5 SUDACA

↳ ako je drugostupajski sud bio Vrhovni sud RH tada u trećem stupaju opet sudi Vrhovni sud RH ali u drugom vjēću (čl. 22 (3))

SASTAV VRHOVNOG SUDA RH

l kod odlučivanja o izvanrednim pravu **Pijetonića** No
 čl. 22 (4) l mogu se izjaviti protiv prvostupajski sudski presuda

VJEEĆE OD 3 SUCA

l propisana je kazna blaža od 15 godina

VJEEĆE OD 5 SUDACA

l propisana je kazna od 15 godina ili dvostruki zatvor

⇒ značoj uajem sustava sudjelovanja građana LAIKA U KAZNENOM SUDOVANJU:

- u pravilu je prihvaćen **PRISJEDNIČKI** SUSTAV
- **KAZNENI** → sudac pojedinaoc
 → sjednice vjēću
 → teći stupaju

- građani porici nemaju veliko značenje
 ↳ teksto mogu odlučivati pred višim sudovima
 - rijetko će u drugom stupaju odlučivati prisjednici, porotnici
 ↳ najčešće pred **VIŠIM SUDOM** - sude suci profesionalci

NAČIN DONOŠENJA SUDSKIH ODLUKA

Date

No

— postoje različite rješenja o načinu donošenja odluka:

- ili — VEĆINA
- ili — JEDNOGLASNOST

primjer iz povijesti — sudenje SOKRATU — 501 d. pr. n. e.
↳ u Atici se sudenje odigralo pred velikim brojem sudaca

— nije se znalo (uopće znati) tko će vam suditi pa nije uopće potplatiti suce

→ SOKRATU je sudilo — 501 d. pr. n. e.

↳ 220 → 29 oslobađajuću presudu
↳ 281 → 29 osuđujuću presudu
↳ bio se rasu, popiusti otrov.

— kod ODMERAVANJA KAZNE
↳ sud nije mogao odrediti kaznu
↳ bio je vezan PRIEDLOGOM STRANAKA

— Sokratu → je predložena smrt za kaznu, ali je mogao izbjeći smrt tako da plati određenu svotu u srebru

↳ on to nije htio — rekao je da je siromašan pa da može platiti samo 0,5 libe srebra, a trebalo je 30-40 libara
— uopće su mu nudili, ponudili, ali je on nije htio prihvatiti → izabrao je smrt.

ODREDBE ZKP-9 O DONOŠENJU ODLUKE:

1. VNEĆANJE — izvođenje vlastitih mišljenja i spoznavanje o kojima

GLASOVANJE — izjavljanje o svakom pitanju svakog pojedinog člana vijeća
(redovljed je točno određen → predsjednik vijeća glasa zadnji)

2. UPRAVLJANJE GLASOVANJEM §. 149(2)

↳ redovljed pitanja — nadležnost suda
— da li je potrebna dopuna postupka?
— prethodna pitanja
— glavna stvar → da li je otkrivjen počinitelj?
(materijalna pravna pitanja koja rješava 'kao' postupak) → da li je triu?
→ kazna?

3. ODLUČIVANJE O KAZNENOPROCESNOJ SANKCINI

↳ kod nas je prihvaćeno većinsko odlučivanje §. 149(1)
↳ IZNIMKE — kod kazne duvohajnog zatvora potrebna je jednoglasna odluka

4. VRSTE SUDSKIH ODLUKA

1. PRESUDA → odluka koju može donijeti samo sud
2. RJEŠENJE → može biti doneseno izvan k. postupka
— može ga donijeti sud da riješi neko sporno pitanje koje se pojavilo tokom k.p.
— njime se odlučuje o sudbini t.p.
3. NALOZI → vezani su uz odluke suda — sud ulaze da se izvedu teke radnje upr. dovedbeni naloz

SUCI

IMENOVANJE I RAZRJEŠENJE SUDACA

Date

No

DRAVNO SUDBENO VJEĆE (DSV)

- L 11. članova (- 7 sudaca
 - 2 člana iz reda istaknutih odvjetnika
 - 2 istaknuta profesora (svetiteljski)
 iz pravnih znanosti)

nadležnost — imenuje sudaca

- stegovni postupci
- razrješuje sudaca

RAZRJEŠENJE — odlazi se na mogućnost sudca (više ne može suditi)

- RAZLOZI:
- na temelju vlastitog zahtjeva suca
  - nemogućnost obavljanja funkcije (trajna)
  - potčinjuje kaz. djela koje uvjetuje NEDOSTAJNOST

zbog NEOVISNOSTI SUDA — ako je važno da u ova 3. slučaja točno određena zakonom

UDALJENJE (SUSPENZIJA) — povećano je s razrješavanjem
 - prije nego se donese rješenje o razrješavanju može se donijeti suspenzija.

1. OBLIGATORNO — ako je protiv suca pokrenut kazneni postupak zbog kaz. djela za koje je predviđena kazna iznad 5. godina ili je određen pritvor

- sudac MORA biti udaljen s dužnosti

2. FAKULTATIVNO — ako je pokrenut postupak zbog lakšeg kaz. djela ili nekakvog drugog razloga.

IZUZEĆE

nepristranost — da isti sudac u istom ili sličnom

predmetu donose istu ili sličnu presudu.

postoji ako bi donoseća odluka bila ista

i kada bi druge osobe bile stranke ili ako bi u

istom predmetu drugi sudac donio istovjetnu presudu

- ako postoji pristranost dolazi do IZUZEĆA

- IZUZEĆE — određenom sudcu zbog razloga koji dovode

u sumnju njegovu nepristranost u određenom

konkretnom predmetu neće biti dopušteno

sudjelovanje u sudjeluju

vrste 1. ISKLJUČENJE → obligatorno

2. REKUZACIJA (OTKLON) → fakultativno

1. ISKLJUČENJE

- obligatornost čl. 36

- fakultativno su navedeni razlozi:

① sudac je oštećenik (dolazi do delegacije nadležnosti)

② postoji bliski odnos suca s nekim od učesnika (sudionika) u postupku

③ kada je sudac ranije vršio procesne radnje u postupku u kojemu sada sudi

upr: kao istražni sudac provodio je istragu, a kasnije je preuzet

- obavljao je ISTRAŽNE RADNJE

- bio je SUDIONIK u postupku (tolikom ista je bio ^{sudac} - učesnik)

- ranije je sudjelovao u donosećim odlukama u istom sudu

2. REKUZACIJA (OTKLON)

(fakultativnost (čl. 36 (2))

↳ ako postoje okolnosti koje izazivaju sumnju u

reputaciju suda

(npr: prijateljski odnos suda i okrivjenika)

PRAVNI UČINAK IZUĆEA

- 1) isključenije - sudac mora PRESTATI S RADOM u konkretnom kaznenom predmetu
- 2) rekurzacija - može obavljati HITNE RADNJE vezane za konkretni kazneni predmet
↳ mora obaviti predjednika suda

POSTUPAK IZUĆEA (posljednj. zakon')

↳ žaljevu - vremensko ograničenje za žaljevu (čl. 38)

zašto? da ne bi došlo do zlouporabe

→ uvaljevanje za odlučivanje (čl. 39 (1.1.2))

→ izvidi (čl. 39 (3)) - utvrđuje se da li postoji okolnost koja je netko poziva

→ odluke (čl. 39 (4.1.5))

IZUĆEA OSTALIH SLUŽBENIH OSOBA

(sua pravila koja vrijede za suce odnose se i na

ostale službene osobe
↳ drž. odvjetnike
↳ zapisničare
↳ vjestake

III. DIO

143

TEMELJNA NAČELA KAZNENOG POSTUPKA

- općenito o temeljnim načelima

→ pojavu NAČELA kaznenog postupka

↳ opće prihvaćene pravne postavke (zakonodavac ih se mora pridržavati)

- sinteza većeg broja propisa

(načela) - predstavljaju opće postavke do kojih se dolazi uopćavanjem / sintezom pojedinih procesnih odredaba

- koje navode se u zakonu već su sinteza većeg

broja propisa sadržanih u ZKP-u

→ je li potrebna posebna obrada načela? JEST!

- razlozi i vrijeme nastanka učeja o načelima

↳ povezano je uz krizu inkvizitornog tipa kaz. postupka

↳ u vrijeme smjene inkvizitornog tipa u MEŠOVIT tip kaz. postupka.

↳ kombinacija inkvizitornih i elemenata akuzatornih
pa su načela obrađivana u suprotnim parovima

danas → pravila i iznimke

pr. (načelo javnosti; tajnosti; načelo objavljenosti; dispartitivnosti)

- nastojanje da se u kaz. postupku unesu DEMOKRATSKI ELEMENTI (akuzatorni)

- što su (načela) OPĆE PRIHVAĆENA → zakonodavac ih se mora

pridržavati

- koje smije ili zakomunikirati

ZNAČENJE UČEŃWA O NAČELIMA

- POLITIČKO** - priključuje načela ograničava državnu vlast
 (šire se prava građana i t.p.)
- PRAVNO TEHNIČKO** - pozuvalje načela omogućuje
 lakše tumačenje pravnik propisa
 - postojeće načela omogućuje
 bolje utrojitvo kaznelog postupka
 (daje dobar pregled materije pa je lakše
 prihvatljivat neki iustit)

TEORIJSKE KLASIFIKACIJE NAČELA

(do danas su govorili da je načelo TRAFENJA MATERIJALNE ISTINE najvažnije
 (prihvata inkvizitorne elemente sud može aktivno sudjelovati (prestaje biti objektivni))

- danas je najvažnije => NAČELO PRAVIČNOSTI

- razloti za suvremene promjene:

Luke Evropskog suda i ljudska prava → pojačau utjecaj MEDUNARODNOG PRAVA

(upr. načelo pravičnosti
 - načelo jednakosti oružja
 - zaštita temeljnih prava djeteta)

Luke Evropskog suda i sudovi u razju direktno ujecivati takve odluke → utjecaj ANGLOSAKSONSKOG PRAVA

Pravo postupka standard više od bivačik. (težja pojačauju abuzatorskih elemenata u postupku - SPOR RAUNOPRAVNIM STRANAKA (sukupeno značenje načela trafena materijalne istine zbog opasnosti od ovoga načela)

ako prihvatite STRANAKI POSTUPAK morate eliminirat inkvizitorstvo (sud ima ovlaštenje ob sam inkvizitorstvo) i na taj način prihvatite anglosaksonsko pravo

NAČELO PRAVIČNOG POSTUPKA

↳ kadzgodusko načelo - utječe i zakonodavca jer kada donosi propise mora se osvrnut na načelo pravičnog postupka

↳ kadu načelo - (značajnije od ostalih načela)
 (postavlja temeljne pravne standarde koji su određeni međunarodnim i međunarodnim pravom pa utječe i na ostala načela)

KLASIFIKACIJA NAČELA NAJEG KAZ. POSTUPKA

(povezana je uz podjelu procesnih funkcija

Date No

1. načela povezana uz funkciju KAZNENOG PROGONA koja vrši državni odvjetnik
2. načela povezana uz funkciju ODRANE i zahtu temeljnih prava otkrivenika
3. načela povezana uz funkciju SUĐENJA

1. NAČELA POVEZANA UZ FUNKCIJU KAZ. PROGONA KOJU VRJI DRŽAVNI ODVJETNIK

- a) NAČELO OFICIJELNOSTI KAZ. PROGONA
- b) NAČELO LEGALITETA KAZ. PROGONA
- c) NAČELO SURHOVITOSTI (oportuniteta) KAZ. PROGONA

→ ova 3. načela povezuje KAZNENI PROGON!

- obuhvaća i neke ovlaštene tužitelje koji nisu državni odvjetnici

(za njih važe ova načela ali samo djelomično)

SUD - neće postupati po načelu oficijelnosti jer ne provodi kazneni progona.

načelo po kojemu se kazneni postupak vrši po službenoj dužnosti, u javnom interesu; bez obzira na volju oštećenika

a) NAČELO OFICIJELNOSTI KAZ. PROGOONA

progon ex officio (ureda radi, službeno) → ima 3. elementa

- 1. službena osoba
- 2. javni probitak
- 3. neovisnost progona o volji oštećenika

⇒ službena osoba u javnom probitku, neovisno o volji oštećenika vrši kazneni progon.

- ako se progon vrši po službenoj dužnosti
→ nema veze da li oštećenik želi ili ne želi da drž. odvjetnik vrši progon.

- ako se progon vrši po predlogu oštećenika
→ djelatnost državnog odvjetnika ovisi o volji oštećenika.

- kada se počelo primjenjivati načelo oficijelnosti?
- inkvizent - prvo drž. tijelo koje provodi kazneni progon po službenoj dužnosti
|
| inkvizitorni tip kaznenog postupanja je službena osoba koja je dužna provoditi kazneni progon neovisno o volji oštećenika
- problem je u tome što SUD vrši sve funkcije = KUMULACIJA FUNKCIJA

- 1808 Mješoviti tip kaznenog postupanja
|
| ustanovljena je institucija državnog odvjetnika

progon → se vrši u javnom interesu pa je povjeren posebnom državnom tijelu drž. odvjetniku.

⇒ službena osoba koja vrši kazneni progon u javnom interesu neovisno o volji oštećenika

- vrši kazneni progon po službenoj dužnosti (ex officio)

NAČELO OFICIJELNOSTI

obutvača ne samo pokreću je već i kontinuiraju kazneni progon od početka akuzatorstva
↓ bez TAJNE ovlaštenog tužitelja kaz. postupak ne bi mogao postojati

primjenjuje se tijekom ČITAVOG KAZ. POSTUPKA
- ako državni odvjetnik odustane od pokretanja kaznenog progona sud mora doneti RJEŠENJE O OBLITAVI ISTRAGE
(zašto? zato što je funkcija kaz. progona temeljna funkcija)

NAČELO OFICIJELNOSTI U NAJEM KAZ. POSTUPKU

(čl. 42(1))
kazneni progon je temeljno pravo i obutva služnost DRŽAVNOG ODVJETNIKA

- državni odvjetnik - ima monopol kaznenog progona (ako se radi o kaznenim djelima za koje se progon vrši po službenoj dužnosti)
- nadzor nad monopolom drž. odvjetnika vrši SUPSIDIJARNI TUŽITELJ

* ako drž. odvjetnik NE FEU vršiti kazneni progon
↳ ODBAČUJE kazneni prijavu ⇒ mora u roku od 8 dana o odbacivanju obavijestiti OŠTEĆENIKA
↓ može sam vršiti kazneni progon ali mora odlučiti u roku od 8. dana

* ako drž. odvjetnik ZAPOČEO kazneni progon, ali ODUSTANE - tada sud mora doneti RJEŠENJE O OBLITAVI ISTRAGE
↓ mora ga dostaviti oštećeniku u roku od 8 dana, ali on može u daljnjem roku od 8. dana odlučiti hoće li vršiti kaz. progon.

- što ako državni odvjetnik odbaci kazneni progon, ali NE DOSTAVI RJEŠENJE O ODBACIVANJU OŠTEĆENIKA?!

6. MJESECI - rok u kojemu oštećenik može preuzeti kazneni progon (od dana odbacivanja kaznene prijave)

što ako državni odvjetnik želi ZLOUPORABITI svoju ovlast i ne želi da oštećenik vodi kazneni progon?

↳ najbolje je da se učini ništa već da stavi prijavu u stol i pušti vrijeme da prolazi
↳ u tom slučaju nema roka od 6. mjeseci jer nema rješenja o odbacivanju

- Nema zakonskog roka da drž. odv. nešto mora učiniti
↳ postoji u SKRAĆENOM POSTUPKU

ZNIMKE od NAČELA OFICIJELNOSTI

↳ ako se kazneni progon vrši neovisno o volji oštećenika
↳ slučajevi kod kojih je volja oštećenika prava relevantna (suočajna)

3 MJESECA - subjektivni rok od dana SATMANJA ZA DJELO

i POČINITELJA

za kaznena djela za koja se progon vrši po:

- 1. PRIVATNOJ TUŽBI čl. 47
  - 2. PRIJEDLOGU OŠTEĆENIKA čl. 48
- ↳ ne vrijedi NAČELO OFICIJELNOSTI
- ↳ oštećenik može odustati od prijedloga da završetka glavne rasprave
↳ prijedlog - se podnosi državnom odvjetniku
↳ potrebe kazneni postupak

↳ volji oštećenika u slučaju da državni odvjetnik ne može završiti postupak

- ako uista ne piše u zakonu progon se vrši po službenoj dužnosti

je načelo prema kojemu drž. odvjetnik uista vrši kazneni progon uvijek kada su ispunjeni zakonski uvjeti.

b) NAČELO LEGALITETA KAZ. PROGONA

↳ ako postoje ZAKONSKI UVJETI postoji dužnost državnog odvjetnika da vršenje kaznenog progona

uistinu učela - lat. lex - zakon

↳ NAČELO ZAKONITOSTI KAZ. PROGONA
↳ ovo učelo je dobilo ime učelo zakonitosti odvarao legaliteta kaznenog progona zbog zakonskih uvjeta

UJEDINJENI NAČELA LEGALITETA KAZ. PROGONA

↳ uo formiranje ovog učela utjecaj su imale filozofske ideje

- KANTA - klasičnog školskog kaz. prava
- HEGELA - njemačko pravo s kraja XIX. st.

↳ zaprinski: APSOLUTNE TEORIJE O KAZNI (suvi kaznjivosti)

- svako počinjuje kaznenog djela kažnjiva primjenom KAZNE za počinjena kaznenog djela = NUŽNOST KAZNE
- SUVIHO KAZNE je ODMAH

- prije toga je potrebno provesti kazneni postupak pa je drž. odvjetnik - uvijek dužan voditi kazneni progon kada su ispunjeni zakonski uvjeti → NAČELO LEGALITETA KAZ. PROGONA

Odnos NAČELA OFICIJELNOSTI i NAČELA LEGALITETA KAZ. PROGONA

zajedničko - odnosuje se na državnog odvjetnika

dotičnja funkcija kaznenog progona

različito - odgovaraju na različita pitanja

NAČELO OFICIJELNOSTI

↳ TKO vrši kazneni progon?

↳ državni odvjetnik po službenoj dužnosti

↳ u ČIJEM INTERESU to radi?

↳ u javnom interesu

NACĀLO LEGALITETA KAZ. PROGOVA

! KADA dr. odvjetnik treba vršiti kazneni progov? No
! dr. odvjetnik MORA vršiti kazneni progov
UVIJEK kada su ispunjeni ZAKONSKI UVJETI

prednosti NACĀLA LEGALITETA KAZ. PROGOVA

- ① omogućuje jedinstvenost odnosa pred zakonom
čl. 26 USTAVA RH - ako su ispunjeni zakonski uvjeti svi su jednaki
- ② povećava povjerenje građana u tijela kaz. progova i u kazneni postupak
- ③ povećava općenito preventivno djelovanje na građane
- ④ omogućuje samovoljnost tijela kaznenog postupka

nedostaci NACĀLA LEGALITETA KAZ. PROGOVA

! prednosti NACĀLA SURHOVITOSTI (oportuniteta)
! suprotstav uacelo legaliteta kaz. progova
DR. ODVJETNIK MOŽE vršiti kazneni progov
kada su ispunjeni zakonski uvjeti ako procijeni da
je vršecje kaz. progova u tom konkretnom slučaju
u JAVNOJ (državnoj) INTERESU
po ovom će uacelo dr. odvjetnik, u slučaju da utvrdi postojanje
zakonskih uvjeta, kazneni progov vršiti samo ako zaključi da
je to surhovito (oportuno).

k.p.
ODNOS NACĀLA LEGALITETA I NACĀLA

LEGALITETA KAZNENOG PROGOVA
k.p.p.

Date _____ No _____

! NACĀLO LEGALITETA → nullum crimen nulla poena sine lege
! kazneni djelo i kaznenopravna sankcija se mogu odrediti
samo ZAKONOM
! u zakonu su navedena obilježja kaznenog djela

NACĀLO LEGALITETA KAZNENOG PROGOVA - odnosi se na progov
! obavezuje dr. odvjetnika da vrši kazneni progov uvijek
kada su ispunjeni zakonski uvjeti
uacelo koje regulira način vršecja kaz. progova (spada u procesno kazeno pravo)

→ međunarodno su POVEZANI

- zakonski uvjeti potrebni za primjenu uacela legaliteta kaz. progova su određeni materijalopravnim uacelom legaliteta
- obilježja (kaz. djela) koja uvrjavaju postojati da bi se vršio kazneni progov predviđaju se materijalnim pravom u skladu s uacelom legaliteta matrijalno-pravnim uacelom
- građani su slobodni raditi sve osim onoga što im je zakonom zabranjeno

* Imajućivanje značenja uacela oficijelnosti i legaliteta
kaz. progova u suvremenom k.p.p. → tzv. REPRIVATIZACIJA

vidi ERAPAC!

KAZNENOG POSTUPKA

- ↳ utjecaj avelosakroznog prava
- ↳ uvoduje nagodbi koje rješavaju problem nerješivih predmeta

- sve više se primjenjuje uacelo surhovitosti

⇒ kazneni progona u slučaju primjene odredbe čl. 28 KZ-9:

BEZNAČAJNO DJELO

Date No

- besplatni kriminalitet (upr. letka u trijade cigareta)
- u većini zemalja se rješava putem načela surlovitosti
- kod nas se taj problem rješava u sklopu materijalnog kaznenog prava (čl. 28 KZ) KZ (KAZNENOG ZAKONA)

↳ NEMA KAZNENOG DJELA

- ↳ dr. odv. postupak po načelu legaliteta
- u slučaju ispunjeni pozitivni zakonski uvjeti
- (procjena da li je djelo beznačajno ili nije
- ↳ to nije ona procjena kod načela surlovitosti)
- ako se procjeni da je djelo beznačajno ne smije se vršiti kazneni progona.

BEZNAČAJNO DJELO (čl. 28)

" Nema kaznenog djela ako su ostvarena njegova zakonska obilježja ako je djelo očito beznačajno u obzir uzimajući načelo postupanja poštenosti, njegovu težinu i nastupjelu posljedicu za zahtjevano dobro i pravni sustav."

NAČELO SURHOVITOSTI

((oportuniteta) KAZNENOG PROGONA

(oportuno - surlovit, prikladno za tu situaciju)

po tom načelu - DRŽAVNI ODVJETNIK, ako utvrdi postojanje zakonskih uvjeta, kazneni progona vršiti samo ako zaključi da je to SURHOVITO (oportuno)

⇒ postojanje ZAKONSKIH UVJETA + PROCJENA SURHOVITOSTI s aspekta DRŽAVNOG PROBITKA

(odlučuje dr. odvjetnik o vršenju kaz. progona - MOGUĆNOST a NE DUŽNOST!)

- načelo oportuna - oportuno (lat. opportunus - prikladan, shodan, surlovit, uputan)

- kriterij za procjenu surlovitosti ⇒ DRŽAVNI PROBITAK (da li državni interes zahtijeva da se postupak vodi ili ne vodi)

odnos:

načelo legaliteta

načelo oportuniteta

- zajedničko - oba načela odnose se isključivo na DRŽAVNOG ODVJETNIKA i mogu se primjeniti samo kada postoje ZAKONSKI UVJETI
- različite - dr. odvjetnik vrši kaz. progona SAMO kad procjeni surlovitost

↓ NJE DUŽAN, već MOŽE vršiti kaz. progona! (ako postoje zakonski uvjeti za vršenje kaz. progona dr. odv. MOŽE vršiti kaz. progona.)

MORA vršiti progona bez ikakve procjene o surlovitosti

(ako postoje zakonski uvjeti dr. odv. MORA vršiti kaz. progona) UVIJEK jedinstvo!

- MORA vršiti kaz. progona JEDNAKO prema svima

(jer to nalaze zakoni) (itine generalno preuzetih funkcija dolaz do izražaja)

NB! zakonski uvjet - podrazumijeva kaz. djelo i saznanje o počinjenju morning glory dr. odv. raspoložbe obavijest koji utvrđuju da je riječ o tome da je to kaz. djelo

prednost načela legaliteta kaz. progona

- 1. omogućuje jednako tretiranje građana u kaz. postupku (jer se protiv svake osobe, neovisno o njezinoj funkciji ili društvenom položaju, mora potresti kaz. postupak ako su ispunjeni zakonski uvjeti)
- 2. stvara povjerenje građana u kazne pravosuđe (objektivno postupanje prema svima značenja neodoljivosti i pouzdanosti od strane drž. odvjetnika)
- 3. pojačava generalnu prevenciju (jer su svi potencijalni počinitelji svjesni da će se protiv njih potresti kaz. postupak ako počine kaz. djelo)

prednost načela oportuniteta (svrhovitosti) kaz. progona

- 1. eliminiira (onemogućuje) vodeće kaz. progona a time i kaz. postupka u slučajevima kada ga ne treba voditi (u slučajevima u kojima je zbog (nevažnosti djela) BEZNAČAJNOG DJELA, kazneni postupak očito nepotreban)

upr: oduzimanje kutije cigareta
to je BEZNAČAJNO DJELO
i načelo oportuniteta rješava taj problem
prihvaćanje ← kod kaz. je to posebno regulirano BEZNAČAJNOG DJELA odredbama kaz. prava (čl. 28 KZ-a) (materijalno pravni ishitnut rješava procesni problem)

- 2. onemogućuje kazneni progon u slučajevima kod kojih bi vodeće kaz. postupka moglo izazvati, s aspekta drž. interesa, više štete nego koristi.

osigurava zaštitu državljanima (javnom) probitka
Jako bi kazneni postupak bio toliko probitku suprotan.

nedostatak — omogućava RAZLIČITO postupanje prema građanima (NEMA JEDNAKOSTI GRAĐANA PRED ZAKONOM)
načelo oportuniteta — koristi se za državu (dobro bit će!)
— omogućuje samovoljni tijela kaz. progona

— načelo svrhovitosti u našem kaznenom postupku:
č. 2. st. 3 ZKP-a " ... ako zakon ^{svrhovitost iznimka} države ne propisuje ..."

to znači da u nekim slučajevima, izričito odredbama zakonom, drž. odvjetnik unatoč postojanju zakonskih uvjeta, NEĆE BITI DUŽAN PODUZETI PROGON (to znači da ne mora ali može učiniti)
zakonom izričito navedeni (slučajevi) kada se primjenjuje načelo oportuniteta (slučajevi — kod kojih drž. odv. procjenjuje hoće li ili neće poduzeti kaz. progon (zakonska odredba → kod je uopće da ne mora se držiti kaz. progona.)

" ... ako zakon države ne propisuje, državi odvjetnik je dužan ... " → legalitet pravila
načelo legaliteta
prihvaćeno je uvijek kada zakon države ne propisuje

drž. odv. je dužan vršiti kaz. progon uvijek kada su ispunjeni zakonski uvjeti

iznimka — načelo oportuniteta (kod zakonom točno navedenim slučajevima)
slučajevi kod kojih se progon vrši sukladno načelu oportuniteta iznimke su od načela legaliteta
predviđene su različitim zakonskim odredbama

— U svim slučajevima načelo oportuniteta uglavnom primjenjuje drž. odvjetnik odlučujući o uvjetu kaznenog progona
Ali ovo načelo mogu primijeniti i neka druga državna tijela
upr: o davanju odobrenja za potretanje postupka protiv saborstva zastupnika koji učiva procesni imunitet odlučuje Sabor ili posebno saborsko tijelo. To tijelo postupajući prema načelu svrhovitosti odlučuje o primjeni procesnog imuniteta.

kod kojih se progov vrši sukladno načelu oportuniteta, iznimke su od načela oportuniteta

Zakonom izričito predviđeni slučajevi primjene načela surkovitosti

1. slučaj primjene načela oportuniteta kat. postupka
UVJETNA ODGOVA KAZNENOG POSTUPKA (čl. 184. st. 1) No

uvjeta je (rješenjem) drž. odvjetnika (rješenje o uvjetnoj odgovi)
i to ako su KUMULATIVNO ispunjeni točno 4 zakonu navedeni UVJETI (uvjeta odgođa uvjeta jako pod točno odredeni uvjetima)

- zakonom (kumulativno) utrodeni UVJETI:

1. za kaznu je djelo propisano novčanom ili kaznom zatvora do 3. godine => ako se radi o LAKŠIM KAZNENIM DJELIMA (među lakšim najlakša kat. djela)

2. ako postoji kod osuđjenika NIŠI STUPANJ KRIIVNE

postupak NIJE počeo (sve se dogodilo prije nego je počeo kat. postupak)
a štete posljedice sa aspekta javnog probitka ne nalazu kazneni progon (da se ne radi o težim posljedicama) djelo nema štetnih posljedica ili su one neznačajne

3. potrebno je da postoji prethodna suopasnost oštećenika da se odgođa kat. progon. => time će osuđjenik naknadu štete

- uvjet osuđjenika - popravlja je ili naknada štete

4. OSUĐJENIK se suopasno i priprava je da ispunji jednu ili više obveza (popravlja je ili naknada štete, uplata određene svote u korist neke javne ustanove, ispunjenje obveza zakonitoo udruživanja, epećenje od ovisnosti, obavljanje rada za opće dobro...)

potrebno je da postoji privola osuđjenika na ispunjavanje jedne ili više zakonom određenih obveza.

- Nakon ispunjavanja tih obveza drž. odvjetnik

također uvjetna odgođa zamjesuje rješavanje o obdavaanju kazne prije (čl. 184. st. 3)

dogovor na relaciji - drž. odvjetnik i osuđjenik

osudjenik mora ispuniti obveze

↳ ako se otvara dogovor nema kat. postupka (ispunjenje obveza eliminira kat. postupak)

a drž. odvjetnik - donosi rješenje o obdavaanju kazne prije.

2. slučaj primjene načela oportuniteta kat. postupka

svi slučajevi kod kojih je za kazneni progon

potrebno odobrenje nadležnog tijela (npr. kod IMUNITETA) (pe spocjebjirati je li progov u javnom probitku)

se postupak može primijeniti ako se dobije ODOBRENIJE nadležnog (državnog) tijela za vođenje kat. postupka

- to ODOBRENIJE -> se daje sa aspekta drž. probitka (s državnog aspekta -> državni interes)

daje se s aspekta načela oportuniteta (ako je to surkovito) (procjenjuje se je li progov u javnom probitku)

3. slučaj - ustupanje kaznenog progona stranca za

kazneni djelo počinjeno u RH u svojoj državi

ako se ona ne prohvi

drž. odvjetnik - ustupa kat. progon (odlučuje o ustupanju primjenom načela surkovitosti) (odlučuje o ustupanju primjenom načela surkovitosti)
↳ USTUPANJE KAZ. PROGONA (ZAMP - O) PORETKOM MEĐUNARODNOMI PRAVNOM POMOCI.
procjenjuje da li će se postupak osith kod nas ili neće (kriterij za procjenjivanje -> drž. probitak)

uvjet za ustupanje: 1) propisana je novčanom kaznom ili kaznom

zatvora do 10. god. ili se radi o kaznenom

djelu ugrožavanja javnog prometa (neovisnoo zaprijedeug kazni)

2) postoji suopasnost oštećenika (kaoo ako je državljanin RH) ili osiguranje za ujeov i imovinskoopravni zahtjev.

0 ustupanju odlučuje (primjenom načela surkovitosti)

- državni odvjetnik (do početka postupka)

- istražni sud na prijedlog drž. odvjetnika (tijekom istrage)

- sudsko vijeće na prijedlog drž. odv. (nakon početka prava rasprave)

4. slučaj - ugodna s tv. "POKAINIKOM" - (krvisti svjedok?)

okrajnici - tel. pečati
pokajali su se kao vrlo korisno sredstvo u borbi protiv mafije u Italiji, pa se odlučio Strako koristiti u slučaju krivnjara.

krvni svjedok problem
zakonodavac koristi taj ugovor

osoba koja je pripadnik ne zloćudne organizacije

KRVNI SVJEDOK

- svaki svjedok na temelju kojeg istražuje se može obavljati obdukcija ili obdukcija prethodna

spremni na suradnju sa sudom ili drž. odvjetnikom

- iznose podatke na temelju kojih se može utvrditi da je u okviru zloćudne org. počeo i teška kaz. djela

- izražava stalnu strah

- sporazum se sklapa samo s prvom (povećava učinkovitost kaz. postupka)

- daje iskaz koji ima veliku težinu
↓
traži se razmjer težina i važnost onoga što znači

izjavio glavni

- drž. odvjetnik RH može odustati od kaznenog progona pripadnika zloćudne organizacije ako je to razmjerno težini počinjenih kaznenih djela i važnosti istraž te osobe, važno za otkrivanje kaznenih djela i djelova zloćudne organizacije" (čl. 185)

→ Ovdje se radi o primjeni načela oportuniteta, da bi se, faktički, dao imunitet suučesnicima ne bili se oni kao tzv. "pokajnici" u svojstvu svjedoka mogli koristiti u borbi protiv organiziranog kriminaliteta?

- glavni drž. odv. RH (jedini ovlaštenik!) odbaci kazneni prijavu i odustane od kaznenog progona tijekom kaznenog postupka, ako postoji razmjernost težine počinjenih kaznenih djela s važnošću istraž počinjenih i to pod posebnim uvjetima.

1. ako postoji osnova za oslobođenja ili za ublažavanje kazne
2. ako se provede posebni zakoniti interesni postupak
3. ako se radi o pokajniku koji je počeo teška kaz. djela ili je sačinio organizator ili je poticao na počinjenje kako bi se pokrenulo kazneni postupak (a on prethodno ulogu pokajnika!)

5. posebni slučajevi primjene načela svikhovitosti u postupku prema maloljetnicima: 3. varijante na koje je odluci načelo oportuniteta

ako postoji osnovana sumnja da je maloljetnik počeo kaznelo djelo za koje je popisana novčana kazna ili kazna zatvora do 5. god., drž. odvjetnik može odlučiti da ne zahtjeva pokretanje kaznenog postupka ako zaključiti da to ne bi bilo svikhovito s obzirom na konkretne okolnosti, ravni život maloljetnika i njegovu osobnu svojstua (čl. 63. st. 1 ZSM)

→ ovakvu odluku drž. odv. može ujetovati popravkom ili usklađivanjem s te, uključivanjem u rad humanitarnih organizacija te liječenjem od ovisnosti, u kojemu će slučaju, tek nakon što maloljetnik ispuni obvezu, doneti konačnu odluku o nepokretanju postupka prema maloljetniku (čl. 64 ZSM)

Ako je maloljetnik kaznelo djelo počinio nakon pravomoćnosti odluke ili tijekom izvršenja kazne ili odgojne mjere, drž. odvjetnik ne mora uziti kazneli prijavu ako smatra da vođenje kaznenog postupka očito ne bi imalo svrhe s obzirom na težinu i karu djela i pobude iz kojih je počinjeno (čl. 65. st. 1. ZSM)

⇒ Ovlašt. je drž. odvjetnika da ne pokrene postupak ako smatra (PROJENA!) kako kaznelo postupanje ne bi bilo svikhovito.

ako dođe do (NAKON) izvestu drž. odvjetnika i osumnjiceuoga maloljetnika koji pokazuje spremnost da sukladno svojim mogućostima popravi ili nadoknadi štetu, da se uključuje u rad humanitarnih organizacija... UVJETNO SE ODGAĐA KAZ. PROGON - kad god nad. prosvjeduje uopće ⇒ centar za socijalni rad (čl. 64 ZSM-a) i a. odredba izlo. šteto postupku (ovlašt. da se uzetuo odgođi kazneli prijavu zahtuo sv. štete)

kriterij - interes zaštita maloljetnika (što mu koristi)

drž. odvjetnik → vrši PROJENU (a čim se vrši procjena radi se o načelu oportuniteta)

kad vođeno kaznelo PROJENA se nastoji u tome da li su ispunjeni zahtjevi uvjeta

**NACELA POVEZANA UT FUNKCIJU
 OBRANE I ZASTITU TEMELJNIH PRAVA
 OKRIUJENIKA**

- 1. NACELO PRAVICNOG POSTUPKA
- 2. NACELO ZASTITE OKRIUJENIKA - spada u načelo pravičnosti
- 3. NACELO RAZMJERNOSTI

- OBRANU vrši okrivljenik, a pomaže mu branitelj

a) NACELO PRAVICNOG POSTUPKA

- političko pravno načelo
- * u teoriji se postavlja pitanje jesu li neka načela važnija od drugih? Postoje => NADNACELA
- * jedno načelo je važnije od ostalih - koje je starije načelo KPP?
- POVIJEST -> najvažnije načelo je bilo NACELO TRAJENJA MATERIJALNE ISTINE
- DANAS -> se situacija mijenja - teorija pokušava smanjiti značenje načela trajenja materijalne istine i ojačati načelo pravičnosti.
- pokušavaju se uvesti novi elementi
- prilagođava se stav da nadnačelo trajenja mater. istine treba zamijeniti načelom pravičnosti
- načelo -> se usmjerilo kroz međunarodno pravo, a se kroz zakonodavstvo
- NACELO PRAVICNOSTI - se razvija kroz praksu Evropskog suda za ljudska prava
- dolazi sudac mora poznavati međ. pravo jer su odluke Eur. suda obvezne
- do nedavno su sudovi primjenjivali zakone, a sada primjenjuju pravni presedan
- > kroz praksu Eur. suda za ljudska prava i utjecaj anglosaksonskog prava

- koji sudovi moraju pratiti praksu Evropskog suda za ljudska prava
 (načelo pravičnosti je načelo pravičnosti)

! predmet Delcourt protiv Belgije, 1970.g.

NADNACELO -> utvrđuje pravne standarde određene međunarodnim i međunarodnim pravom koji utječu i na ostala načela

- > od načela trajenja mat. istine do načela pravičnog postupka
- > od inkvizicijskog prema akuzatornom postupku pod utjecajem i za nas obvezuju odluke Evropskog suda za ljudska prava

NACELO TRAJENJA MATERIJALNE ISTINE

- odnos FORMALNE I MATERIJALNE istine = KORESPONDENCIJNE TEORIJE
- ! Aristotel - skladnost najjeftinije i najbrže i one koja istinski postoji.
- ! utroškava je sudskim putem koristeći forme t. postupka
- u životu je važnije da ono što je utroškovo sudskom mesuolobu nije istina
- zakonodavac priznaje da može pogriješiti = **SUDSKA ZABLUDA**

- FORMALNA ISTINA - ono što je utroškovo na sudu
- MATERIJALNA ISTINA - ono što je utroškovo van suda
- ! ono što se zadržalo dogodilo u životu
- > ako se ne poklapaju -> **SUDSKA ZABLUDA**
- ! potrebno je da se poklapaju

POJAM NACELA TRAJENJA MAT. ISTINE

- ! unutar zakonskog (unijedinstvo za zakonodavca), a ka unijedinstvo tijela kao u postupku
- ! tijelo kao postupak ne može postupati po načelu trajenja mat. istine jer bi to dovelo do SAMOVLJE

- opasnost od ovog načela: izbacivanje iz klasifikacije
I. KRAPAC

- postoji stav da bi ovo načelo trebalo izbaciti iz čl. 47. EPJ-a No

↳ ovo načelo postoji i u našem pravu

↳ INEVITATORNA MAKSIMA - usvojena je za utrošavanje
maks. izdatke

- sud proučava pritužbu otkriveni
- ako pritužba klijent neće se roditi dokazni postupak

primjerke: u našem pravu od NAČELA TRAJENJA MAT. ISTINE (Kujiger)

- res iudicata

- ne bis in idem

- zabrane reformatio in peius

= težnja prema zaštiti prava građana u kaznenom postupku
pa se uvode akuzatorni elementi

↳ ovo je tendencija sadržih 30. pod.

- načelo TRAJENJA MAT. ISTINE se izražuje načelom pravčnosti

↳ odbacuju se akuzatorni elementi

↳ smanjuje se sigurnost kat. postupka, a povećavaju se prava građana

↳ smanjuju se intuitivni elementi

- dolati do reprivatizacije kat. postupka

- u akuzatornom postupku
  - sudac samo promatra
  - načelo intuitivne maksime
  - stranke same proučavaju dokaze
  - dozvoljava se sporazumjeranje strankama - ugovor

ODNOS NAČELA PRAVIČNOSTI I NAČELA

TRAJENJA MATERIJALNE ISTINE

zajedničko => oba se načela odnose na ZAKONODAVCA

↳ mora o njima voditi računa
prilikom pravno reguliranja
kat. postupka

premda predstavljaju različite slučaje koje
zakonodavac pravnim reguliranjem želi postići
(učinkovitost i zaštita temeljnih prava građana)

različito => NAČELO TRAJENJA MATERIJALNE ISTINE

↳ ne vrijedi za cijeli kat. postupak
(kada bi vrijedilo, forma ne bi imala smisla)

NAČELO PRAVIČNOSI POSTUPKA

↳ vrijedi i za cijeli kat. postupak jer 1. m je
↳ temelj temeljnija pravni propisi
(mada i jest drugo načelo)

NAČELO PRAVIČNOSI POSTUPKA

↳ načelo - MEDUNARODNOSI PRAVA
- BONACES ustavoo; kaznenog procesnog prava

primjenjuje se u KAZNENOM POSTUPKU, a posebno je
utemeljeno u praksi Evrop. suda za ljudska prava, ali s
uporištem i u propisima EPJ, a kojim se osiguravaju
temeljna prava građana u kat. postupku

↳ JEDNAKOST; RAVNOPRAVNOST

PRAVNE OSNOVE NAČELA PRAVNOG POSTUPKA

a) MEDUNARODNO PRAVO

Date No

čl. 6 st. 1 EKLP-a predviđa pravo svake osobe da "ustanovljeni nevinost i nepristrani sud

PRAVNO, javno i razumno roka

ispita njenu slučaj"

↳ OBVEZNA je direktna primjena ove konvencije od strane svih sudova

— primjer iz prakse Eur. suda za ljudska prava

↳ postupak iz 2006. g. vode protiv Turke i utročenje nepostojanja pravnog postupanja protiv turkog vode Ocalana — na vojnom sudu njegov branitelj nije imao pravo na vid u spis predmeta

— u praksi Eur. suda za ljudska prava NAČELO PRAVNOG POSTUPKA je dio temeljnog prava na sudsku zaštitu (obvezuje i naše sudove)

b) DOMAĆE USTAVNO PRAVO

čl. 29 st. 1. USTAVA RH "Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni nevinost i nepristrani sud PRAVNO i razumno roka odluci... o sumnji ili optužbi zbog kaznjivog djela"

USTAV čl. 25 — predviđa i pravo otkrivenika, preispitivati svjedoke čime prihvaća i pravilo o jednakosti oružja

c) DOMAĆE KAZNENO PROCESNO PRAVO

čl. 1. st. 1. ZKP-a propisuje da zakonska pravila osiguravaju:

- da nitko ne bude kažnjen (nema diskriminacije)
- da se postupak izrekne kaznenopravnog sankcija

istjucivo (zakonom su unaprijed tačno utroćeni pravni standardi utroćavanja krivnje i postupanja što obelodanjuje arbitrarlost)

↳ ne uprte predviđene zakonom

↳ temelju zakonom provedenog postupka pred nadležnim tijelom

SADRŽAJ NAČELA PRAVNOG POSTUPKA

a) JEDNAKO POSTUPANJE PREMA SVIMA

↳ nema (pasivne) diskriminacije po bilo kojoj osnovi

↳ ne može se netko osuditi jer je druge rase, vjere...

b) NEUTRALIZIRANJE ili barem bitno smanjenje faktičke

nejednakosti otkrivenika suprostavljenog državi

↳ stvarno kroz načelo zaštite otkrivenika

— na određene stvari DIREKTONI ODVJETNIK, a i za OKRIVLJENIKA

štoji BRANITELJ (ovisno o tome koliko ima novaca) može si priuštiti boljeg odvjetnika

— OKRIVLJENIKU se daju pravne mogućnosti veće od onih

koji ima drž. odvjetnik da bi se postigla ravnoteža

koji ne uvažavaju zbog različitog izbora branitelja (ovisno o mogućnosti)

c) RAVNOPRAVNI PRAVNI (PROCESNI) POLOŽAJ OKRIVLJENIKA

⇒ isto procesna prava kao i tužitelj su osigurana kroz ova procesna pravila:

- pravo uzročnosti stvarata procesnu radnju koja stvara i pravo suprostavljanja ⇒ KONTRADIKTORNOST (audiatur et altera pars) tijekom trajanja kaz. postupka

ZKP → prihvaćanje optužnika na g. raspravu (čl. 303. st. 3)

→ pravo izjavljivanja osuđujućeg prije odlučivanja o istražnom zahtjevu (čl. 201. st. 1)

- pravo poduzimanja svili radnji koje može poduzeti preduzeće
 tzv. jedinstart društva → otkrivanje (aktivna) distribucija
 ZKP → pravo strauaka da predlažu dokaze i razgledaju spise
 → jedinstart u pravima sapsiolijaruozitelja i (č. 57, 339) št. 1
 dr. odvjetika (č. 28. št. 1)
 → pravo protispitivanja (č. 29 št. 2 USTAVA RH)

- ostojanje barem minimumu prava obrane
 (minimum prihvaćen u maks. ESUP)
 → pravo na obavijest o prirodi i razlozima optužbe, te na odgovarajuće vrijeme za pripremanje obrane
 (ZKP → č. 4. št. 1, 237. št. 2, 288, 303 št. 3)
 → pravo na obranu i na branitelja
 (u tezim slučajevima i na besplatnog branitelja, te tumača)
 (ZKP → č. 376. št. 6-10, 314 št. 5, 297, 107 št. 2, 312 št. 1)
 → pravo na pobijanje privrstupne osude - Zg. 69
 (ZKP → č. 379, 412)
 → pravo na odvetu u slučaju nepravilne osude
 (USTAV RH → č. 25 št. 4, ZKP → č. 12, 494)
 → pravo na obratovan sudski odletu

- neupočetost uporabe nezakonitih dokaza
 ZKP → uacelna odredba č. 9. št. 1
 → izolirajuće dokaza iz spisa predmeta
 č. 78 št. 3, 291. št. 4
 he smije se doivjeti presuda na temelji nezakonitih dokaza

ZNIMKE OJ NACELA PRAVITENOG POSTUPKA

U NAJEM PRAVU → primjeri iz ZKP²⁰⁰⁹ No (č. 35)

- a) dovajenje odlete o sukabu uacelne bez uacelosti strauaka
- b) izolirajuće ualoga (kateuog) bez asuvijecika (č. 465)
 KALVENI NALOG - je pravuo nepriluatiju, ali je ipak upobedljiva
 - ostojrava brti postupale

ako postuje dovoljno jaki razlozi dr. odvjetik daje zahtjev za postupkom bez sukabe koje odreduje sud.

→ ako ulozite prigovor - postupak ponovo tece
- itvice se blaže katua pa ako ste postuili kat. djelo keete uloziti prigovor - NEMA POSTUPKA

- c) poduzimanje bitnih istraukih radnji bez uacelosti strauaka (č. 196)
 → moraju se odvali uaceliti, prije provodenja istrae.

- d) primjena mjera priremenog ograuicenja ustavnih prava i sloboda
 upr. tajno praćenje i teluicta, suimanje osoba i predmeta (č. 190-195)
 → oluoučava efikasnost

HEVIDI → prije pocetka kat. postupka policija vrši opće HEVIDE za sva kazucna djela

POSEBNI HEVIDI - za posebna teška kat. djela
→ široke ovlasti
→ porečava se efikasnost, te se smatjaju prava građala

tajno suimanje tel. razgovora → namtaj na temelju ljudska prava
→ rezultat takvoo tajnoo teluictog suimanja može se konuiri kao dokaz
- točno je odredeno koliko var se duoo može suimati, ali je potrebno rješecje istraukog suda
3 t4 uletca
= ograuičavajuće ustavnih prava

e) pravo istražnog suca da neposredno odbije dokazni prijedlog okrivljenika, ali ne i drž. odvjetnika
 ↳ suprotno je pravilo o jednakosti oružja čl. 140. st. 1.

ISTRAGA → stranke mogu istražnom sudu predlagati dokaze

↳ ako ISTRAGNI SUDEC ne prihvati prijedlog drž. odvjetnika

↳ UNEĆE od 3 suca odlučuje o tome

f) presuda bez obrazloženja → u SUMARNOM POSTUPKU ako stranke ne žaljuju, a pisano obrazloženje (čl. 460. st. 7)

↳ Zašto smo načelo pravičnog postupka koje je uvršteno u zakonodavca stavili među načela povezana uz fektivni obrat?

↳ ZAKONODAVAC mora u njihovim imple koji žaljuju

razuopravnost → a to znači da mora osigurati pravo u o ODLUKU.

b) NAČELO ZAŠTITE OKRIVLJENIKA

pojam načela — realizacija jednog od elemenata načela pravičnosti usmjerenog na otklon faktične nerazopravnosti okrivljenika

TEMELJNA POSTAVKA ovog načela — razuopravnost strauka

↳ PRAVNA RAZUOPRAVNOST, ali stvarna nerazuopravnost

↳ a okrivljenika ne stoji u isto ozirom posebnosti branitelj, a i za državnog odvjetnika stoji druga

→ država stvara razuopravnost nerazuopravnicu

dajući veća posebna prava okrivljeniku kako bi se dovelo u razuopravni položaj s državnim odvjetnikom

→ razuopravnost strauka putem propisa o

nerazuopravnosti — priznavanjem pogoduosti okrivljeniku

⇒ ovo načelo je sastavni dio načela pravičnosti koje se posebno ističe kao ⇒ POSEBNO NAČELO

radnjaj načela čine POSEBNA PROCESNA PRAVILA predviđena kaznenim procesnim pravom, a radi zaštite okrivljenika:

a) presumpcija okrivljenikove nevinosti

↳ povezano je ut — zaštitu okrivljenika — načelo pravičnosti

↳ kroz dokaza → NIJE na okrivljeniku (pa je njegova pozicija koja) u o OVLASTENOM TUŽITELJU

b) ne bis in idem (NE SUDI DVAPUT O ISTOJ STVARI)

pojam ↳ procesna pravila nastala u rimskom pravu po kojoj se kazneni postupak ne može voditi protiv neke osobe zbog kaznenog djela za koje je već bila osuđena i za koje je obavezana pravomoćna sudska odluka

PRAVNA NARAVA OVOG PRAVILA → kada postoji ONEMOGUĆNJE

VOĐENJE POSTUPKA = PROCESNA SIGURNJA Date No
(isto kao krivični zakonik uvijek kod načela legaliteta kat. progona - posljednj!)

CIJ (SVRHA POSTOJANJA) → PRAVNA SIGURNOST

- inkvizicijski tip kat. postupka - 3. presude

3. presuda → otpustaje ispod sudelja
(pravna nesigurnost otkrivenika
1 nema je u današnjem postupku
(2 presude su iste, a treća je drugačija)

→ ovo procesno pravilo je povezano s načelom traženja

mater. istine ⇒ IZNIMKA

ako ne možete pouzdano voditi
kat. postupak ne možete utvrditi istinu
↳ suprotnost načelu traženja mater. istine

c) zabranu reformatio in peius (zabranu izmjene na gore / lošije)

zajam

procesno pravilo po kojemu se, ako je falša izjavljena samo (isključivo) u korist otkrivenika, presuda se ne smije izmijeniti na njegovu štetu (d. 398)

- zabrana nastaje jednako ako je falša izjavljena

SAMO u korist otkrivenika

↳ odpuštanje na štetu otkrivenika nije moguće čak i ako se porodom iste utvrdi okolnosti zbog kojih bi se trebala izreći teža kazna (npr. umjesto kazne je utvrdila teža kazna)

SVRHA → omogućiti realizaciju PRAVA NA OBRANU

ako se žalite na presudu ne možete pogoršati vlastitu presudu zbog ovog pravila

- VIŠI SUD ne može povećati kaznu zbog ovog pravila

- oči ne mogu ovog pravila → nikada se ne bi uvažavala FALŠA

- Zabranu reformatio in peius se NE ODNOSI na FALŠU

DRUGOG ODVJETNIKA koja je izjavljena u ŠTETU otkrivenika

VIŠI SUD MOŽE izreći težu kaznu

ima APSOLOTNI KARAKTER

jednom nastala ta zabrana vrijedi do okončanja kaznenog postupka

1. presuda → 5. god. kazne zatvora zbog krade

OTKRIVENIK ulazi FALŠU 11. sudu koji utvrdi da je radi o istoj kradi (npr. zbog novih svjedoča) te donese odluku kojom ukida presudu i vraća je ponovo 10. sudu - opet presuda u 5. god.

u njegovu ŠTETU DR. ODVJETNIK; OTKRIVENIK 11. sudu ga osudi u 4. godinu.

je li povrijedena zabranu reformatio in peius? NISTE!

- jer je zabranu apsolutnog karaktera → nastaje u trenutku kada je otkrivenik ulazio falšu

→ kada zabranu jednom nastala nijedi do kraja, pa ova presuda od 7. god. ne vrijedi, već ostaje ona od 5. god. zatvora.

⇒ ova zabranu je IZNIMKA od načela traženja mater. istine

li ako žate za novu istinu ne možete tražiti nijetno utvrdenje

je prihvaćen zbog zaštite otkrivenika, njegovu prava na obranu

d) IN DUBIO PRO REO (u sumnji za otkrivenika)

pojmu procesno pravilo po kojem u slučaju sumnje (dvojbje) o postojanju krivice odlučuje sud o (u postupku) krivice odlučuje ovisno o interesu otkrivenika (č. 3. st. 1.)

↳ ovisno o tome što mu odgovara

↳ procesno pravilo povezano uz UTURĐIVANJE ŽIVJENICA

(povezano je uz — DEKATIVANJE — SLOBODNU OCIJENU ŽOKATA)

step nastanka → reakcija na odluku, absolutno abjektivna (intuitivni tip k.p.)

↳ obično je neprihvatljivo otpustanje ispod sudelja u drugoj polovici 19. st. kako bi se postigla pravna sigurnost (kao i pravilo ne bis in idem)

⇒ ŽIVJENICA ili postoji ili ne postoji

↳ ako je korist otkrivenika utvrđuje se da postoji,

a ako je na šteti otkrivenika onda se postojanje

e) identitet (istovjetnost) presude i optužbe

↳ PRESUDA mora odgovarati OPTUŽBI

pojmu procesno pravilo po kojem se ŽIVJENIČNI OPIS kaznenog djela u presudi ne smije razlikovati od živećničkog opisa kaznenog djela navedenog u optužbi (č. 367)

— prvo se utvrđuju činjenice, a onda se donosi pravna kvalifikacija

↳ sud je vezan živećničnim opisom u optužbi

ali se optužba može proširiti <↳ ne može ga se osuđiti za djela koja nisu navedena u optužbi iako je utvrđeno da je počinio i druga kaz. djela.

= u tom slučaju optuženik ne može braniti

jer ne zna za što je optužen

↳ time bi bilo povrijeđeno pravo na obranu

→ ako ovlaštenu tužitelj ne zna pravo sud je vezan živećničnim opisom, a ne pravnom kvalifikacijom (upr. supsidijarni tužitelj opisuje k.d. krađe, a u optužbi navode da radi za k.d. ubistva)

↳ sud sudi za krađu jer nije vezan za pravnu kvalifikaciju

→ vezano je i uz NAČELO AKUZATORNOSTI

(nema kaz. postupka bez zahtjeva ovlaštenog tužitelja)

⇒ RAZMJER ⇒ PRISILNA MJERA

Date

No

TEŽINA KAZ. DJELA

sukladnost mjera ograničavanja temeljnih prava i
sloboda predviđenih procesnim pravom težići
kaz. djela zbog kojeg se vodi kazneni postupak

↳ APSTRAKTNI RAZMJER

(zakonodavac predviđa duži pritvor
za teže kaz. djela)

sukladnost izrečenih mjera u konkretnom
slučaju — KONKRETNI RAZMJER

→ KUMULATIVNOST dvaju razmjera

↳ moraju se povezati da se dobije PRISILNA MJERA
u kaz. postupku

↓
MJERA PRITVORA

PRAVNE OSNOVE NAČELA RAZMJERNOSTI:

Date

No

a) MEĐUNARODNO PRAVO

• Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima
iz 1966. g.

↳ ratificiran od bivše SFRJ 1971. g., a prihvaćen s
retroaktivnim važenjem od RH 1992. g.

↳ zabrana predviđanja (i zakonskog!) većih ograničenja
temeljnih prava

↳ dozvoljava manja ograničenja

• Evropska konvencija za ljudska prava

↳ mogućnost prijevaja slobode samo pod određenim (razmjernim!)
uvjetima

↳ teže djelo — duži pritvor

b) UNUTARNJE PRAVO

• Ustav RH (čl. 16. st. 2) "Svako ograničenje sloboda i
prava mora biti RAZMJERNO nameni pothbe za
ograničenje u svakom pojedinačnom slučaju"

• ZKP

• ostali propisi

pr-ograničenja (a time i konkretni razmjerni!) za uporabu
sredstava prisile kao npr. tjelesne snage, palice, sredstava za
ustavažje i sl.

- ograničenja za uporabu vatrenog oružja prema osobama
(zakon o policiji)

c) NAČELO RAZMJERNOSTI

— od uvijek postoji u materijalnom kaznenom pravu ^{NU}

BECCARIA → kažnjavanje kazna mora odgovarati težini kažnjavog djela

→ KAZNA mora biti RAZMJERNA počinjenom
kažnjenom djelu → razmjernost DJELA i KAZNE

početno je s načelom proditeta

↳ nullum crimen, nulla poena sine lege

↳ kažnjeno djelo i sankcija moraju biti propisani
prije počinjenja kaz. djela

MJERE PRISILE koje se mogu primjenjivati u kaznenom postupku
moraju biti RAZMJERNE težini kaz. djela
zbog kojeg se vodi kaz. postupak

↓
pokazuje se zahtijevati otkrivenje, ka
bla mjere prisile ne traje dugo

RAZMJER između težine MJERE i težine KAZ. DJELA

↳ za lakša k. djela ⇒ ne treba pritvor

↳ za teža k. djela ⇒ treba pritvor

MJERA PRITVORA — postavlja se pitanje

presumpcije otkriveničke nevinosti ⇒ KRIVINA još nije
utvrđena, pa je problem
ako nevinu otkrivenički
stedi u pritvoru

↳ nevinost izučena o
počinjenju djela

PROBLEM = koje mjere ograničavaju temeljna prava

može se izreći nevinu osobu otkrivenički

zbog TEŽEG KAZ. DJELA, dok se neće izreći

KRIVOS OSOBI otkrivenički zbog LAKŠEG KAZ. DJELA

↳ gdje je razmjernost?

PRIMJENA NAČELA RAZMJERNOSTI U NAŠEM PRAVU

(primjeri; ali ne svi slučajevi)

navedeni u zakonu

a) točno određeni slučajevi (slučajevi razmjerni potrebama)

izdavanja naredbenog naloga (čl. 89. st. 1)

b) provode se mjera osiguravanja nazočnosti (čl. 87. st. 1)

c) provode se mjera opreza (čl. 90. st. 1) i jamstva (čl. 94. st. 1)

uvjeto odobrenja pritvora

d) razmjer visine jamčevine s konkretnim događajem

(elementi za procjenu razmjera

- težina djela
- osobe i obitelji prilikom
- imovno stanje

e) razmjer između pritvora i područnog kaz. djela, ocjenjivanje kazne i potreba trajanja pritvora (čl. 104. st. 3)

3. NAČELA POVEZANA UZ

FUNKCIJU SUDBIENJA

Date No

- AKUZATORNO (OPTUŽNO) I INKVIZICIJSKO (ISTRAŽNO) NAČELO
- NAČELO NEPOSREDNOSTI SUDSKE OCJENE DOKAZA
- NAČELO TRAZENJA MATERIJALNE ISTINE
- NAČELO SLOBODNE OCJENE DOKAZA
- NAČELO JAVNOSTI SUDSKE RASPRAVE
- NAČELO UJMNOSTI SUDSKE RASPRAVE

a) AKUZATORNO (OPTUŽNO) I INKVIZICIJSKO (ISTRAŽNO) NAČELO

u ovom kaz. postupak je ~~inkvizitivan~~ po sv. istaknutu oba elementa
 ↳ postavlja se pitanje 1) zaštita prava državljanika
 2) učinkovitost kaznenog postupka

VRSTE KAZ. POSTUPAKA:

① REKONSTITUIRANI KAZNENI POSTUPAK

↳ 4 faze: a) istraga

b) optuživanje

c) glavna rasprava

d) žalba

② SUMARNI (SKRAĆENI) KAZ. POSTUPAK

③ POSTUPAK PREMA MALOLJETNICIMA

1) REDOVITI KAZNENI POSTUPAK

a) ISTRAGA

Date _____ No _____

INKUZICIJSKI ELEMENTI:

↳ istragu provodi ISTRAŽNI SUDAC ⇒ INKUZICIJSKA MAKSIMA

čl. 209. - ISTRAŽNI SUDAC provodi istražne radnje
i) ket prijedloga strauaka (^{povećano uz učelo} ^{trajanja maksimale istine})

čl. 210 - ISTRAŽNI SUDAC ne mora prihvatiti
prijedlog strauaka
↳ ako prijedlog daje ⇒ DRŽ. ODVJETNIK - 9
istražni sudac se ne slaže ⇒ odlučuje UNECE

⇒ OKRIVLJENIK → može odbiti prijedlog

↳ ISTRAŽNI SUDAC ima pravo ispitivati OKRIVLJENIKA,
a OKRIVLJENIK ima pravo na zuteju (čl. 237. st. 2)

⇒ problem suprotstavljenih odredaba

↳ učina okrivljenika odgovara na pitanja (onaj tko je NEVIN → odgovara na postavljena pitanja)

↳ TAINOST istrage uz STRANAČKU JAVNOST (čl. 221. st. 5)

↳ pravo STRANAKA da budu
nazočne dok se vrše istražne radnje

ne i OPĆA JAVNOST
↳ samo na GLAVNOJ RASPRAVI
vetava je samo uz ol. raspravu
a ne i na tijek kaz. postupka

STRANAČKA JAVNOST
a ne OPĆA JAVNOST

- AKUZATORNI ELEMENTI:

1808. NAČELO AKUZATORNOSTI

Date _____ No _____

↳ nema istrage bez ZAHITJEVA ovlaštenog tužitelja
(ne može se pokrenuti kaz. postupak)
↳ nula je postojeće ZAHITJEVA ovlašt. tužitelja
- NEMA KUMULACNE FUNKCIJA

odl. 1808-9 ⇒ mora postojati ISTRAŽNI ZAHITJEV (čl. 200 st. 1)

↳ ako se od lijege odvatale
LOBLUVAU
ISTRAGE (čl. 213)

ZAHITJEV i RJEŠENJE

se moraju poklapati

Mora biti iste
Muzicija Nulje

↳ mora biti partaljeu odredaba
Konkretan → osoba
u odvatale → KAZ. DIELO (čl. 200 st. 3)

↳ ako ISTRAŽNI SUDAC
prihvati ZAHITJEV dahu-ri
RJEŠENJE O PRODUKOVU ISTRAGE
↳ mora biti totlu odredaba
protlu kapa te kod istrage i 29
bje. kaz. djelo

↳ ISTRAŽNI SUDAC može istraživati
samo ono što je naznačeno u rješenju

⇒ ISTRAŽNI SUDAC NE DEFAU
KLASIFIKACIJE RJEŠENJEM

RELATIVNA RAVNOPRAVNOST STRANAKA U ISTRAZI

- obje strauke mogu biti nazočne istražnim radnjama
↳ obuetau pozivaue
↳ IZNIMKA = istražni sudac može provesti radnju (čl. 211. st. 5) bez strauaka zbog opasnosti od odgode
- stranačko predlagauje istražnu radnju, ali su različite posljedice odluke o neprihvaćanju (čl. 210. 1)
- pravo strauaka na uvid u spis predmeta
↳ ugot. podnoženja zahtjeva ili istražne radnje
⇒ pravo brovitelja (čl. 68) i okrivljenika (čl. 164/5)
↳ zbog prava na obranu

- ako se otkrivjenik nalazi u pritvoru → moguća je ravnopravnost jer vas sudac može pozvati dok obavlja istražne radnje, ali ne mora => iako mora pozvati branitelja¹⁸

b) optuživanje

pravo AKUZATORNI ELEMENTI (inkviz. elem. NEMA!)

- OPTUŽBA mora biti precizno formulirana (č. 385(1) pisuće formulacija)
  - ↳ točno se zna čega se i zasto optužuje
- nije moguće nastaviti postupak bez optužnice (~~bez OPTUŽNICE NEMA NASTAVLA POSTUPANJA~~)
  - ↳ jer bi došlo do kumulacije funkcija, a to je suprotno uacely akuzatornosti
- pravo na pošteno suđenje (kontradiktornost) (mogućnost ulaganja prigovora)

c) glavna rasprava

- AKUZATORNI ELEMENTI (pretežu)
  - ↳ javnost raspravljanja (č. 309.st.1)
  - ↳ tijekom glavne rasprave ukazuje na postojanje spora između ravnopravnih strana
- ČITANJE OPTUŽNICE (tko i zbog čega je optužen)
  - ↳ određivanje spora predmeta (zašto se tko je optužen i zbog čega)
- IZJAVLJIVANJE OBRUČENIKA (ili se ne osjeća krivim)
  - ↳ 2 mogućnosti => KRIV ili NE → rasprava tezu drugom pravcu ^{do pi se osjeća krivim} _{provodi se dokazni postupak}
- DOKAZNI POSTUPAK (u njemu je izraženo načelo kontradiktornosti)
- KONTRADIKTORNOST - ako izjavi da je kriv (č. 350)
- GOVORI STRANAKA (č. 360)
  - ↳ zakonom je točno određeno redoslijed
  - ↳ pravo na posljednju riječ ima OKRIVJENIK
- ISTOVJETNOST PRESUDE I OPTUŽBE
  - ↳ Sud je vezan optužbom!
  - ↳ presudom se može osvrnuti samo ono što je navedeno u optužbi

→ NEPOSREDNOST prihtom uterivanja ČINJENICA

↳ dokazi u glavnoj raspravi se uorigj. dovodi u izvornom / originalnom obliku (da bi se bolje uterdile) (npr: ne može pročitati kopiju dokumenta, već treba priložiti original) ČINJENICE

- INKVIZICIJSKI ELEMENTI

↳ pravo istraživanja optuženika (č. 337.st.4) / sud ima pravo ispitivati optuženika / ima pravo na istinu

- REDOSLIJED →
1. DRŽAVNI ODVJETNIK
  2. BRANITELJ
  3. SUD

tijekom pripremanja za gl. raspravu može odlučiti da se između neki dokazi koji stranke nisu dale

→ aktivna uloga suda => PRESJEDNIKA VIJEĆA u gl. raspravi

↳ pribavljanje novih dokaza tijekom pripremanja glavne rasprave - tokom priprema za gl. raspravu i tokom gl. rasprave se može odlučiti za ispitivanje onoga što stranke nisu navele

↳ INKVIZICIJSKA MAKSIMA (č. 339.st.3)

2) SUMARNI (SKRAĆENI) POSTUPAK

! skraćeno
! i uga (specifične elemente) Date _____ No _____

koji postoje samo u slučaju a i c
i u redovnom postupku

isto POSEBNI INKVIZITORSKI ELEMENTI

- ! povećat efikasnost postupka
- UDRŽAJ kat. postupka (skratit vrijeme)
- ! time se povećavaju ovlasti osoba što vodi k. postupak

! glavna rasprava može se provesti bez učešća

OVLASTENOG TUŽITELJA (a to nije moguće u redovnom postupku)

- ! DRŽ. ODVJETNIK — uvijek!
- ! PRIVATNI TUŽITELJ — uopće kumulativno bit!
- ispunjena 2. uvjeta → da to zatraži
- da ne staj u sjedištu suda

— SUD će vršiti funkciju kat. progona (sudeći bez ovla. tužitelja)
(zato je to inkvizitorski element, a ne akuzatorni)

! KUMULACIJA FUNKCIJA

! glavna rasprava se može provesti bez učešća

OKRIVLJENIKA

- ! koji je u dohvatu državnih tijela
- uopće bit ispunjena 3. uvjeta → čl. 459. st. 3
- različito od kontumacije
- ! okrivljenik je u dohvat drž. tijela

KUMULACIJA FUNKCIJA

! SUD će morati voditi računa o funkciji suđenja
i o funkciji obrane

SUDAC POJEDINAC i ZAPISNICAR

- ! mogu donijeti presudu i preko kancle
- jer ne moraju biti nazočni ni — DRŽ. ODVJETNIK
- ni — OKRIVLJENIK

PRAVNO
MOGUĆE.

3. POSTUPAK PREMA MALOLJETNICIMA

POSEBNI INKVIZITORSKI ELEMENTI Date _____ No _____

^{ZSM čl. 45. st. 1} (drž. odvjetnik) je jedini OVLASTENI TUŽITELJ

- jedino se postupak prema maloljetnicima pokreće po službenoj dužnosti (OFICIJELNOST)
- zato nisu legitimirani supsidijarni i privatni tužitelji?
- ! zato što ih ne pokreće DRUŠTVENI INTERES
- postoji mogućnost da NEMA OVLASTENOG TUŽITELJA
- a da NEMA KAMUENOG POSTUPAKA!

! nema načelo
abstencije!

KUMULACIJA FUNKCIJA jer SUD može

! pokrenuti kat. postupak prema maloljetnicima

— mogućnost postojanja postupka suprotu volji drž. odvjetnika
(i akuzatornih!) odlukom suda ukoliko:

- drž. odvjetnik ne pokreće postupak jer smatra da nema osnova (čl. 62. ZSM)
- drž. odvjetnik odustaje od već pokrenutog postupka (čl. 76 ZSM)
! sud može nastaviti s kat. postupkom KUMULACIJA FUNKCIJA
- odustanak drž. odvjetnika zbog opreznosti (čl. 77 ZSM)

KUMULACIJA FUNKCIJA
(zato moraju
i akuzatorni)

— u postupku prema maloljetnicima se ISKLJUČUJE SAVNOST
! načelo tajnosti — INKVIZITORSKI ELEMENT (čl. 83. i ZSM)

— nevažnost suda prijedlogom drž. odvjetnika o
vrsti sankcije (kazna ili odgojna mjera)
(čl. 85. st. 1 ZSM)

NACELO NEPOSREDNOSTI SUDSKE

OCIJENE DOKAZA

je takvo načelo po kojemu se svi dokazi u kaznenom postupku moraju izvesti u originalnom (izvornom) obliku

2. početna elementa: 1. **IZUDBENJE DOKAZA** (utvrđivanje sadržaja)

2. **OCIJENA DOKAZA** (možete li ili nećete prihvatiti neki dokaz)

ne možete neposredno ocjenjivati dokaz ako do njega uistinu dođete neposredno

2. VRSTE dokaza: 1. **IZJAVI OSOBE**

iskaz ← svjedočanstvo, iskaz otkrivača, iskaz otkrivača } dokazek te osobe pred sud i saslušate ih

2. **ISPRAVE**

dođete čete original isprave

RAZLOZI ZA PRIHVATANJE NAČELA NEPOSREDNOSTI

① smogućak se uočiti zablude

eliminacija netočnih dokaza

veća je mogućnost zablude ako samo pročitate spis (inkvizitorski postupak), nego kada saslušate svjedoke, ispitanike...

② omogućuje se PSIHOLAIKA, a ne samo LOGIČNA ocjena dokaza

- **LOGIČNA OCIJENA DOKAZA** - nakon što ste izveli netočne dokaze

možete procjenjivati da li postoji logična povezanost

postoji i kada samo čitate spis, ali tada nije moguća

- **PSIHOLAIKA OCIJENA DOKAZA** - (kada neko gledate dok govori možete procjenjivati da li glumi...)

③ omogućuje se ispravak eventualnih pogrešaka

DOPUNSKA PITANJA - možete pitati nešto što je istraživač sudac preostao

* o neposrednosti smo već govorili o okviru akvatorij hpa k. postupka.

NACELO NEPOSREDNOSTI U NAJEM KAT. POSTUPKU

ODREDBE ZKP-9 kojima se prihvaća ovo načelo:

↳ obično ispituju otkrivača na glavnoj raspravi i pitaju dovodite, ali ne zbog prava na obranu

↳ obično ispituju svjedoke i ispitanike na glavnoj raspravi

↳ kontinuirano održavaju glavne rasprave

↳ da ne bi pratio previše vremena, pa da sve zaboravite pa da morate čitati spis
↳ bolje je kada se svega neposredno sjeća

ne mogu se samo pročitati, uvijek iskazi daju stvarnu sliku.

PREKID GLAVNE RASPRAVE (do 8 dana, čl. 328. st. 3)

↳ postoji ako je izvedu dva razlita protiv mođe od 8. dana

(upr. kraj je radno vrijeme, pa dadi do prekida rasprave) koja će se nastaviti u roku od 8. dana

NB! nije isto što i prekid rasprave

ODGODA GLAVNE RASPRAVE - do 2 i preko 2 mjeseca

SASTAV VJEĆA (čl. 327)

zakonodavac pravi ratiku u:

1) ODGODI do 2 mjeseca

↳ sudsko vijeće MOŽE NASTAVITI kao i kod prekida, ali pravno je moguće i da počne ISPOČETKA

2) ODGODA preko 2 mjeseca

↳ glavna rasprava MORA početi ISPOČETKA

- ako je došlo do PROMJENE SASTAVA VJEĆA

↳ gl. rasprava MORA početi ispočetka

DOPUNSKI SUC

↳ postoje obično kod predmeta koji su ključni, optuži

- suci koji nisu članovi vijeća, ali sudjeluju na raspravi

od početka pa ako dade do promjene sastava vijeća oni

izvijeku ovog sucu koji je otpao

↳ JTI JE NAČELO NEPOSREDNOSTI

- rokovi ±9 - ODJAVLJIVANJE PRESUDE (odmah ili do 3. dana)
čl. 373. st. 1.

- PIŠANJE I OTPREMU PRESUDE (u tjedan dana)
čl. 375. st. 1

15
+

- dopisi se podnose u izvorniku (u originalnom obliku)

IZNIMKE OD NAČELA NEPOSREDNOSTI

određuje glavne rasprave bez nazočnosti OKRIVJENIKA (bez iskaza)

- kod KONTUMACIJSKOG POSTUPKA (čl. 322 st. 5)
  - 2. uvjeta: bijeg ili nedostiznost osobito važni razlozi
  - ! okrivljenik ima pravo da ostvari ponavljanje k.p.
- ako je zapiječenog NOUČANA Ili KAZNA ZATVORA do 5 godina
  - uvjeti: - OKRIVJENIK je ujedno protivnik
  - iznio je obranu
  - a može očekivati izricanje blaže sankcije (do 6. mjeseci)
- uz čitanje iskaza okrivljenika iz istrage, ako se razlikuje od iskaza u glavnoj raspravi (čl. 352. st. 1)
- čita se iskaz ^{svjedoka} ^{vjestača} ^{suoptuženika} ^{osudjenika} (čl. 348. st. 1)

isto ALTERNATIVNO

- veća je vjerojatnost pogreške sudske odluke
  - ! u slučaju smrti, bolesti, starosti ispitanih ili iz drugih važnih razloga
  - ! ako ispitani iz zaključnih razloga odbijaju iskazivati na glavnoj raspravi
  - ! ako je ispitnik ispitan izvan rasprave sukladno odluci čl. 322 st. 4
  - ! ako su stranke suglasne da se iskaz čita (IZNIMKA - bez suglasnosti stranke - nije naknadno predložljivo)

ZNACENJE NAČELA NEPOSREDNOSTI ZA ŽALBU - SVEOBHVATAN PRAVNI LUK

(žalbeni razlozi su različiti)

- 1) zbog bitnih povreda odredaba
- 2) kaz. postupka (povijetku je t.p.) zbog povreda KAZNENOS TATONA (i med. t.p.)
- 3) zbog pogrešno ili nepotpuno utročenog okrivljeničkog iskaza
- 4) zbog odluka suda o kaznenopravnoj sankciji

↳ povezano je s NAČELOM NEPOSREDNOSTI

- samo kod ovog žalbenog razloga → ne može se praviti isti postupak kao u prvostupanju, već ako ga želi praviti mora

- 1) ponovno voditi glavnu raspravu (rijetko)
- 2) mora ukinuti presudu i predmet vratiti natrag 1. sudu

! ne može dojeti novu presudu jer bi provede nove rasprave

NACELO SLOBODNE OCIJENE DOKAZA

(sud pritikom utvrđivanja činjenica nije vezan pravim propisima koji bi određivali ujednost pojedinu dokaza)

(suprotstav FORMALNOJ / ZAKONSKOJ dokaznoj teoriji
u zakonu se nalaze odredbe koje govore o tome koliko i kakvih dokaza mora postojati da bi se neka osoba osudilo)

- utvrđuje činjenice nije povezano uz točno određene dokaze
SLOBODNA OCIJENA DOKAZA KOD NAS

č. 8 st. 2 "... pravo suda i drž. tijela ... da ocjenjuju postojeće ili nepostojanje činjenica nije vezano posebnim formalnim dokaznim pravilima ..."

č. 368 st. 2 "... sud je dužan saopćiti odjekiti svaki dokaz pojedinačno i u svjetlu ostalih dokazima te na temelju takve ocjene izvesti zahtjevak je li neka činjenica dokazana ..."

IZNIMKE od SLOBODNE OCIJENE DOKAZA

(primjena FORMALNE (ZAKONSKE) TEORIJE kod NAS:

u nastala je u inkvizicijskom t.p. da bi se opravdalo inkvizicij
primjenjuje se i danas u ovim slučajevima:

a) dokazuje činjenice isključivo PRAVOMOĆNOM PRESUDOM

upr: počinjuje kaz. djela sudionika u kaz. postupku
lupr. suca kao razlog za obuvu postupka (č. 422 st. 2)

(saznali ste da je sudac prihvatio svjedočanstvo, a niste osudili)

- nebate podnijeti kaz. prijavu drž. odvjetniku protiv suca i nebahtekati pravomoćnu presudu da bi dokazali činjenice.

IZNIMKE od SLOBODNE OCIJENE DOKAZA

pr. kazneno djelo suca, ali u slučaju ujednost suca Date No

može se dokazivati na bilo koji način, a ne samo pravomoćnom presudom (upr. saznanje suca...)

~~... presuda ...~~ opet sloboda ocjene dokaza

b) dokazuje činjenice isključivo MEDICINSKIM UJETAČENJEM, a ne i drugim dokazima

pr. - dokazuje utroka smrti (č. 275 st. 1)
- postojanje trovanja (č. 279)
- kralje tielauila djeteta (č. 280 st. 1)
- ubojinstvo i svaguje ubojinstvo otkriveno (č. 281 st. 1)

c) dokazuje ranije osuđivanosti otkriveno radi primjena materijalno pravnih odredaba (č. 56 st. 2. kt.)
moguće je samo temeljem podataka iz kaznene evidencije (č. 86 st. 1 kt.-a, i č. 171 st. 1)

Postoji li apsolutna sloboda ocjene dokaza?

↳ da sud utvrđuje činjenice kako hoće
~~... presuda ...~~ ali je vezan ~~... zakonima ...~~
sud = nema apsolutnu slobodu ocjene dokaza.

↳ KRITERIJ RAZBORITOSTI

(v. KRATAC) (vezan je načiniu koji su prilikom procjenjivanja opće prilučeni)

NACELO TRAZENJA MATERIJALNE ISTINE

Uziti - 'MATERIJALNA ISTINA' - d.p.s.1 -> MATERIJALNA OBRANA
l ovo što se stvarno dogodilo

FORMALNA ISTINA

l ovo što se utvrdilo na sudu, makar ne odgovara stvarnom događaju

MATERIJALNA OBRANA - je povetaka s mat. istinom

l je pojma koji pokriva osvetu (kvalitetu) i sigurnost

da prilikom utvrdjivanja činjenica utvrdjuje one činjenice

koje idu u korist, ali ne šteta obratnicima

-> zakonodavac kako se u pravici ne bi propisivale forme koje otežavaju utvrdjenje materijalne istine

- postoji teorijski stav da ovo načelo ne treba predavati studentima

ALI -> treba postojati u kaznenom postupku

l ograničeno je bitavim uzimom FORMI koje zakonodavac ne smije prestati

=> ovo načelo ~~NE UVIJEDI ZAŠTITE~~ kaznenog postupka

l jer da uvijedi ova tijela bi mogli raditi što god hoće

=> ovo načelo je povetako sa svim načelima, ali je najviše povetako s inkvizicijskim tipom kaz. postupka

l ovo načelo daje velike ovlasti sudu = više inkvizicijskih elemenata

- okrivljeniku se daje više prava kako bi se osigurala ravnoopravnost

NACELO ZAŠTITE OKRIVJENIKA

l faktički je suprotno načelu traženja materijalne istine

- zakonodavac želi osigurati ravnoopravnost, ali i

UTVRĐENJE ISTINE - NACELO MAT. ISTINE - ~~uvijek je u~~ ^{ETIKETNO}

uvijek je prema ZAŠTITI PRAVA OKRIVJENIKA u kaz. postupku

NACELO TRAZENJA MATERIJALNE ISTINE

U NAJEM KAZNENOM POSTUPKU

Date No

zakonske odredbe kojima se ovo načelo prihvaća:

a) ~~odredbe o~~ (slobodnoj ocjeni dokaza) (d.p.s.2)

- ~~sud~~ - slobodno ocjenjuje dokaze

- ako prihvatit načelo slobodne ocjene dokaza prihvatili ste

i načelo traženja mater. istine (kroz slobodnu ocjenu dokaza utvrdjuje se mater. istina)

- ~~HNIMKE~~ načela slobodne ocjene dokaza su suprotnost načelu traženja mater. istine

b) odredbe o inkvizicijskoj maksimu

l ovlast suda da sam utvrdjuje činjenice (dokaze) neovisno (bez obzira) na prijedlog stranke
l ovo je neslučajno i nezastupiti tip k.p. jer to smanjuje objektivnost suda.

je u funkciji načela traženja mater. istine

inkvizicijska maksima prihvaćena je kod nas odredbama:

• Istražni sudac provodi istražne radnje i del prijedlog stranke (d.p.209)

• tjeckom pripremanja glavne rasprave predsjednik vijeca odlučuje o pribavljanju novih dokaza za glavnu raspravu (d.p.304.st.3)
l nije oetsu prijedlozima stranke

• Vijec (povekad i pojedinac) na glavnoj raspravi može odlučiti o izvođenju dokaza koji nisu predloženi ili od kojih je predlagatelj odustao (d.p.339.st.3)

• Vijec na gl. raspravi odlučuje o prijedlogu za dopunu dokaznog postupka (d.p.357)

* u SAD - nema inkv. maksime

l povećava se objektivnost suda, ali se mogu utvrdjavati samo činjenice koje su predložene.

c) odredba o ^{po zakonu} ~~oblici pravne okolištava~~ (č. 337. st. 6.)

osiu ako je ova POTPUNO i SUKLADNO pribavljenim dokazima (novost u aspeku k.p.)

↳ tada se utvrđuje samo dokazi važi za odluku o kazni

- OTEGOTNE } OKOLNOSTI - utječu na visinu kazne u tom konkretnom slučaju (poputski mater. kas. pravo)
- OLAKOTNE }

d) odredbe kojima se prihvataju ishodi beneficium novorum

prihvataju se too instituta je realizacija postupka mater. kazne i istine

↳ blagodati iznatejuja novog

- omogućuju otkrivanje novih činjenica i novih dokaza kao postupka

- prihvaćaju se i kod nas → u funkciji je načela traženja materijalne istine

• novi dokazi prijedlozi mogući da završetka glavne rasprave (č. 339. st. 1.)

uz ograničenu mogućnost suda da ih odbije (č. 339. 4.)

• novi dokazi mogu se iznositi i u FALBI (č. 382. 4.) osim kod POTPUNOG PRIZNANJA - IZNIMKA!

↳ tada se mogu iznositi samo dokazi važi za odluku o kazni

↳ ne mogu se iznositi novi dokazi

aktuatorski elementi - ako je netko potpuno priznao postaje se kas. djelo ne može iznositi nove dokaze...

• novi se dokazi mogu predlagati i u raspravi pred 11° sudom (č. 394. st. 4)

• novi su dokazi prijedlozi mogući i nakon PRAVOMOCNOSTI asudujuće presude

↳ neovisno o ikakvom roku → UVIJEK (nove činjenice se mogu utvrditi uvijek, i shvaća se može utvrditi neovisno o roku)

ovi slučajevi su uopće i za vrijeme kada možete izajeti nove činjenice

e) odredba o priznanju istine (PRETTIČASNOVA PATANLUN)

↳ pitaju koje treba prethodno riješiti da bi se mogla završiti glavna stvar

omogućuje sudu da odlučuje i o pitanjima za koja nije nadležan.

- kaduci sud prethodno pitanje može riješiti bez obzira da li je o njemu nadležno tijelo već donijelo odluku (ovlast KAZNENOG SUDA → može izmijeniti odluku)

IZNIMKE od NAČELA TRAZENJA MATERIJALNE ISTINE

↳ ponekad se i prekace načela traženja materijalne istine da bi se zaštitila prava otkrivenika

↳ nastojanje da se neravnopravnošću stvori ravnopravnost

↳ OTKRIVENIK dobiva veća ovlasteuja u kas. postupku pa se prekace načela traženja mat. istine

a) he bis in idem - NE DVA PUT O ISTOJ STVARI (č. 11. st. 1.)

↳ nekoga koga ste već osudili ne možete više suditi

iako imate nove dokaze

↳ suprotno je načelu traženja mat. istine

↳ usuglasi se u zaštiti prava otkrivenika u kas. postupku

b) zabranu reformatio in peius - ZABRANA IZMJENE NA GORE

↳ 11° SUD može utvrditi činjenice koje bi utjecale na dokazanje druge presude, ali je ne može donijeti jer bi to bilo u štetu otkrivenika

c) kada se neke činjenice mogu dokazati samo PRAVOMOCNOM PRESUDOM

- FORMALNA DOKAZNA TEORIJA

↳ suprotno je slobodnoj ocjeni dokaza pa je i suprotno načelu traženja mat. istine

pr. k.d. SUCA → samo se pravomocnom presudom može dokazati da je počinio kas. djelo i tražiti

d) identitet presude i optužbe (č. 367. st. 1)

! sud ne može nekoga osuditi za djelo za koje nije optužen^{no}

- sud je uetaju optužbom
- štite se prava okrivljenika u obranu

NACĀLO JAVNOSTI SUDSKE RASPRAVE

javnost - ne postoji tijekom celovog kat. postupka
već samo u jednom njegovom dijelu

↳ ~~ne postoji u celovom postupku, već samo u jednom njegovom dijelu~~
~~obstaju situacije kada su prostorne mogućnosti mogu biti~~
~~posebno na glavnim i važnim procesima i u medijima~~
~~izvanredno i izuzetno~~

ELEMENTI POJMA NACĀLA JAVNOSTI:

- 1) uaprijed neodredene osobe
- 2) prostorne mogućnosti
- 3) pravo iznošenja (i u medijima)

uatauak - uetaju je ut. ~~FEJERATORM~~ TIP kat. postupka
↳ postupak JAVAN!

Inkvizit tip - postupak TAJAN

↳ nema javnosti u inkvizitorskom kat. postupku

MJEŠOVITA KAT. POSTUPAK

↳ dio postupka je JAVAN

↳ dio postupka je TAJAN

danas je istrao tajna, ali postoji

STRANACĀLA JAVNOST → u istrati

↳ istrati mogu biti STRANCI i
NJEIIN BRANITELI

UOĆAJ NACĀLA JAVNOSTI SUDSKE RASPRAVE

- ↳ nadzor javnosti nad radom sudova (da objektivno vodi postupak)
- ↳ javnost predstavlja kočnicu manipulacijama kat. postupkom
- ↳ objektivni sudski postupak djeluje na javnost
↳ generalno preventivno učincuje
↳ javnost

nedostatak NAČELA JAVNOSTI

(negativni efekt)

! SUJEDOCI ponekad postanu glumci - ne govore sve

- postoji teorija da bi otkrivenik mogao zatražiti tajnost (zbog presumpcije otkrivenikove nevinnosti može zahtijevati da se istjerci javnost
- takve odredbe nema u zakonu

RAZLOZI ZA PRIHVATANJE NAČELA JAVNOSTI

- 1) PRAVNI
- 2) POLITIČKI - putem kojeg se ostvaruje kontrola nad pravosuđem

predviđa se - GRADJANIM PRAVIMA čl. 119. st. 1

MEĐUNARODNIM PRAVIMA

- ↳ Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima
- ↳ Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava

NAČELO JAVNOSTI KOD NAS

! pojavu je širi od nativa → javnost se ne odnosi samo na sud

(rasprava) već se odnosi i na dio

participira pred 1. sudom i ut

proglašuje presudu (ako se provodi rasprava, ali je to ijetko)

odredbe o primjeni načela javnosti:

a) netočnost puvoljetnih osoba na gl. raspravi

! imaju pravo sudjelovati i pratiti glavnu raspravu

! maloljetnici su isključeni

televizijsko snimanje glavne rasprave (samo ut posebno odobrenje)

! potrebna je odobrenje predsjednika ŠPANIJSKOG SUDA (za fotografsko snimanje)

ili VRTIČNOG SUDA (za ostala snimanja, osim tiskovog)

→ OBRAVA može vrhati tiskovno snimanje bez dozvole (čl. 316. st. 4)

b) javnost na SJEDNICI VNEČA 11° SUDA (čl. 391. st. 5)

c) rasprava pred 11° sudom (čl. 395)

Date

No

VRNEME PRIMJENE NAČELA JAVNOSTI

~~! zahtijevaju od glavnog raspravca~~ (čl. 310. st. 1)

~~! ODLUKA PRAVILNO ZA ZAŠTITU JAVNOSTI~~ (čl. 326) (čl. 365. st. 1)

IZVJESKA → postupak isključuju javnosti

- (ODLUKA O ISKLJUČENJU JAVNOSTI)
- potrebno je provesti postupak za isključivanje javnosti
- pa službenoj dužnosti (oficijelni) ili na

predlog stranke, ali uvijek nakon ispitivanja stranke o okolnostima (otom pitanje)

! ne traži se suglasnost već je potrebno samo prethodno pitati stranke

ISKLUČENJE se odnosi na:

- 1) DIO RASPRAVE - sud mora upotrijebiti stranke ako je sve što cijla službeno tajna
- 2) CJELU RASPRAVU

→ potrebno je upotrijebiti stranke da je odavanje tajne katereu djelo (čl. 305 kt-9 - povreda tajnosti postupka)

čl. 351 kt-9 - odavanje službene tajne
→ obujitica je ZALBA na rješenje
! odlučuje VST-SUD

RAZLOZI ZA ISKLJUČENJE JAVNOSTI

↳ IZNIMKE od načela! (čl. 310)

- određeni su ALTERNATIVNO (dovoljan je bilo koji)

- zaštita sigurnosti i obrane RH
- čuvanje tajne
- čuvanje javnog reda i mira
- zaštita osobnog ili obiteljnog života otkrivenika, oštećenika i drugih sudionika,
- zaštita probitaka maloljetnika
- postupak prema maloljetnicima (čl. 83 ZM)

OGRANIČENJA PRILIKOM ISKLJUČENJA JAVNOSTI

↳ IZNIMKE od IZNIMAKA!

a) u odnosu na OSOBE

isključuje javnosti nikada nije upravljeo u9 ^{stranke oštećenika zastupnike branitelja}

b) u odnosu na PROCESNE RAZMJE

isključuje se nikada se odvori u9 objavu presude
nikada ne može doći do isključenja javnosti

⇒ UDALJENJE s glavne rasprave → NJE ISKLJUČENJE JAVNOSTI

(čl. 316. st. 2, čl. 317)
kupi ako netko više ka raspravi - dolazi do udaljenja a ne isključenja javnosti jer svi drugi mogu ostati

NAČELO UJEDNOSTI JUDSKE RASPRAVE

↳ UJEDNOST znači je dokazni

u9 uaciu da svatko može čuti o čemu je radi

↳ u funkciji je tekli drugi načela

RAZLOZI ZA PRIMJENU NAČELA UJEDNOSTI:

1. NEKA NAČELA UJEDNOSTI JE NE MOŽE REALIZIRATI

NAČELO JAVNOSTI

↳ omogućava primjenu načela javnosti

2. POKRETE U PRIMJENI NAČELA KONTRADIKTORNOSTI

↳ dopje se mogućnost stranci da kaže suprotno, kontradiktorno

RAZLIKOVANJE OD NAČELA NEPOSREDNOSTI

↳ NAČELO UJEDNOSTI MOŽE POSTOJATI I BEZ NAČELA NEPOSREDNOSTI

↳ nije neposredno kada se glasuje ota koje svjedočenje
↳ to je načelo javnosti, a ne neposrednosti

NAČELO UJEDNOSTI KOD NAS prema odredbama o:

a) čitanje optužnice (čl. 336. st. 1)

↳ zbog NAČELA JAVNOSTI
↳ OPTUŽBA je mora pročitati u9 glavnoj raspravi

↳ čita je onaj tko ju je napisao → DRŽAVNI ODVJETNIK

↳ GLAVNA RASPRAVA ZAPOČINJA ČITANJEM OPTUŽNICE, a zatim PRESUDOM

b) dobitak postupka → o pravnom rješenju (čl. 360)

c) navršavanje zapisnika uz glasovni diktiranje (čl. 71. st. 3)

↳ predsjednik vjeća diktira glasno da bi svi mogli čuti

d) izricanje presude javnosti (čl. 373. st. 2)

e) drugostupanjskoj raspravi - usmeno izvješće suca izvjestitelja
↳ rijetko (čl. 394. st. 1) ^{usmeno čita suca izvjestelja}

f) o čitanju zapisnika glavne rasprave (čl. 394. st. 2)

↳ usmeno - svi koji su nastali mogu čuti

V. DIO: O ČINJENICAMA U KAZNENOM

POSTUPKY

Date No

XXXIII. poglavlje: PROCESNE RADNJE

pravovodjavi, FORMALNI način kojim se utvrđuju činjenice

SU FORMA za utvrđivanje činjenica! (povezanost procesnih radnji i činjenica)

- pojam PROCESNE RADNJE: definicija - 3. KUMULATIVNO ispunjena elementa
  1. JUDICIJALNI
  2. PRAVNA REGULIRANOST (odredbama ZKP-a)
  3. PRAVNI UČINAK

- sud najviše vrši PROCESNE RADNJE

(je najaktivniji jer je prihvatila inkvizicijska maksima koja oblaže sud da po službenoj dužnosti i neovisno o prijateljstvu istraži utvrđuje činjenice koje su za njega značajne)

FORMA PROCESNE RADNJE

(zakonom je određeno na koji će se način neka radnja vršiti)

li je svoj svrhu: FORMA = PRAVO

(u momentu kada ukinete forme nemate pravo i omogućavate samovolju)

- u toku određenog broja slučajeva (PRAKSE) utvrdila se način koji je najbolji (cilj: prihvatljivat najbolji način)

- ZAKONOM je točno određen način koji se smatra najboljim

- FORMOM - se zahtijevaju temeljna prava

upr. pravo na život, pravo na obranu, osigurava ZAŠTITU TEMELJNIH PRAVA ČOVJEKA!

POUREDA FORME

pravne posljedice koje se odnose na OSOBU

pravne posljedice koje se odnose na RADNJU

neka postojati kontinuitet održavanja glavne rasprave
VRIJEME vršenja procesne radnje

PROCESNA RADNJA se mora izvršiti u određenom vremenu

pravilo - TIJEKOM POSTUPKA

iznimka - IZVAN POSTUPKA!

upr: Hitna istraga radnja - vrši se prije nego je počeo kazneni postupak

bitno je odrediti vrijeme vršenja procesne radnje
cilj: omogućit brzo vršenje (okončanje) kaz. postupka

- pojmovi poveznici ut. vrijeme vršenja procesnih radnji

ⓐ ROK (vremensko razdoblje)

vrste: zakonski i sudski i jedni i drugi su određeni ZAKONOM
a ratika je u tome što sud može produžiti, a zakonski roko - ne mogu produžiti

računava se (sat, dan, mjesec, godina) (ZKP čl. 82 i 85)
početak roka - PRVI NAREĐNI DAN nakon što je završena procesna radnja

ⓑ ROČNICE (termini, točno određeno vrijeme)

ⓒ POUVRAT U PRIJATNIJE STANJE (čl. 84-86)

opći pravni institut koji predstavlja PRAVNO SREDSTVO

- ovaj institut se ograničeno primjenjuje u kaznenom postupku

- nastoji se ograničiti
suprotno je načelu traženja materijalne istine

- dvostruko ograničuje kada može koristiti povrat u prijatnije stanje
PRAVILNO → vrjedni samo za otkrivenika ako je propustio rok za žalbu. (izjavljivanje žalbe ali iz opravdanih razloga)

IZNIMKA → ¹ povratu tužitelj ako je odsutan s glavne rasprave

→ ² oštećenik koji zbog odsutosti nije postao supsidijarnim tužiteljom

Moraju kumulativno biti ispunjeni 2 uvjeta za primjenu:
povrata u prijašnje stanje:

Date No

- ① MATERIJALNI UVJET → postoji opravdani razlog za propuštanje roka, ako NEHA KRIVNJE na strani osobe koja traži povrat
- ② FORMALNI UVJET → pridržavanje roka za traženje povrata u prijašnje stanje može se kačiti u roku:
subjektivni rok → 8 dana
objektivni rok → 3 mjeseca

MJESTO vršenja PROCESNE RADNJE

pravilo → PROCESNA RADNJA se vrši pred tijelom koje vrši kat. postupak u sjedištu suda u gorištju

iznimke → npr. imate svjedoka u bolnici u Zagrebu

↳ UNUTARNJA PRAVNA POMOĆ

↳ vršenje procesnih radnji → vrši drugo ISTOVRNO

DRUGO TIJELO
(npr. istraeni sudac u Zagrebu ispituje svjedoka putem FAMOLNICE)

POJAM I VRSTE ČINJENICA

pojave ČINJENICE — mogu biti vrlo različite, kao i one

No

sve što se događa u stvarnosti je činjenica

↳ svaka pojava (događaj) u stvarnosti je ČINJENICA

↳ najveći broj činjenica nije važna za kat. postupak

(npr. da je dan vedar, da je "Hajduk" prikl. Hrvatske u ugovoru...)

↳ činjenice važne za kat. postupak su one koje su važne za kat. postupak

↳ utvrđuju se one činjenice koje su važne za kat. postupak
↳ za koje sud želi saznati
↳ za koje je postojala primjena prava tijekom kat. postupka

VRSTE ČINJENICA:
(3 vrste)

PRAVNO RELEVANTNE ČINJENICE

su one činjenice za koje postoje vetuje određene pravne učinke

↳ pojave u stvarnosti koje u postupku treba utvrditi da bi se moglo primijeniti pravo

3. elementa: → POJAVA U STVARNOSTI
→ UTURBIVANJE U POSTUPAK
→ cilj: PRIMJENA PRAVA

dijelimo ih na — materijalnoopravne relevantne činjenice
↳ procesuopravne relevantne činjenice
(npr. propuštanje roka za žalbu — presuda postaje pravno relevantna (pravomoćna))

Problem vezan uz te činjenice:

PRAVNO RELEVANTNE ČINJENICE

↳ je rijetko mogu NEPOSREDNO utvrditi (neposredno utvrđivanje)
(suo vrlo rijetko može neposredno utvrditi činjenice)
najčešće su činjenice koje su postojale u prošlosti
↳ ne postoje za vrijeme vođenja kat. postupka

→ NEPOSREDNIM UTURBIVANJEM — se smatra utvrđivanje

koje je vlastitu opaznjom izvršilo tijelo kat. postupka
(npr. svjedok očevidac)
ipi ono koje se temelji na neposrednom opažanju druge osobe

Pa je potrebno POSREDNO utvrđivanje pravno relevantne činjenice
↳ često je slučaj

→ POSREDNO utvrđivanje pravno relevantne činjenice postoji kad se utvrdi neka pravno relevantna (važna) činjenica, ali se zbog njezine postojanja, na temelju iskustva, može zaključiti i o postojanju pravno relevantne činjenice.

→ Sud utvrđuje veći broj PRAVNO RELEVANTNIH ČINJENICA

povezanih uz neki predmet. Skup tih činjenica ustvari PRAVNO RELEVANTNO ČINJENIČNO STANJE.

2. Činjenice INDICIJE

Indicija - je PRAVNO IRELEVANTNA (NEVAŽNA) ČINJENICA temeljem koje prema ISKUSTVU zaključujemo o postojanju ili nepostojanju pravno relevantne činjenice.

upr: netko je ubijen, oduzet mu je novčanik, klati prstu... kod nekoga je pronađen taj prst, pa na osnovi te činjenice možemo zaključiti da postoji mogućnost da je to ubojica. Indicija - koji ukazuje na mogućnost da ste počiniatelj kat. djela (na osnovi indicije ne možemo biti sigurni)

na osnovi indicije ne možemo biti sigurni

Indicija - mogućnost

↳ ako imamo međusobno više sukladnih indicija (činjenica koje su pravno irelevantne) možemo govoriti s većom vjerojatnošću.

temeljem indicija - SUD ne može biti potpuno siguran o postojanju PRAVNO RELEVANTNE ČINJENICE

Indicija ukazuje na:

↳ 1) mogućnost

2) vjerojatnost (više sukladnih indicija ukazuju na vjerojatnost)

ali nikada na sigurnost postojanja pravno relev. činjenice

- ne postoji apsolutna sigurnost

↳ pa i danas suci (sudsko vijeće) istiskiraju priznaju otkrivjenika (u nastoji dobiti priznanje otkrivjenika jer se time potvrdjuju indicije)

presude

(se najviše obasne ut pomoć indicija)

veća sigurnost

Temeljem indicija ne možemo doći do sigurnog zaključka (NIKAD SIGURNOST)

↳ IZNIMKE: 1. slučaj → ALIBI

(Indicija koja sa sigurnošću isključuje mogućnost da je netko počinio kat. djelo)

- činjenica da je otkrivenik u vrijeme počinjenja kat. djela bio u drugom mjestu što omogućava siguran zaključak da on nije počinitelj.
- ↳ pravno irelevantna (nevažna) činjenica dogadaj u stvarnosti - boravak u Zagrebu u vrijeme počinjenja djela u Splitu → dokazuje nepostojanje pravno relev. činjenice (počinjenje kat. djela)

2. slučaj → OTISAK PRSTA

(samo indicija (određena sigurnost) i maže značiti od alibija)

→ u kaznenom postupku se mogu dogadati JUDSKE TABLUDE

↳ u tome, PRESUDE se u velikom broju slučajeva donose na temelju indicija (prilikom individualnog utvrđivanja činjenica) - pa je to jedan od razloga zbog kojeg se i danas nastoji dobiti priznanje otkrivjenika (iako nije odlučujući dokaz).

⇒ NIH JEDNA INDICIJA ili VIŠE NIH ZAJEDNO u pravilu ne jamči sigurnost postojanja pravno relevantne činjenice.

Indicija - (lat. iudicium) - znak ili značenje

↳ znak je da ste vi možda počinili kat. djelo (označava tu mogućnost da ste vi možda počinili kat. djelo)

ima dvustruki značaj (dvosruto značenje):

1) činjenica (sama po sebi)

2) dokaz (o postojanju neke druge → pravno relevantne činjenice) (da je počinjeno kat. djelo)

3. POMOĆNE ČINJENICE

su PRAVNO IRELEVANTNE ČINJENICE koje se utvrđuju u kaznenom postupku

— pomoću njih se **PROVJERAVA** već utvrdena pravno relevantna činjenica

provjeravamo sudicijom koja već postoji

Pomoćnijem se činjenicama — PROVJERAVA vjerodostojnost prikupljenih dokaza

od **sudicije** se razlikuju po tome što ne ulaze u lanac logičkog zaključivanja koji nam dovodi do zaključka o postojanju ili nepostojanju pravno relev. činjenice nego do zaključka o VJERODOSTOJNOSTI ili NEVJERODOSTOJNOSTI nekog dokaza.

upr.: činjenica da je svjedok — kratkovidan pomoćna je činjenica

putem koje ćemo provjeriti njegov izjav po kojemu je, s udaljenosti od 50 metara, zamijetio boju očiju okrivljenika

⇒ U KAZNENOM POSTUPKU se ne utvrđuju samo pravno rel. činjenice!

! zašto? zato što je u k.p. potrebno utvrditi 3. vrste činjenica

U K.P se utvrđuju 3. vrste činjenica

1. **PRAVNO RELEVANTNE ČINJENICE**
2. **ČINJENICE INDICIJE**
3. **POMOĆNE ČINJENICE**

ČINJENICE koje se u postupku NE UTVRĐUJU

2. vrste činjenica 1. činjenice koje se ne smiju utvrđivati
2. činjenice koje se u pravilu neće utvrđivati

1. činjenice koje se NE SMIJU utvrđivati

! da HOĆE, NE SMJNE!

određene su • **procesnim pravom**

činjenice vezane uz institut zabrane reformatio in peius — ako je nastala sud u II° ne smije utvrđivati činjenice koje su u štetu okrivljenika

identitet presude i optužbe

da bi se zaštitilo pravo okrivljenika na obranu.

! zaštita ovog prava smatra se važnijom od pravilnog utvrđivanja istine u kaz. postupku. pa se neće utvrđivati one činjenice čiji bi se utvrđivanje povrijedilo zabranu reformatio in peius ili identitet presude i optužbe

• **materijalnim pravom**

činjenice koje se ne smiju utvrđivati u kaz. postupku odnosa materijalnog kaznenog prava kojima se zaštićuje privatni život građana.

čl. 210 kz → kaz. djela izvođenja osobu ili obiteljsku prietku koje stek vashi i ugledu neke osobe

— ovo kaz. djelo postoji i kada izjavite istinite podatke (ISTINA!)

— iako je to pravno relevantna činjenica sud je ne smije utvrđivati (iako bi to bilo) NE SMJNE se utvrđivati istinitost njegovih tvrdnji o osobu ili obiteljskom životu neke osobe.

2. činjenice koje se u PRAVILU NEĆE utvrđivati

! MOĆE (paukad)

1. **NOTORNE ČINJENICE** (opće poznate)

! lat. notus, znau, poznat

opće poznate činjenice, pa se u pravilu neće utvrđivati u k.p

! one za koje se smatra da su svima poznate

(poznat sriu zaštite residuum suoliteratio u postupku morning glory)

! uo, pri dvojbi i notorna će se činjenica utvrđivati.

2. pretpostavke (člujenice PRESUMACIJE)

člujenice člj se postojaju pretpostavlja

- prirodne presumpcije

na temelju općeg iskustva se nešto pretpostavlja (swata, postojećim)
- u svakodnevnom životu neke člujenice redovito postoje (npr. otkrivjenik - ubojnik)

- pravne presumpcije

postojaju neke člujenice temeljem pravno propisane pravne
pravne $\left\{ \begin{array}{l} \text{oborive (presumptio iuris)} \\ \text{neoborive (presumptio iuris et de iure)} \end{array} \right.$

procesuopravne

važnija je z

presumpcija otkrivjenikove nedužnosti

materijalopravne

- oboriva (ukoliko ga suditi) proc. pravu presumpcija
- predviđena je propisima kao proc. prava
- opća PRESUMPCIJA
- keret dokaza je na ovlastenom tijelu

presumpcija čestitosti (čestitog čovjeka)

- POSEBNA PRESUMPCIJA
- keret dokaza na otkrivjeniku

→ jedna druga isključuju (medusobno su suprotne)

→ u jednom kaznenom postupku NE MOGU istodobno postojati obje presumpcije

- u SUIM će se kaznenim djelima primjenjivati presumpcija nedužnosti ovisno u jednom (specijalnom) slučaju kod kojeg će vrijediti presumpcija čestitosti

u slučaju kaznenog postupka u povodu KAZ. DJELA KLEVETE (čl. 200. st. 3 kz)

pretpostavlja se da je optuženik čestit čovjek i da tvrdnje koje su o njemu navedene a štete njegovoj časti i ugledu nisu točne

- keret dokaza je na otkrivjeniku! a ne na drž. odv. - kao što je kod presumpcije otkrivjenikove nedužnosti koje tvrdnje

OKRIVJENIK - mora dokazati istinitost stvari ako se radi o osobama ili obiteljnim pričikama.

UTVRĐIVANJE ČINJENICA

potrebno je utvrditi ČINJENICNO STANJE
Procesnim pravom, predviđenim načinom sakupiti

podatke o događaju iz prošlosti na kojemu se temelji optereba i/ili obrana (sakupiti podatke koji su se dogodili u prošlosti) ^{o kojima ovisi vrsta svake odluke} utvrditi PRAVNO RELEVANTNE ČINJENICE

- FORMA proc. radnji → određuje način kako će se utvrditi člujenice u kaz. postupku

- SURTA utvrđivanja člujenica

na te člujenice primijeniti pravo (supsumoija)
- sud vrši supsumoija

KAZNENI POSTUPAK

→ se vodi u JAVNOM INTERESU

pa je i pravilno utvrđivanje člujenica (interesu)

u javnom probitku moraju u t.p. utvrditi ISTINU!

J upravo iz tog razloga t.p. navodi da

→ sud drž. tijela → s jednakom pažnjom utvrditi člujenice.

(čl. 8. st. 1) ... sud i drž. tijela koja sudjeluju u t.p.

s jednakom pažnjom ispituju i utvrditi člujenice koje terete otkrivjenika i kojemu idu u korist.

- utvrđivanje člujenica je u skladu s - načelom utvrđivanja mater. istine
- materijalne obrane

→ NALOG drž. tijelima utvrditi istinu izražava se kroz propise kojima se predviđa:

① isključuje primjene tzv. formalne dokazne teorije ili zaborske ocjene dokaza (prema kojoj se zakonom određuje vrijednost pojedinih dokaza)

- u našem pravu je prihvaćena SLOBODNA OCJENA DOKAZA

(ovlaštenje sud da sam odlučuje o vrijednosti svakog pojedinih dokaza)

sud - ne apsolutnu slobodu prilikom ocjenjivanja dokaza

vetu je pravilno iskustvo i općim zakoniima ljudskog mišljenja morning glory

2) ZKP prihvaća inkvizitornu maksimu

(koja omogućuje sud da po službenoj dužnosti i neovisno o prijedlogu stranke utvrdjuje činjenice koje su važne za odlučivanje)
- prihvaćajuće ove maksime smanjuje objektivnog suda

3) provjera priznanja

PRIZNAVANJE otkrivenika "... ne obavešta sud dužnosti da izvodi i druge dokaze" (CP. 337. st. 6)
- sud mora provjeriti otkrivenikovo priznanje

4) "beneficium novorum"

- blagodat kaznenog postupka
- izvođenje novih dokaza - nije vezano rokovima
(Huče se omogućava utvrdjuje važnih činjenica što je u skladu s težnjom k utvrdjuje istine)

5) pravo suda da rješava prethodna (prejudicijelna) pitanja

kad je riječ o pitanjima koja su u vezi s tim činjenicama
pravilno utvrdjuje činjenice omogućava se i ovom odredbom

NAČINI UTURĐIVANJA ČINJENICA

4. načina: putem očevida i tokom istrage

1) vlastitim opažanjem - činjenice utvrdjuje (činjenice koje postoje tijekom postupka) bez dokaza

2) iskazivanjem osoba
ISKAZI OSOBA < otkrivenik, svjedoci, vještaci

3) ispravama

4) ut pomoć tehničkih registracija (npr. snimanje u banci)

- dokazivanjem utvrdjuje činjenice

obkativanje
- obkativanje u obzir odu kada vlastitim opažanjem ne možete utvrditi činjenicu

1. UTURĐIVANJE ČINJENICA vlastitim opažanjem tijekom kaznenog postupka (očevid, čl. 260 do 262)

može se bolje utvrditi činjenice (viditi svojim očima)
no ponekad je lakše utvrditi netu činjenicu dokazivanjem (postoje slučajevi kada je ut pomoć dokaza lakše utvrditi činjenice)
ne mora uvijek biti najbolji način utvrdjuje činjenice

očevid - je procesna radnja kojom tijela kaznenog postupka vlastitim opažanjem u formalnu način utvrdjuje činjenice važne za kazneni postupak

elementi pojma < procesna radnja, vlastito opažanje važnih činjenica, forma

-> utvrdjuje ili razjašnjava činjenice vlastitim osjetilima ili njihovim pomagaliama

(ne samo oči i uši se u svu osjetila i u ušima toga dolje zaključak o postojanju neke činjenice)

- sastavlja se ZAPISNIK o očevidu

(kasnije može služiti kao dokaz^{stvo} kat. postupku
(ima svoju pravnu vrijednost dokaza))

Tko i kada može vršiti očevid?

• Tijekom HEVIDA kaznenih djela očevid može obaviti

POLICIJA i to → na temelju ovlaštenja o vršenju
vrši HEVIDE (kako iznosi radnje)

očevidi kao hitna istrasna radnja po zahtjevu BiH-odv. najčešće vrši POLICIJA očevid mora izvesti na FORMALAN NAČIN (vezala odredbama) KP-a

HITNIH ISTRANIH RADNJI ako postoji opasnost od odgođe.

vrše se prije početka istrage

→ na temelju ZAHTEVA di. odvjetnika iako se ne zna tko je počinitelj kat. djela (počinitelj - nepoznat), a surkovito je da se prije početka postupka očevid vrši.

— di. odv. → izvide zahtjeva od policije

ISTRANIL SUDAC - vrši očevid

↳ preuzima očevid od policije (ako stigne!) (čl. 196. st. 1) ↳ nepodredno iz policije ili prije nje

ako stigne dok traje očevid koji vrši policija uvijek može preuzeti obavlja očevidne radnje (mora doći na mjesto događaja)

→ očevid na prijedlog di. odvjetnika (čl. 197. st. 1)

(ako sud, smatrajući to surkovitim, prihvati prijedlog di. odvjetnika o vršenju očevida u slučaju kad je počinitelj djela nepoznat.

→ na vlastiti policaj prije rješavanja o provođenju istrage, ako postoji opasnost od odgođe (čl. 198. st. 1)

→ može sam (samoinicijativno) provesti očevid ako ima saznanje o događaju (iako ga najčešće nema)

→ pravna mogućnost iako je u stvarnosti teško provodljiva

• Tijekom ISTRAGE očevid može obavljati:

(kako to je istražni sudac donio rješuje o provođenju istrage
↳ t.p. je počeo!

Date No

1. ISTRANIL SUDAC

(ima opće ovlaštenje na vršenje istrasnih radnji pa tako i očevida

↳ o vršenju očevida može odlučiti na temelju prijedloga stranke ali i samoinicijativno (poulastitoj inicijativi) ako to smatra potrebnim za uspješno vođenje postupka (inkvizitorska praksa)

2. POLICIJA - većinom je izbačena iz formalnog kat. postupka

(ako joj istražni sudac poujeri vršenje procesnih radnji i očevida, ako su ispunjeni

3. KUMULATIVNO odredaka uvjeta:

- postoji prijedlog di. odvjetnika

- izričito (alternativno!) navedena kazna djela (npr. promet drogama, oružjem; počinitelj povremeno i izostanuće ...)

- s obzirom na težinu i složenost djela, prijeko je potrebno radi uspješnog vođenja istrage očevid poujeriti policiji.

• Tijekom RASPRAVE očevid će izvršiti:

RASPRAVNO VIJEĆE

a ako je očevid potrebno izvršiti izvan glavne rasprave

(vijeće može odlučiti da ga obavi - PREDsjednik vijeća ili - JUDAC član vijeća)

Tko može biti natočau očevidu?

NESTAK uvijek kada ga sud potvrdi (ako je njegova kazožnost konjsua rali dovoljna) (na očevid se može pozvati sudskog uještaka) uistjeuju i natola

a ostali ovrsuo o tome kada se očevid provodi, i to:

- prije početka postupka i u istrati:
  - tužitelj
  - oštećenik
  - okrivljenik
  - branitelj

nije potrebno da prilođu u očevidu o vrijeme o kojem se očeviduje

- iznimka - ako postoji opravost od odgovde (očevid se može izvršiti i bez njih)

- hičkom rasprave: svi natočui, osim optučenika koji se nalazi u pritvoru, a očevid se vrši izvan rasprave

(ako se optučenik nalazi u pritvoru ne mora biti natočau, iwa branitelja)

očevid → služi da se utvrdi činjenice za koje nisu do tada znali

REKONSTRUKCIJA DOGAĐAJA ili SUDSKI EKSPERIMENT → služi da se provjere već utvrdene činjenice

posebna vrsta očevida (PODVRSTA OČEVIDA)

↳ to je očevid kojemu temeljna svrha nije utvrditi važeću činjenicu već PROVJERA

UTVRĐENIH ČINJENICA i to putem SIMULACIJE DOGAĐAJA.

putem ovih dokata koji postoje rekonstruirati se ono što se moglo dogoditi

(provjeravamo do li se to moglo dogoditi na taj način)

- provjera izvedenih dokata simulacijom, a ne utvrđivanje činjenica!

(čl. 261) SIMULACIJA - se ne smije obavljati na način kojim je vrijeme javni red i moral i et se dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi

prilikom vršenja sudskog eksperimenta → treba voditi računa o žrtvi OŠTEĆENIKA

UTVRĐIVANJE ČINJENICA DOKAZIVANJE

DOKAZI i DOKAZIVANJE

Date No

- neposredno utvrđivanje činjenica

↳ koristi se vlashito opažanje ili /i

iskaz sjeoloka očevida (sam vidio što se dogodilo)

utvrđivanje činjenica vlashitim opažanjem tijela kaz. postupka jednostavan je i pouzdan način utvrđivanja činjenica

ali način koji u najvećem broju slučajeva nije moguće primijeniti ili njegovi rezultati nisu dovoljni za odlučivanje

- RIJETKO se primjenjuje!

→ svjedok po zubeuju

↳ može se koristiti u kazem t.p

často!

↳ jer se putem svjedoka po činjenicu može doći do sjeoloka očevida

- posredno utvrđivanje činjenica

↳ vrlo često → potrebau DOKAZI - izvor saznanja o činjenicama (sve 3 vrste činjenica)

utvrđivanje činjenica ublicijama

↳ može pouzdano ali neopuodno u situacijama kada neposredno utvrđivanje nije moguće

↳ koj se ne mogu neposredno utvrditi

je izvor saznanja na temelju

kojega se zaključuje o postojanju ili nepostojanju neke važeće činjenice koja se u kaznenom postupku ne može utvrditi vlashitim opažanjem.

- dokazivanje

↳ se vrši onda kada se činjenice ne mogu utvrditi neposredno

(dokazivanje → nije način, ako se činjenice mogu neposredno utvrditi (ali to je u stvarnom životu rijetko))

- isprava -4-
- f.r. -4-

DOKATIVANJE

je uporaba dokaza (iskaza, isprava, tehnički registacija) roditelji

utvrđivanja činjenica u kaznenom postupku

VRSTE DOKAZA

Stvarni (realni, materijalni)
su fizički predmeti temeljem kojih utvrđujemo važne činjenice
- isprava (stvarni dokaz - je ovaj dokaz temeljem kojeg zaključujemo o nekoj važnoj činjenici)

Personalni dokazi
oni koji se sastoje u iskazivanju osobe
- iskazi te osobe

Dokazi u užem smislu
dokazi koji su se činjenice utvrđuju neposredno (svi iskazi, isprave i tehničke registracije kojima se pravno relevantne činjenice neposredno utvrđuju)

Dokazi u širem smislu
dokazi u užem smislu + sudicije

UPORABA DOKAZA

DOKAZ se najprije izvodi pa ocjenjuje

- izvođenje dokaza
jest utvrđivanje njegovog sadržaja
- ocjena dokaza
znači odlučivanje o tome postoji li važna činjenica ili ne postoji (postoji ili ne postoji ova činjenica) zbog koje se dokaz izvelo

načelo neposrednosti sudske ocjene dokaza
povezuje ova dva pojma. → Dokaz se izvodi pa se procjenjuje!

Slobodna ocjena dokaza

(sud) slobodno ocjenjuje dokaze

to znači da priilikom odlučivanja o postojanju neke činjenice nije vezan formalnim dokaznim pravilima u našem postupku - sve činjenice se mogu utvrđivati

bilo kojom vrstom dokaza
(ne postoji nikakvo formalno zakonsko pravilo koliko koji dokaz vrijedi)

pojma: bilo koji dokaz o postojanju bilo koje činjenice (sud može upotrijebiti bilo koji dokaz kojim će utvrditi bilo koju činjenicu)

- važnost
  - vrsta
  - kvaliteta
- dokaza NIJE unaprijed određeni zakonom

Formalna dokazna teorija

zakonska ocjena dokaza
je kod nas prihvaćena kao **NE**!
koliko i kakvih dokaza mora postojati da bi se neka činjenica smatrala dokazanom

primjena danas:

— kod obnove postupka (pravomoćna presuda kao isključivi dokaz)
kada se neka činjenica može dokazati samo pravomoćnom presudom, a ne i drugim dokazima (čl. 422.st.2)

— kod određivanja medicinskih vještaceva
kada se neke činjenice mogu dokazivati isključivo medicinskim vještacevima, a ne i drugim dokazima. i to:

- pregled i obdukcija tijela → način utvrđivanja utroka smrti (čl. 275.st.1)
- toksikološko vještacevo posebne ustanove → kod sumnje o trovanju (čl. 279.st.1)
- vještacevo tjelovile ozljeda → za utvrđivanje postojanja i težine ozljede (čl. 280)
- psihijatrijski pregled obilježnika → za utvrđivanje njegove ubrojivosti ili rasprave sposobnosti (čl. 281.st.1, 478.st.1)

TERET DOKAZA

pojam: pravna obveza dokazivanja činjenica tog osobe kojeg po podjeli pravom odredene negativne posljedice neudovoljenja

pravni propisi se određuje tko mora što dokazati prije nego počne kat. postupak
 dit. odl. da postoji OSNOVNA SUMNJA

na dr. odvjetnika (je prije nego što počne k.p.) teret dokaza
 cilj: pokretanje kat. postupka protiv točno određene osobe

2. stavljaju o pojmu tereta dokaza

akuzatorno stajalište

(teret dokaza je uvijek na ovlaštenom tužitelju)
 teret dokaza je PRAVNA OBVEZA ovl. tužitelja (ako ovaj procesni subjekt ne udovolji obvezi - ne dokaze činjenicu, smatra se da ona uopće ne postoji)

inkvizicijsko

teret dokaza Lg 1404

inkvit. maksimala

(sud sam utrađuje činjenice)
 (teret dokaza je isključivo na sudu zbog inkv. maksimala)
 proširuje teret dokaza na ovlaštenog tužitelja i na sud

uvjetovito

teret dokaza je i na - SUD, u - ovlaštenom tužitelju

- teret dokaza kod nas - ovisi o fazi postupka
- predistražni postupak - ovl. tužitelj
  - istraga - ovl. tužitelj - istraži sudac
  - optužnica - ovl. tužitelj
  - gl. rasprava - ovl. tužitelj - sud (raspravovodje)

pravna obveza otkrivenika da dokazuje vlastitu nevinost

presumpcija otkrivenikove nevinosti

teret dokaza je na ovl. tužitelju

materijalni teret dokaza

isti pojam

na otkriveniku

- STVARNA obveza otkrivenika
- neima pravne obveze (pravo mo ne nameću obvezu)

stvarna potreba otkrivenika da dokazuje svoju nevinost koja nije predviđena pravom
 iđuit će se u slučaju kada protiv nevinog otkrivenika postoje jaki dokazi koji bi mogli dovesti do osuđujućeg presude

postoji jedan slučaj kad je teret dokaza na otkriveniku

presumpcija čistog ovjeta

- kat. djelo KLEUETE
- teret dokaza je PRAVNO i STVARNO

na otkriveniku

otkrivenik je pravno obvezan dokazivati određenu činjenicu

ZABRANJENI NAČINI PRIBAVLJANJA

DOKAZI

Date No

- Iako je potrebno utvrditi važne činjenice u kat. postupku neki su načini pribavljanja dokaza društveno neprihvatljivi pa ih se zakonom izričito zabranjuje!
 (su izričito određeni)

Dokazi pribavljeni na zabranjeni način

to su dokazi na kojima se upravo zbog zabranjenosti načina pribavljanja ne može temeljiti sudika presuda o su ovi dokazi: svjedoštvo ili izjava otkrivenika istog svjedoka to su obitelji, sili, prijatelji ili s. svedostnika objavljeni dokumenti i svjedoštva izdani u medic. intervenciji.

(su dokazi koji se inače koriste, ali su u konkretnom slučaju pribavljeni na zakonom zabranjeni način pa se zbog toga neće moći koristiti
 npr.: istak otkrivenika → pribavljen primjenom sile
 (je općenito prihvaćen - dotudju dokaz, ali ako je pribavljen silom, dakle zabranjenim načinom, ne može se u cijelu temeljiti sudika odluka)

istak svjedoka

pojedini zabranjeni načini:

- primjena sile (čl. 237)
- prijeteže (čl. 238)
- istak sredstava (obmana)

- postavljanje → sugestivnih ili (čl. 238. st. 1)
 → kaptiozivnih pitanja

- sugestivna pitanja - pitanja koje već sadrži odgovor

- kaptioziva pitanja - takva pitanja kod kojih se polazi od pretpostavke da je otkrivenik već rekao ono što mu treba

- ne smiju se postavljati u kat. postupku
- zakonodavac ih izričito zabranjuje iako su korisna (bez takvih pitanja se ne može voditi kat. postupak)
- zakonodavac ne kaže da li se u njima može temeljiti (ne kaže izričito) sudika presuda.

- primjena određenih medicinskih intervencija ili sredstava kojima se utječe na volju ispitanika (čl. 238. st. 4)

- medicinske intervencije (u svijetu se upotrebljavaju)

(Poboljšanje) (operativni zahvat na mozgu)

↳ karkoqualiza } primjenjuje se sredstvo koje vas oslomi
 ↳ karkodijagnoza } ali ne gubite svijest (da li primjenjuje otkrivenika)

karkoqualiza

↳ sredstvo se koristi da se dobije odgovor na pitanje
 ↳ koristi se u 2. svjetskom ratu → da se dobiju informacije o vojnim kapacitetima

karkodijagnoza

↳ sredstvo koje se koristi da se vidi da li otkrivenik simulira dnevnu bolni.

skopolamid - sredstvo koje ubiva volju da ostavlja svijest

↳ teško je pogoditi dotu koja će djelovati u ispitanika
 ↳ primjenjuje se da je svijet realitete kakvi se očituju

↳ i upravo zato se ne koristi, a ne zbog zakonske zabrane
 zakonom se izričito zabranjuje jer otkrivenik gubi pravo na obranu (a to je i žrtva)

- onevooljne ispitanika da se brani u k.p.

Pravne posljedice (učinci) primjene

zabranjenih načina pribavljanja dokaza

- što ukoliko se unatoč zabrani dokaz pribavi na zabranjeni način?
 Može li se takav dokaz koristiti u kat. postupku?

- izričito određenim pravnim nevaljanost zabranjenim načinom pribavljenog iskaza (ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku) primjer čl. 237. st. 10

↳ primjena sile ili sredstava

- način je zabranjen, ali o pravnoj posljedici (može li se tako pribavljeni dokaz koristiti ili ne?) nema

izričite odredbe → primjer čl. 238. st. 1 - zabranjena pitanja
 te čl. 238. st. 4 - zabranjena medic. intervencije

DVOJBENI NAČINI PRIDAVALJANJA

DOKAZA

učinu za koje se ne zna smisli li se ipak ne smisli koristiti
u veći u slučaju potreba poligrafu i drugu psihološki metodu!

PSIHOLOGIJSKE METODE - posebno uporaba (primjena)

POLIGRAFA
(detektora laži) -
da bi se utvrdilo da li ovaj
tko iskaže govor istinu ili
ne.

rad poligrafa - temelji se na činjenici
da lažno iskazivanje izaziva određene
reakcije kod ispitanika koje se preciznim

instrumentalno mogu registrirati
- na temelju takvih podataka posebno stručnjak
s određenim stupnjem vjerojatnoće može saopćiti
kako li ispitanik kaže ne

- S poligrafom se nikad ne može sa
sigurnošću zaključivati o istinitosti iskaza

Lažni iskaz nije isto što i neistinit iskaz

! moguće je da ispitanik iznese nešto što
smatra istinitim iako je to lažotvor
(netko govori istinu jer misli da je to istina)

- nije potpuno pouzdan!
- neka apsolutno istina
- to sredstvo
zadire u pravo
okrivljenika na
svjesnu i slobodnu
obranu jer on
nemoguće utakmo
utjecaja na vlastite
reakcije koje poligraf
registriše.
- način registriranja
- > kombinacija tehu odop
sredstva i rada ovjete

- pravi izvori o korištenju poligrafa:
- ZKP: izvidna radnja (čl. 182. st. 2) -> redarstvene vlasti
(policija) mogu primijeniti poligrafsko testiranje
značenje radnje - neformalna djelatnost policije
kao i ostale izvidne radnje

=> Redarstvene vlasti (policija) prije nego počme kazneni
postupak, tijekom izvida mogu primijeniti poligrafsko
ispitivanje (testiranje)
Može li se taj rezultat koristiti u k.p.?
Rezultat - je službeno zabilježen
! ne može se koristiti u k.p.
(ne može se na temelju tog ispitivanja doći do presude)

- odredbe zakona o policiji (ZOP) čl. 46.

zakonski uvjeti za primjenu poligrafa:

Date No

1. ako je okrivljenik prethodno upozoren na to da
se ne mora podvrgnuti ispitivanju poligrafom
2. ako je dobrovoljno pristao na ispitivanje poligrafom
3. ako ispitivanje vrši posebno kvalificirana osoba
4. ako se o ispitivanju sastavlja zapisnik u koji se
uvode podaci o postojanju prethodnih uvjeta, te
rezultati ispitivanja

1. osoba mora biti upoznata s radom ujedaja
2. postoji pisana suglasnost, dakle pristanak ispitanika
! ta osoba mora dati pismenu suglasnost da dopušta ispitivanje
a može je povući bilo kada

(to je
može u
svakom
trenutku
povući)

Osobe koje se ne mogu poligrafski testirati (ispitivati)
-> (pod stresom, srčano bolesne, trudnice, roditelje, pod utjecajem
lijekova za smirenje)

- pravno značenje je

poligram -> zapisnik o poligrafskom testiranju =>
sadrži pitanja, odgovore, tjelesne reakcije izvan
vođe ispitanika (zapisnik u koji se uvode podaci koji se
dobiju korištenjem poligrafa)

NJE dokaz na kojem se može temeljiti presuda
ali može UNIVERZITET IZVIDE (spoznajno sredstvo!)
! temeljem kojeg se može doći do
dokaza

POMOĆNO ISTRAGNO SREDSTVO
=> što znači da se rezultati ispitivanja poligrafom neće moći
koristiti kao dokaz na kojemu bi se temeljila sudska odluka (presuda)
već kao dokaz putem kojega se može doći do drugih dokaza
koji mogu biti temelj sudskoj odluci
sredstvo koje se koristi prije k.p.
(spoznajno sredstvo putem kojega će doći do dokaza)

- iluzija pravni značaj neformalno raduje
- iako je FORMA odredena (forma kada se može koristiti)
- formalno pravno sredstvo koje se može koristiti samo kao neformalno sredstvo
- (cilj: posviriti i testirati) pravno moguća situacija
- u teoriji postoje različita mišljenja da li se može koristiti podigrao dodatni uvjet primjene → ispitivati svijet samo posebno kvalificirano ispitivoce
- rezultat dobiven poligrafom → treba uzeti PROCJENU ISTINITOSTI (poligraf)
- (procjena treba uzeti u obzir razinu da nema sigurnosti)
- PROCJENA ISTINITOSTI onoga što ^(odgovora) se saznao uz pomoć aparata vodeći računa o tome:
  - na nepouzdanost rezultata: nema sigurnosti, nego postoji samo vjerojatnost o točnosti odgovora ^{predstavljaju JUDICIJE putem koje može doći do pravno relevantne činjenice}
  - kako istinitost ovisi o mišljenju ispitavika, a nije objektivna (ako ispitavik netočno smatra točnu, odgovor će upućivati na istinitost iako rečeno nije istina!) ^{pitavije istinitosti nije relevantno u stav ispitavika}
  - da primjena poligrafa zahtjeva u pravu držiteljika na svjesnu i slobodnu obrazu, jer ispitavik nema utjecaja na vlastite nesvjesne reakcije.

Poligraf - je samo POMOĆNO ISTRAŽNO SREDSTVO
 ("detektor laži")
 Eic detektor
 I sredstvo čija primjena može dovesti do dokaza, pri čemu (poligrafom) nije pravno valjajući dokaz sam po sebi.

NETAKONITI DOKAZI

- l čl. 9. st. 2 ZKP
- l elementi alternativno odrediti a to su:
  - dokazi pribavljeni kršenjem Ustava, zakona ili međunarodnog prava kojim se jamči (alternativno!)
    - pravo obrane
    - pravo na dostojanstvo, ugled, čast
    - pravo na nepovredivost osobnoga i obiteljnog života
  - dokazi pribavljeni povredom odredaba kaznenog postupka izričito predviđenih ZKP-om (primjerice odgovor na sugestivno pitanje!)
  - svi ostali dokazi za koje se saznao iz gore navedenih dokaza (teorija otrovanog stabla)
    - ↳ dokazi pribavljeni preko nezakonitih dokaza ne mogu se smatrati zakonitim (pravno su nevaljani!)
    - ↳ dokazi iuče zakoniti postaju nezakonitim ako se do njih dođe putem nezakonitih dokaza! (dokazi proizvedeni iz nezakonitih ne mogu se smatrati zakonitim dokazima)
  - ta teorija okrenuta je prema zahtiji građana i kaznenom postupku
  - cilj: zakonito postupanje (je formalno postupanje (traži više elemenata, post. ....)
  - pravni izvor ove teorije kod nas:
    - ↳ odredbe čl. 9. st. 1 i čl. 132.
    - ↳ "dokazi pribavljeni nezakonitim pretragom staju su nezakoniti dokazi."

POJEDINE VRSTE DOKAZA

Date: _____ No: _____

1. iskat okrivljenika

OPĆENITO O ISKAZU OKRIVJENIKA

Temeljni problem: slobodno pravo (ravnoopravnost!)

da da
povratke
oniima koji vrše
t.p.

↳ dužnost (okrivljenik kao izvor saznanja) → u pravilu je obvezna uotočnost

zakonodavac mora uoći kompromis
- okrivljenik ima sva prava kao i ovlasceni tužitelj, ali to nije dovoljno jer uisk iskoristi okrivljenika kao izvor saznanja, a ako ga potpuno iskoristi ↳ intuicivjski t.p. — uauje prava okrivljenika ↳ veća otkasnost
treba uoći kompromis

- obvezna je uotočnost okrivljenika da bi se iskoristio kao izvor saznanja (okrivljenik kao izvor saznanja o okrivljenicima koje se u t.p. utrođuju)

koliko ga mođemo iskoristiti?!
Može li i u kojoj mjeri okrivljenik biti izvor saznanja (dokazno sredstvo) u kaznenom postupku?

mođci odgovori:

• akuzatorsto stajalište

→ optuženic nije dužan odgovarati ili mu se smiju postavljati pitanja. (okrivljenik nije dužan odgovarati na pitanja o) ; hitto ga hitto se smije pitati

U potpunosti se okrivljenika utima kao ravnoopravnu procesnu stranku od koje se ne smije trađiti više od onoga što mođe ovlasceni tužitelj.

okrivljenik → se utima kao RAVNOOPRAVNA SUBJERT (kao stranka) ↳ je sama stranka.

iskaz SWEDOKA U VLASTITOJ STVARI (Engleska)

mođe sam utoliko lođe svedođiti o svojoj strani
iskaz je predviötu — kako bi se dobio njegov iskaz (na suöni iskaza okrivljenik se lođasree osuđi)

zato jer postoji POROTNI SUSTAV SUDENJA

↳ porotnici ne moraju obratnođiti svoji odluku
postoji opasnost da porotnici to što se okrivljenik
ke jaolja u vlastitoj stvari smatraju njegovom krivnjom
(tuđi) protumače — najvjerojatnije keito skriva
- sustav suda (porotnici) ga guraju da dođika — jer on nije pravo obvezan

• intuicivjsko stajalište

- okrivljenik je dužan istinito odgovarati, pa se na to mođe i prisiliti (TORTURA)
- okrivljenik mođe istinito odgovarati, a u i ga mođete i dođe pritiskati da govori istinu → mođe doći do pogreške u procjeni istinitosti
↳ problem istinitosti je povezan s kumulacijom funkcija
KUMULACIJA FUNKCIJA (progova i suöeđa)
↳ eli dobiš ovaj odgovor koji on smatra da je istina. Potrođuje vlastito postupke.

• uovo intuicivjsko stajalište krajem 19. st → MJEŠOVITI TIP K.P.

↳ okrivljenik je dužan istinito iskazivati, ali bet mođe doći prisiljavajuća (ke mođe se primjenjivati prisila ako procjenite da ovo što govori nije istina)
Austrija → mogu se primjenjivati teke disciplinske mjere (ukrađiti braća...) ako procjene da ke govori istinu.

• SUVREMENI MJEŠOVITI TIP K.P. → prilogačno i tool kas!

↳ okrivljenik NJE dužan iskazivati
- pravo različitu subjektu (ovlasceni tužitelj i sud) imaju pravo postavljati mu pitanja.

NEMA DUŽNOSTI ISKAZIVANJA, ali postoji pravo na postavljanje pitanja

iskaz otkrivenika u kaznu k.p.

ODVETNA NAJOCNOST OKRIJENIKA ti je kolov kazne postupka

! cilj: izuue odgovore na pitanja
! klijenje - dobit njegov ISKAZ

- može li odbiti biti izvor saznanja - najčešće neće odbiti biti izvor saznanja u k.p.

! stvarno nema kontradiktornosti odredbi čl. 237.st.2 i 4

→ čl. 237.st.2 ... otkrivenik nije dužan iznijeti svoju obianu uiti odgovarati/na pitanja

ciy: zaštita otkrivenika
(pravo otkrivenika na pravuopreuznost i jutnju)
- ne postoji obveza da se na ta pitanja odgovara

→ čl. 237.st.4 ... Otkrivenik se ispituje usmeno

- Otkrivenik u pravilu iskazuje (može jutjeti!)
ima pravo na jutnju!

Je li otkrivenik koji iskazuje dužan istinito iskazivati?!

neistinit iskaz nije nužno lažan iskaz (ne istinito iskazuje lažno iskazivanje nije isto)

ovaj koji iskazuje smatra da govori istinu (ne zna da govori neistinit jer svoj iskaz dije istinitim)

ovaj koji govori zna da ne govori istinu (zna da govori neistinit)

ako postoji lažni iskaz otkrivenik za taj iskaz neće odgovarati jer ne postoji kazna iskativauje otkrivenika kao kaz. djelo
- kazneno djelo davanja lažnog iskaza (čl. 305 k.t) može počiniti svjedok, vještak ili tužalac, ali ne i otkrivenik. nema odgovornosti otkrivenika

IZNIMKA (čl. 302 k.t)

kazneno djelo lažnog prijavljanja kaznenog djela

! ovo kaz. djelo čini ovaj koji prijavi drugoga kao počinitelja kaz. djela za koje se propisuju kazne, ali koji nije istina. (nisam ja nego je on → optužnik rekao drugog da je učinio određeno djelo)

odredbe: otkrivenik ovi kazneno djelo iskativauje ako drugoga lažno prijavljuje i ako ne istina drugi učini lažno iskazuje.

Postoji li otkrivenikovo pravo na počuo iskativauje?

! nema zakonske odredbe koja mu to dozvoljava
- LAŽ JE NE KAZNUJAU, TOLIKIJA JE IZ HUMANIT KAZNOG

- Otkrivenik se unatoč njegovom pravu na jutnju, tijekom postupka može ispitivati.

Tko i kada vrši ispituauje otkrivenika / osumljenika?

ispituauje osumljenika PRIJE POČETKA KAZNENOG POSTUPKA (IZVIDI)

1. POLICIJA

! ima opću ovlast da ispituje građane (građane, osumljenika...)

! OBAVIJEŠNI RAZGOVOR

policija može bilo koga pozvati da ga pita o kaz. djelu

! Morate li doći? NE MORATE!

- većina se odaziva pozivu!

JESTE LI DUŽNI ODGOVARATI? NISTE!

Građani nisu dužni dati odgovore na pitanja!

žKP → POLICIJA vas može pozvati u točno određenu predmetu samo jednou

to vam nije pravna obveza, ali jest moralna

ako POLICIJA pozove osumljenika

Razlika od građana
! ne mogu biti prisiljeni odgovoriti

! to navede u pozivu, a to nije isto kao kad vas pozove kao građana.

Može biti prisiljen doveden od strane 2. policajca

Možete, ali ne morate odgovarati (isto kao i kod građana)

- neformalno ispitivanje => izjave zabilješka (čl. 186. st. 2)
| koristi se da nije pokrenuo kaz. postupak
Date No

Policija u okviru operativno-kriminalističke djelatnosti
na reformalno način iznosi ispitivanje osuđjenika
| rezultat kaznog ispitivanja — izjave zabilješka
| ne može se smatrati pravno valjanom dokazom i mora se izdvojiti iz spisa (od strane istrage suca da to ne bi bilo predmetom vijeća)

- formalno ispitivanje => zapisnik (čl. 186. st. 5)
| u prisutnosti BRANITELJA (mora imati brautjelo!)
BRANITELJ — će upozorit osuđjenika da ne govori ništa (da JUTI)
jer ako nešto izjavi — izjava ima snagu pravno valjanog dokaza
(upr: ako prizna to je pravno valjan dokaz)

② ISTRAŽNI SUDAC

| može ispitivati osuđjenika
| i uvijek samo formalno (uijek je pravno valjan dokaz kada okrivjenik da is kat istraž. suca)
i to u 4. slučaja:

① ispitivanje uvijek prije nego što donese rješenje o provodeću istrage (ut izjavi iz čl. 201. st. 1 — osim ako postoji opasnost od odgođe)
- načelo kontradiktornosti!

① ispitivanje kao hitna istražna radnja koju (na vlastiti poticaj ili na prijedlog drž. odvjetnika) vrši istražni sudac (osim ako postoji opasnost od odgođe)

- hitna istražna radnja — vrši se prije nego što je počela istraga (tijekom izvida)
| po sazrijevanju iste može biti i ispitivanje osuđjenika (ispitivanje osuđjenika se može izvršiti prije nego je podnesen zahtjev za provođenje istrage)

③ ispitivanje prije odlučivanja o prijedlogu drž. odvjetnika da se ne provodi istraga

↳ podizanje neposredne optužice
↳ ispitivanje osuđjenika radi odlučivanja o neposrednoj optužici

④ ispitivanje nakon dovođenja ulicenika

- policija može nekoga ulitihi, ali ga je dužna odmah ili u roku od 24. sata od privođenja dovesti istražnom sudu — mora ga ispitati.

• ispitivanje okrivjenika TIJekom ISTRAGE

- vrši:
① pravilo: Istražni sudac — na formalno način
② iznimka: policija — na formalno način ako joj istražni sudac prepusti ispitivanje

↳ ispitivanje bez prisutnosti branitelja

↳ moguće je samo ako se okrivjenik izričito odrekao tog prava (čl. 237. st. 9)

• ispitivanje optuženika NA GLAVNOJ RASPRAVI

- u skladu odredbi čl. 337 to ispitivanje vrše različite osobe i to prema određenom redosljedu pri čemu razlikujemo:

① sudsko ispitivanje (SUDSKO VJEĆE / SUDAC POJEDINAC)

kao sredstvo obrane kojim se optuženiku omogućuje izjavljivanje o optužbi
svrha: traži da se izjasni o optužbi (u čijem slučaju omogućava pravo) potiče se ubiranje kći postupka

② stranacko unakrsno ispitivanje (branitelj, pa tužitelj)

kao dokazno sredstvo — mogućnost stranaka da ispituju okrivjenika. (ovo prije nije postojalo zbog intenziviranja sud)

③ supsidijarno (dopunsko) sudsko ispitivanje kao dokazno sredstvo

| samo ako stranke u okviru unakrsnog ispitivanja utru sve ispitale.

Kako se vrši (FORMALNO) ispitivanje osumnjičenika / osuđjenika?

L POLICIJA, ISTRANI SUDAC

za reformisano ispitivanje nije određeno tako

• primjenom OPĆIH PRAVILA o ispitivanju osumnjičenika i otkrivenika (vrjednje za izvide, istragu i raspravu) čl. 237.

- dobiva se općih podataka o otkriveniku (ime, prezime...)
- upozorjenja i obavijesti
  - ↳ upozorjenje zašto se otkrivenik i koje su oskove sučinje upozorjenje da nije dužan iznijeti obranu ni odgovarati na pitanja, o pravu na branitelja (ili na pravo na branitelja po izboru), uz postavljanje ličnosti ispitivanja

Svaki put prije ispitivanja moraju se dati upozorenja i upisati u zapisnik → ako se ne upisu da nisu pravo o raspravi (može se upisati u zapisnik da je upozoren) otkrivenik.

• primjenom POSEBNIH PRAVILA o ispitivanju na glavnoj raspravi predviđenih čl. 337

čl. 337 predviđa da predsjednik vijeća mora optuženika pitati je li razumio optužbu, te ga poučiti da ima pravo izjavljivanja i izostavljanja svih činjenica i dokaza koji mu idu u korist, kao i da ima pravo na branitelja, te da nije dužan iznijeti svoju obranu ni odgovarati na pitanja

• FORMALNO ispitivanje otkrivenika / osuđjenika vrši se uz OFICIJELNI NADZOR predsjednika vijeća kod dopustivostu postavljenih pitanja (čl. 238 337. st. 5) kontrolira postupak pitanja.

Pravni učinak iskaza otkrivenika

• ako se radi o potpunoj priznanju sukladnom prijetoj pribavljenim dokazima: izvođen je samo ovim dokazima koji su povezani uz kaznu (čl. 337. st. 7) ne provjerava se posebno već se uspoređuje s ovim dokazima koje već ima → suprotno u slučaju traženja materijalne istine.

• ostali slučajevi (nevoljno priznanje, tutuža ili poricanje) provode se dokaznog postupka, te ispitivanje otkrivenika kakou dokaznog postupka (da bi mogao znati zašto se brani) (zbog obrane)

PRAVNA NEVALJALOST iskaza otkrivenika (čl. 237. st. 10)

postoji ako je: u iskazu otkrivenika neće se moći temeljiti sudska odluka

1. iskaz pribavljen uporabom zabranjenih načina (npr: primjenom sile, prijetnje, obmana, postavljanjem neostvarenih ili kapitulativnih pitanja...)
2. iskaz - NEZAKONITI DOKAZ npr: zbog kršenja prava obrane - iskaz je pribavljen bez uzročnosti branitelja, a ne radi se o slučaju kod je to dopušteno
3. iskaz je, iz drugih, u zakonu navedenih razloga PRAVNO NEVALJAO npr: u zapisnik nije uneseno izrečeno upozorenje o pravu na branitelja (propušteno upozorenje u zapisnik upozorenja)
4. ako je iskaz pribavljen bez prethodnih upozorenja

2. iskaz svjedoka

OPĆENITO O SVJEDOCENJU

Date No

pojma: SVJEDOKA (3 elementa pojma - kumulativno ispunjeno)

1. svjedok je → osoba koja lije otkrivaju

→ vjerovatno je da zna o činjenicama koje se uteruju u k.p.

→ i u svojstvu svjedoka je pozvan u k.p.

Svjedok je osoba protiv koje se ne vodi kaznuci postupak a za koju je vjerovatno da nešto zna o činjenicama koje se u postupku uteruju, pa je stoga pozvana da pred tijelom kaznucog postupka takoo saznanje o činjenicama iznese.

- razlika od iskaza otkrivajućeg

otkrivajućeg
↳ NEMA obavezu iskazivati svjedok u vlastitoj stvari (ne postoji u kaznucim pravu)

otkrivajućeg - NE MOŽE biti svjedok!
to može biti ostecenik pa i onda kada nastupa kao supsidijarni ili privatni tužitelj!

svjedok
↳ OBAVEZA ISKAZIVANJA
SUKLADNO SAZNANJU
↳ PRAVNO OBVEZAN!
MORA iskazivati (odgovarajući pitanja) u skladu sa svojom saznanjima koje o činjenicama ima.

određivanje svjedoka (tko može svjedočiti)

↳ OPĆA PRAVILA - nisu određena zakonom

Date No

↳ granice nisu pravne već stvarne prirode (nema pravom predviđenih dobrih granica)

stvarne granice - sposobnost OPREMANJA, PAMĆENJA, REPRODUKCIJANJA opaženo

svjedok - može biti svaka osoba koja je sposobna nešto opažati, zapamtiti i to kasnije reprodukovati

opća obaveza svjedocenja (dužnost)

↳ iskazi svjedoka (svjedocenje ima velika značenje)

↳ prioritet svjedocke funkcije u odnosu na sve druge (svjedocka uloga ima prednost pred nekim drugim ulogama u k.p.)

↳ je uvjetovan činjenicom što se SVJEDOKA NE MOŽE ZAHVATITI dok je to moguće učiniti u odnosu na suce ili dr. odv.

VRSTE svjedoka: ① svjedok očevidac

② svjedok po čuvanju

- svjedoci koji su saznanje o važnim činjenicama stekli vlastitim opažanjem
- njihovi iskazi su poludavni

svjedoci koji sa važne činjenice znaju iz pitcajja drugih osoba

- ovih svjedoka se ne treba naprijed odricati jer se preko njih može doći do svjedoka koji činjenice poznaju na temelju vlastitog opažanja.

Kod nas se još mogu razlikovati neke vrste svjedoka

- ↳ ugroženi
- žrtvici
- krunski svjedoci

1. Zbog toga ograničavaju mogućnost kovinara da
 ne svjedoče o izvanjskim okolnostima ⇒ ovim se zakonom
 daje pravo različitim osobama, uključujući i djecu u tijelu
 (očke i druge osjetljive) da sudu podnesu zahtjev
 da se kovinara kholi kvodete podatka o izvanjskim
 okolnostima ako za to postoji posebna potreba (npr. zaštita
 sigurnosti, teritorijalne cjelovitosti, zvanja javnog reda i mira,
 spriječavanja nezgoda i kaznjivih djela, zvanja osoba itd.)
 time se značajno ograničava tzv. istraživačko
 kovinarstvo

3. OSOBA KOJA JE DUŽNA SVJEDOČITI, ali ut
 opće prihvodeću pravo za NE DA NE ODGOVORI
NA POJEDINO PITANJE ako je vjerojatno da bi time
 sebe ili bliskim rođakima izložila teškoj situaciji,
 znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progoni (d. 246)

Zaštiteni svjedoci

(d. 250)
 1. svjedok kod kojeg su kumulativno popunjene uvjete

1) radi se o tzv. ugroženom svjedoku

1. svjedok koji bi svjedočenjem
 doveo sebe ili blisku osobu u
 vjerojatnu ozbiljnu opasnost po
 život, zdravlje, tijelo i porodičnu
 slobodu ili imovinu, veću opasnost

2) ugroženi svjedok ustričuje iznošenje podataka

dok mu se ne osigura zaštita
 MOŽE ustričiti iznošenje
 podataka, ustoće općoj osveti
 svjedočenju.

to ustričuje pravo je moguće
 sve dok se svjedoku ne osigura zaštita!

→ O zaštiti se odlučuje u posebnoj postupku u
 kojemu se određuje i sadržaj zaštite

3) donošenje RJEŠENJA istražujućeg suda (ili vijeća
 u slučaju neslaganja) da on postaje zaštićeni svjedokom,
 po prijedlogu dje. odvjetnika o sudjelovanju i ispitivanju
 svjedoka na posebnu način.

protiv izjava
 istraž. suda
 svjedok
 istraž. pravo
 zaštite

- osiguravanje zaštite ugroženi svjedok
 postaje zaštićeni svjedokom

- koji jeu skladu sa
 zakonskim propisima
 pravo dužan svjedočiti.

(svjedok koji se osjeća ugroženim)
 zašto ugroženi svjedok ne mora postati zaštićeni svjedokom?

1. ako se smatra da ništa ne zna.

(naime, svjedok je ugrožen ako zna dragocijene stvari...)
 važna tijela može utvrditi da ugroženost možda
 objektivno ne postoji.

→ SADRŽAJ zaštite svjedoka zakonom je točno određeno i sastoji se:

— od posebnog načina ispitivanja i sudjelovanja svjedoka u kaznenom postupku (regulirano ZKP-om, ali i posebnim zakonom ZUSKOK)

hitko na sudu ne zna identitet svjedoka
— uporaba izmijenjenog (paznog) imena — identitet svjedoka se skriva određivanjem pseudonima

— pokrivanje izgleda svjedoka (lik i glas će mu se tehničkim sredstvima izmijeniti)

— od mjera zaštite svjedoka i njegovih bliskih osoba istovak postupka (zakon o zaštiti svjedoka) (regulirano posebnim zakonom, zakonom o policiji čl. 69, 70, temeljem čl. 249. st. 4 ZKP-a)

- promjena identiteta
- zaštita lica
- prenošenje i tehnička zaštita...

→ POSTUPAK određivanja zaštite svjedoka

! prijedlog drž. odvjetnika ili stav istražnog suda bez prijedloga drž. odvjetnika ⇒ rješenje istražnog suda ili vijeća (o prijedlogu odlučuje istražni sudac, pa ako ga ne prihvati dostavlja ga na odlučivanje vijeću)

određivanje pseudonima i posebnog načina ispitivanja i sudjelovanja u postupku (čl. 251)

(Sud (istražni sudac ili vijeće, ovisno o tome tko je prihvatio prijedlog) donosi rješenje kojim se određuju nazivi posebnog ispitivanja i sudjelovanja svjedoka (upr. određuje mu se pseudonim)

— Posebno ročište za ispitivanje uz mogućnost osiguranja (osnaka ugroženi svjedok — tajna):

! drž. odv. podnosi istražnom sudu prijedlog u zaštićenom omotu s naznakom ugroženi svjedok — tajna)

- 247
1. tužnost osobnih podataka, uporaba pseudonima, usni iskaz
  2. tajnost osobnih podataka, tehnički izgled svjedoka
! uporaba tehničkih uređaja za prijemas slike i zvuka

Kako se vrši (FORMALNO) ISPITIVANJE svjedoka?

! iskaz svjedoka → procesua radnja koja je pravno regulirana odredbama ZKP-a = FORMALNO ISPITIVANJE SVJEDOKA

→ svjedok NE MOŽE (razlika od otkrivenika!) koristiti BILJEŠKE (USMENI ODGOVORI!)

! zbog načela javnosti i načela neposrednosti

→ mogućnost uporabe TEHNIČKIH UREĐAJA pri ispitivanju kod zaštićenih svjedoka, kod svjedoka koji se ne mogu odazvati pozivu i ne mogu doći na raspravu jer su npr. zbog starosti, bolesti...

NAČIN ISPITIVANJA (čl. 238) — ODVOJENO i USMENO ISPITIVANJE

- svjedoci ne smiju međusobno čitati drugoga, moraju čitati izlazi dvorane
- a dužnik koji je već svjedok može čitati i dvorani (načelo javnosti)

— Svjedok se ispituje ODVOJENO (POSEBNO) od drugih svjedoka, a dužnik je odgovarati USMENO!

— Nakon OPĆIH PITANJA (upr. o osobnim podacima) svjedoka se upozorava na OBVEZU (upr. da je dužnik govoriti istinu) i PRAVA (upr. da se mora iskazivati ako je oslobođen obveze svjedoka).

— Svjedok se poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a nakon toga mu se postavlja pitanja radi provere, dopune i razjašnjenja.

— Svjedok će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči, a može ga se suočiti s dijelom svjedokom ako im se iskazi ne slažu o važnim činjenicama.

svjedok
osvjedočen
↓
može se
interditi
odakle
svjedok
zna za
neku
činjenicu

- zabrana korištenja rekla uakua ispitiuaja

- l obwajibaue
- l suobstruaitauja
- l priuajua ule...

SUOEAUANE — ako sujedoi iatititio pouore

↳ najtece te daje ietultate, jer sujedoi ostaji pii olouu ito su uec rekli

- PREPOZNAUANE (č. 258 i 259)

l surka: utvrditi pouaje li okriuajenik ili sujedok osobu iei PREDMET (STUAR).

- najprije se traži opisujuae osobe iei strari koju treba prepoznati a tek nakon toga se pokazuje radi prepoznauaja.

- prilikou prepoznauaja osoba se pokazuje zajedou s drugim nepoznatom osobou, a stvar zajedou sa stvariuu iste vrste.

- O prepoznauaju okriuajenika sastavit će se zapisnik te zajedouika miulka miu pokazauik osoba

okriuajenik → ima prauo ka JUTUU pa ke mora sudjelovati u prepoznauaju

sujedok → MORA sudjelovati u prepoznauaju!
l a u slučaju da postoji bojazau za život i tijelo ⇒ JEDNOSTRERNO PREPOZNAUANE

tejeo koje provodi prepoznauaje osiguraf će da osoba koja se prepoznaje ke može vidjeti ni ziti osobu koja prepoznauaje obavlja.

- Obueza gradana da sudjeluju u prepoznauaju ili daju stvari radi prepoznauaja → osiu ako ke postoji opravdani razlog za keudjelovanje

PREPOZNAUANE — nepouzdan dokaz (kto je ke kog prepoznati nakon nekoiiko tjedaua napreeci...)

Kruuski sujedok (tzv. pokajnik)

l je osoba koja je pripadnik zloetuačke organizacije a sud joj ovo sudjstoo prituu posebnim ijeretajem

člauovi zloetuačke organizacije koji pristaju sujedokiti o djelatoušiuu organizacije a za uzrat iu se pod zakouškim uvjetiuu, javeti IMUNITET u odnosu na KATNENA DJELA koja su saui postuili djelujući u okviriuu organizacije.

Iskaz vjestača

(djelatnost vjestača + predjed predmeta vjestačenja + iskazivanje o nalazima i mišljenjima)

VJESTAČENJE — je djelatnost vjestača tijekom koje vjestač vrši pregled predmeta vjestačenja, te svoj nalaz i mišljenje iskazuje sudu.

Vjestač — stručnjak za određeno područje koji pomaže sudu u utroivanju činjenica, a NE u primjeni prava (koje sud uobičajenim znanjem ne može utroiti, već mu je potrebno stručno znanje).

pruža sudu STRUČNU POMOĆ svojim iskazom koji se sastoji od nalaza i mišljenja.

treba pomagati sudu isključivo u utroivanju važnih činjenica, a nikad primjeni prava.

VJESTAČENJE — kao POSEBNO DOKAZNO SREDSTVO nije prihvaćeno u svim k.p.
→ kontinentalno pravo
↳ anglosaksonsko pravo
↳ vjestačenje je STRUČNO SVJEDOCENJE pa se vjestač ne razlikuje od svjedoka

razlozi za razlikovanje:

1. svjedok — opaža činjenice izvan k.p i ne misli da će o njima iskazivati pred sudom
vjestač — ili opaža tijekom k.p, znajući da će o njima iskazivati pa ili radi toga iskazati i opaža.

2. stručno znanje nužno za opažanje vjestača ali ne i za svjedoka.

opažanja svjedoka može izvesti svaki čovjek, dok je za opažanja koja vrši vjestač potrebno posebno stručno znanje

3. različito vrijeme opažanja činjenica
svjedok — ^{NISE ZAMJENLJIV!} iskazuje o činjenicama koje su se zbile u prošlosti (može svjedočiti o nečemu od prije nekoliko godina)

vjestač — ^{ZAMJENLJIV!} opažanja vrši na temelju činjenica koje postoje u sadašnjosti (u vrijeme vođenja k.p)

np: na temelju postojećih podataka (ili postojećih zapisa o njima) zaključuje o važnim njihovim okolnostima
svjedok — koji je bio katkada dopadljiv, iskazuje o onome što je vidio u prošlosti, dakle u vrijeme kada se dogodilo zlo.

Kada se vrši VJESTAČENJE?

↳ sud će odrediti vjestačenje — uvijek kada OPĆE ZNANJE nije dovoljno za utroivanje činjenica, a uopće je kako prije tako i tijekom k.p. (iako k.d. (prije k.p.) već je kao uopće vjestačenje)
(čl. 264) ZKP vjestačenje određuje ... kad za utroivanje ili ojeuu neke važne činjenice treba pribaviti nalaz i mišljenje od osobe koja raspolaže potrebnim stručnim znanjem...

OBVEZNO VJESTAČENJE

↳ u nekim slučajevima se vjestačenje mora provesti
↳ FORMALNA DOKAZNA TEORIJA (poputski) (primjenjuje formalne dokazne teorije)

u nekim se slučajevima vjestačenje PRAVNO MORAJE VRŠITI.
AKO sudac — raspolaže potrebnim stručnim znanjem koje mu omogućava vjestačenje sporom stručnog pitanja
ou ipak MORA kaloziti vjestačenje → stupanj stručnosti vjestača može se POBILATI kao i njegovu obrazloženo mišljenje, što nije moguće sa izvanpredmetnim stručnim znanjem sudca

Tko vrši ujestaccenje?

↳ Ujestaak, a ne sudac (iako možda raspolaže stručnom znanjem)

ima STRUČNO ZNANJE koje sudac nema

prioritet imaju

STRUČNE USTANOVE

POSEBNA DRŽAVNA TJELO
koja se bavi ujestaccenjem

(koji su utrođeni kao sudski ujestaci)

— a kod određivanja INDIVIDUALNIH UJESTAKA prednost se daje stalno određeni sudski ujestacima.

Tko NE MOŽE vršiti ujestaccenje! (a i ina znanje!)

- 1) osoba koja ne može biti ispitana kao svjedok ili osoba koja je oslobodena dužnosti svjedočenja te ostateuit (čl. 267. st. 1)
↳ osoba prema kojoj je kaz. djelo počinjeno
- 2) osoba koja je zapovjedna zajedno s otkrivenikom ili ostateuitom MOŽE biti izuzeta od ujestaccenja (čl. 267. st. 2)
↳ zbog priistraosti
- 3) osoba koja je ispitana kao svjedok (u pravilu!)
- 4) lijecnik koji je liječio uvezlu osobu
(ali može svjedočiti!)
ne može ujestacciti o utroku smrti jer ju je možda bio ou utrokovao.

POSTUPAK određivanja ujestaksa i uaktu ujestaccenja

UJESTACCENJE → pisanim ualogoim određuje

tijelo koje vodi postupak, te uavodi u povodu kojih otujenica se ujestaccenje obavlja i kolje se poujetava.

Ujestaak → je dužan odazvati se pozivu (PRAVNA OBUZETA UJESTACCITI)
↳ može zbog opravdanih razloga ujestacciti.

↳ bristljivo proučiti predmet ujestaccenja, točito uavesti sve što utrodi, te hemistruo dati svoj ualoz i mišljenje.

SUD — slobodno ocjenjuje sve dokaze

pa tako i MIŠLENJE UJESTAKA

↳ moguće je da se s mišljenjem ujestaksa NE SUGLASI pa UVIJEK može tražiti mišljenje drugih ujestaksa!

↳ može odrediti VIŠE UJESTAKA

↳ mogućnost proučere staga jednog ujestaksa putem mišljenja drugog ujestaksa!

ZAPISNIK O UJESTACCENJU (čl. 272.)

↳ pismeu — da bi stručke mogle staviti svoje mišljenje na mišljenje i ualoz ujestaksa.

Što ako sud ima različito mišljenje unatoc vjerstocuju?

problem dokazuje urjednost iskaza vjestaka
Je li sud obvezan prihvatiti mišljenje vjestaka?
MORA li?

→ Sud NE MORA prihvatiti mišljenje vjestaka
iako ne raspolaže stručnim znanjem

polazeći od SLOBODNE OCJENE DOKAZA
nije vezan vjerstocujem (neovisno od broja
vjestaka i izvršenih vjerstocuja)

Može li mišljenje vjestaka zamijeniti svojim?

NE MOŽE — ako svjedočava nije utročen
SPORNA ČINJENICA

primjenjuje se pravilo
in dubio pro reo
Sud mora svjedočicu
tumačiti onako kako
najbolje odgovara
otkrivenjima.

NE SMIJE vjestakovo mišljenje
zamijeniti svojim već spornu svjedočicu
mora uzeti utročenom ili neutročenom
ovisno o tome što ide u prilog otkrivenjima!

— svoje neslaganje sa mišljenjem vjestaka
sud MORA detaljno i uvjerljivo obrazložiti
zašto ga ne prihvaća

U slučaju se ovaj problem ne pojavljuje jer će sud
prihvatiti mišljenje vjestaka → prebacit će odgovornost na vjestaka!

ISPRAVE

Služenice se utrođu i pomoću isprava

— u teoriji se razlikuju 3 različita mišljenja
o pojmu isprave:

• isprava je svaki predmet koji u kaznenom
postupku može poslužiti kao dokaz
I ne pravi razliku između materijalnih dokaza i
isprave.

• isprava je svaki zapis (pisani, tehnički)
koji sadrži podatke o činjenicama iz prošlosti
(pisano, fotografija, snimka)
I ne prihvatljivo jer nema razlike od tehničke
registracije (postojedivuje pisano dokumenta
i tehničkog zapisa nije prihvatljivo)

uopći
pojmu

• isprava je svaki pisani zapis koji sadrži
podatke o činjenicama koje se utrođuju u
kaznenom postupku.
(pisano, dopis, učit, skica, projekt)

Da li je isprava posebna vrsta dokaza?

↳ ISPRAVA je svaki pisani zapis

u pisu o iskazu nekog svjedoka

Je li zapisnik isprava? JEST

Je li DOKAZ iskaz svjedoka ili zapisnik?

I. Isprava → NIJE POSEBNA VRSTA DOKAZA u K.P

he smatrao prikladnijim! ↓
samo potvrđuje neki dokaz
dokaz → je ono što je u knjizi zapisano
a ne one same po sebi
hego samo POTURDA o POSTOJANJU NEKOG DOKAZA
(stavljajući u
rednji)

II. Isprava → JE POSEBNA VRSTA DOKAZA u K.P.

— prilikom nastanka isprave pojavljuju se različiti subjekti (sudnici)

autor → onaj tko daje iskaz } ne moraju svi 3 postupiti
sadržajac → sudac } može i samo jedna osoba
pisar → zapisničar } biti i autor, sadržajac, pisar glory

(Isprava) se po sadržaju može razlikovati od onoga što sastavljač isprave stvarno zna o događaju
 pa isprava → predstavlja POSEBAN IZVOR SAŽETAKA O Događajima!
 upravo iz tog razloga dokazuje, unatoč postojećim ispravama, kao je to moguće ponovno nepovratno izvoditi raspravu.

Isprava → je POSEBAN DOKAZ
 to pokazuje i njezino samostalno korištenje u slučajevima kad se do istoga više ne može doći
 npr: ako je svjedok, ispitan u istrazi, umro prije glavne rasprave (zapisnik s njegovim iskazom biće u većini slučajeva dokaz na kojemu će se temeljiti sudska odluka)

ISPRAVE se u k.p. koriste kao → DOKAZI
 ali radi ocjene njihove pouzdanosti potrebno je prethodno utvrditi tko je autor isprave i kako on zna za činjenice koje su u ispravi navedene

— kod isprava su moguće i KASNIJE DOPUNE
 tako one postoje u slučaju ako je utvrditi tko ih je izradio i iz kojih razloga
 — svi ti podaci → najčešće su navedeni u samoj ispravi

SUDIONICI u nastanku isprave

— autor → je osoba kojoj su poznate važne činjenice i koja može dati saznanje o tim činjenicama zapisati ili pročitati
 — sastavljač
 — pisar → određuje opseg i bitne dijelove autorove izjave koje treba zapisati

Pri nastanku isprave ne moraju uvijek sudjelovati svi spomenuti subjekti
 npr: ako odlučite samu kapitulaciju vlastitu oporuku u nastanku te isprave sudjeluje samo jedan subjekt koji je istovremeno autor, sastavljač i pisar

VRSTE ISPRAVA

- ① JAVNE
- ② PRIVATNE

Date _____ No _____

① JAVNE ISPRAVE

3. elementa
 ① drž. tijelo ili javna ustanova
 ② nadležnost
 ③ propisana forma
 — one isprave koje izdaje DRŽAVNO TIJELO ili JAVNA USTANOVA u okvirima svoje nadležnosti i u propisanoj formi (npr. deklaracija uam izdala popis očjeh)

② PRIVATNE ISPRAVE

— može sastaviti bilo koja fizička ili pravna osoba neovisno o razlogu njena nastanka i formi u kojoj je napisana (npr. priznanje otkrivenika napisano u istrgutoj stranicu) koje kojim je privatna isprava

— u k.p. ova podjela ima najvažnije značenje zbog SLOBodne OCJENE DOKAZA

— sud može u skladu s pravilom o slobodnoj ocjeni dokaza svaku ispravu pregledati i ocijeniti
 — obje mogu poslužiti kao dokaz, iako će najčešće to biti javna isprava (je JAVNIM ISPRAVAMA) — najčešće određiti veći stupanj pouzdanosti, pa je PRAKTIČKI ZNAČAJ javnih isprava u načelu veći.

NACIN KORISTENJA ISPRAVA

da bi sud isprave mogao uporabiti kao DOKAZ u t.p.

mora ih prije PRIBAVITI (sud da isprava može dati)

- tako da ih sam sastavlja, a u toku toga koristi kao dokaz
- ako ih dobije od stranke (sud ima pravo od bilo koga zatražiti ispravu koju tej posjeduje)
- ako za njihovo postojanje sazna po zatrazi da mu se tekva isprava predg (sud može oduzeti neke isprave upr. kod pretroge stela)

mora UTVRDITI tko je autor teke isprave

i u koji je izvor saznanja i sadržaj koji je uveo u ispravu (za obo što je uapisano u ispravi)

sud PREGLEDA SADRŽAJ i ocjenjuje faktičku snagu te isprave (izvootenje) ocjena dokaza)

isprava se — čita → u celu javnosti i ostaje u spisak kako bi mogla poslužiti ako eventualno li sud odlučuje u postupku po žalbi

TEHNIČKE REGISTRACIJE
ČINJENICA

Date _____ No _____

pojam TEHNIČKE REGISTRACIJE

↳ tehničke snimke stvarica nastale

ut pomoć optičkih i/ili akustičkih uređaja

(temelj radikovanja od ostalih vrsta dokaza

→ NE NASTAJU OPANJEM ČOVJEKA! već u radu tehničkoj stroja, aparata

DOKAZ se temelji na radu tehničkog stroja (uviđaj i čovjek, ali ne direktno!)

Mogu li se TEHNIČKE SNIMKE koristiti kao dokaz u t.p.?

(neke se mogu koristiti kao dokaz, a neke ne!

PODVELA TEHNIČKIH SNIMKI

temeljna podjela

TEHNIČKE ILI OPTIČKE

— ne se mogu koristiti kao dokaz u t.p. upr: snimka kamere (može biti korišteno kao dokaz u t.p.

AKUSTIČKE

JAVNE

(se mogu koristiti kao dokaz u t.p.

ČAJNE

(ne mogu se koristiti kao dokaz u t.p. (postoje i snimke) u pravilu se ne može koristiti kao dokaz u t.p.

JAVNA AKUSTIČKA SNIMKA

(jest snimka govora neke osobe koji je UPUĆEN JAVNOSTI po čak i tada kada ova osoba NE ZNA DA JE SNIMANJE VRTI i/ili snimak javnog predavanja

i ako se radi o snimci govora koji NIJE UPUĆEN JAVNOSTI ali osoba koja je snimla ZNA DA JE SNIMANJE VRTI!

s obzirom da su predavanja javna možemo prot. snimati svejedno je da li on zna ili ne zna.

ČAJNA AKUSTIČKA SNIMKA

(jest snimka govora koji NIJE UPUĆEN JAVNOSTI

a osoba koja je snimla NE ZNA DA JE SNIMANJE VRTI!

— ne može se koristiti kao pravno valjan dokaz

- 1) nije upućen javnosti
- 2) ovaj koji je snimla ne zna da se snimla

→ značaj ovih suiluki → u borbi protiv organiziranog kriminaliteta

IZNIMKE → mogućnost da se tajna akustična suiluka može koristiti kao pravno valjavi dokaz.
↳ instrument borbe protiv org. kriminaliteta

IZVIDI - djelatnost koja najčešće provodi policija (prije k.p.)
cilj: pretvoriti osobe sumnje u osnovnu sumnju

opći   posebni

↳ ako se do trajanja može doći općim izvidima neće se koristiti posebni izvidi.

↳ samo izvidi su dozvoljeni
↳ jer oni ograničavaju ustavom zajamčeno pravo
① mjere tajnog akustič. snimanja propisane za posebne izvide katkad djela privremenim ograničavanjem ustavnih prava i sloboda (npr. primjena mjere nadzora i televidnog snimanja telefonskih razgovora)
Policija mora imati suglasnost istražnog suda.

ovim se izvidima dozvoljava tajno akustično snimanje, pa se tako pribavlja tajna akustična suiluka može u postupku koristiti kao pravno valjavi dokaz.

② mjere tajnog prikupljanja podataka (npr. mjera nadzora predstava za televidno komuniciranje na daljinu) predviđene odredbom čl. 17 Zakona o sigurnosti službama te odredbom o obvezama iz područja nacionalne sigurnosti RH za pravne i fizičke osobe u telekomunikacijama kojima se osigurava dostava ovih podataka.
posebnu operativnu - televidnog centru za nadzor telekomunikacija
↳ mogućnost da se privatan podaci objavi ako se ispuše zakonski uvjeti

u kojem k.p. u ograničenim slučajevima i pod uvjetima određenim zakonom može se kao pravno valjavi dokaz koristiti i tajne akustične suiluke.

KONSENZUALNOST U K.P.

pojam: (lat. consensus - suglasje, sklad) Date No
suglasnost (dogovor) (potkrijepila) stranka
o uočnu izbjegavanja ili okončanja kat. postupka (već započtog k.p.)

k.p → oficijelnost u pravilu
g.p → dispozitivnost (stranke odlučuju)

drž. odv. — mora utvrditi kazneni progov novo rješenje
↳ u k.p. se uvodi mogućnost da od dogovora stranka ovisi hoće li se voditi k.p.

tzv. REPRIVATIZACIJA K.P.
↳ uvođenje elemenata koji spadaju u građanski postupak, suprotno načelu legaliteta k.p. postupka

zašto se uvodi konsenzualnost u k.p.?
↳ razlogi za prihvaćanje sporazumijevanja kao uočnu okončanja ili izbjegavanja kaznenog postupka:

- ① → zbog velikog broja neriješenih predmeta
↳ SMANJENJE OPTEREĆENJE SUDOVA
- ② → u situaciji postojanja konsenzualnog spor se rješava bez nezadovoljstava stranka → obje su stranke zadovoljne
↳ RJEŠAVANJE SPOROVA BEZ NEZADOVOLJNE STRANKE

③ → povećava se učinkovitost k.p.
↳ efikasna borba protiv organiziranog kriminaliteta
↳ institut "pokajnika" → sporazum (konsenzus) povećava učinkovitost
↳ POVEĆANA DJELOTVORNOST POSTUPKA (utjecaj autolobakrovnog prava, rješenja nastala u borbi protiv org. kriminaliteta)

KONSENZUALNOST U NAJEM K.P.

a) KONSENZUALNOST kod primjene načela suradovitih k. progona

! načelo oportuniteta → dopuov → uopšte odobaa
k.p → dr. odvjetnik se odobava sa osuđujućom

b) KONSENZUALNOST u ISTRAZI → obnove presude
na zahtjev stranaka u istrazi (čl. 203)

! moguće je da se u istrazi doneše presuda, ako se
dopuove → dr. odv. podnese prijedlog istražuou suv
da doneše presudu već u istrazi → ako se sporazumijete
dobit ćete BLAŽU PRESUDU (svi su zadovoljni)

! osuđujućik dobiva blažu kaznu, a
dr. odv. brzo rješava slučaj kao i istražni sudac

- postrovanje kazni u najem pravu omogućava uedi
pritisk koji ima dr. odvjetnik u osuđujućika
(npr. kaz. djelo 10. god. zstovra je zapriječeno, a dr. odv.
pokuši s lujeseci → jači je pritisak nego ako je
zapriječeno a kazna od 5. god.

c) KONSENZUALNOST radi povećanja djelotvornosti (KRUMSKI SWJEDOK)
KRUMSKI SWJEDOK

! OSUĐUJUĆA PRESUDA → ovisi o njegovom svjedočenju
pokajnik (katiu, nema leta se ovu)
! konzensualnost → povećava se djelotvornost!

d) SPORAZUMIJEVANJE OVLAJ. TUŽITELJA, OKRIUJENIKA O
OPTUŽBI U SUMARNOM POSTUPKU

• pozitivno ostrovanje optuženika o svim točtama
optužbe i o predloženim kaznenopravnim sankcijama
na glavnoj raspravi (čl. 460. st. 5)
! dr. odv. → odobava blažu kaznu
- inače, nema istrage u sumarnom postupku

• postupak za izoluvanje kaznenog naloga (čl. 465-469)

! samo vam doneše presudu 40 utata
! može hloeti pripovor pa k. p može poietuati ispoietko
! dr. presuda može izuoviti samo 1/3 zapriječene kazne
↳ tada sigurno vedete
hloeti pripovor
(prejetei spoznatim)

e) DOGOVOR STRANAKA O SASTAVU SUDA (čl. 18. st. 3)

! sudac pojedinao → SUMARNI POSTUPAK
! ukoliko je s tim sukladno otkruijerik sudac pojedinao
može shoditi i 19 k. d do 10. god.

f) IZVAN-SUDSKE ODGODE kod uov
! dodatna literatura! (popledaj strana 80.)